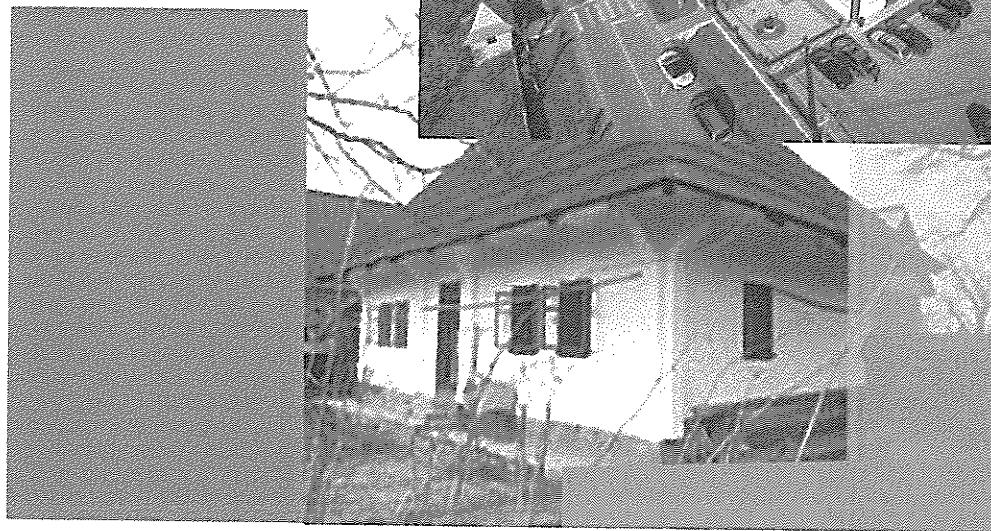
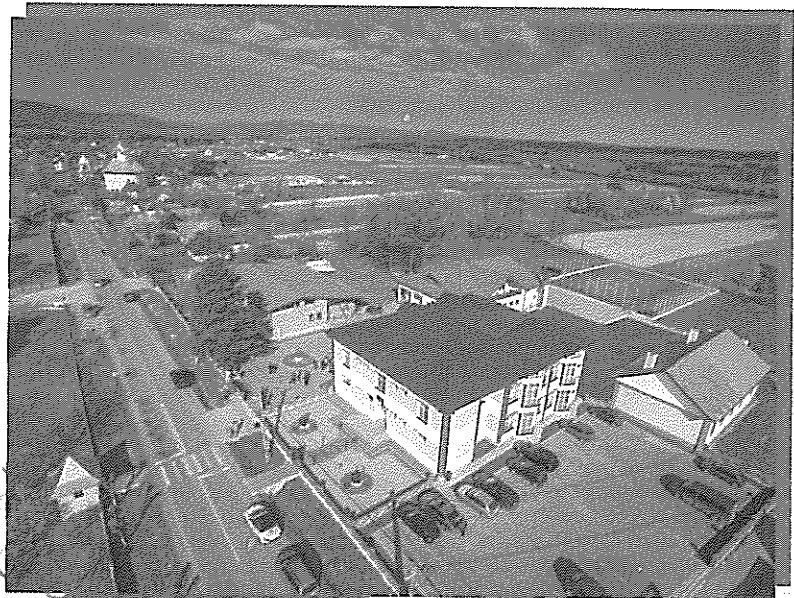

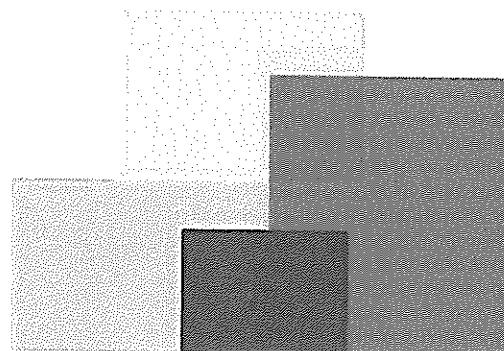
europen
project
consulting

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI BILCA

2021 - 2027

- BILCA , 2021 -

Cuprins:

A. Nivelul european

1. Contextul general al dezvoltării comunităților rurale din România, stat membru al Uniunii Europene

B. Nivelul național

1. Principalele direcții de dezvoltare stabilite la nivel național, conform cu Planul Național de Dezvoltare și Planului Național Strategic de Dezvoltare Rurală

C. Modul de reflecție a politicilor comunitare și naționale în implementarea măsurilor de dezvoltare rurală

1. asinergiile dintre axele Planului Național Strategic de Dezvoltare Rurală
2. Complementaritatea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală cu alte instrumente de finanțare comunitare
3. Coerența cu alte strategii și politici ale UE
4. Coerența cu alte programe și politici naționale

D. Programul Reader - experiența europeană în domeniul și implementarea în România

E. România în contextul cooperării teritoriale europene

F. Nivelul regional și local

1. Coordonate regionale în dezvoltare comunităților rurale pentru perioada 2021 - 2027
2. Date privind situația la nivel local;

G. Analiza spot

H. Direcțiile de dezvoltare și planul de acțiuni

I. Surse de finanțare accesibile

J. Dezvoltarea parteneriatelor

K. Contacte utile

A. 1. Contextul general al dezvoltării comunităților rurale din Romania, stat membru al UE

În urma evaluărilor politicielor implementate la nivel european în perioada 2000 - 2006, și având în vedere obiectivele Strategiei de la Lisabona¹, pentru perioada de programare 2021 - 2027 au fost stabilite 3 obiective :

- Obiectivul "Convergentă" - acoperă regiunile care au PIB/locuitor sub 75% din media UE. (Întreg teritoriul României se încadrează sub acest obiectiv).
- Obiectivul "Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă"- vizează regiunile care nu sunt eligibile pentru obiectivul Convergentă;
- Obiectivul "Cooperare teritorială europeană" - pentru regiuni, județe și zone transnaționale.

Aceste trei obiective se vor realiza prin implementarea Politicii de Coeziune Economică și Socială (PCES), care reprezintă politica fundamentală a UE, fiindu-i alocat 1/3 din bugetul său și urmărește:

- Reducea disparităților de dezvoltare economică și socială între statele membre/regiunile UE;
- Îmbunătățirea funcționării pieței unice;
- Promovarea dezvoltării stabile și durabile a UE.

Pentru perioada 2021-2027, politica de coeziune a Uniunii Europene a fost reformată pentru a răspunde mai bine obiectivelor stabilite la Lisabona și la Göteborg² (economie competitiva bazata pe cunoaștere, cercetare și dezvoltare tehnologică, dezvoltare sustenabilă, ocuparea forței de muncă).

Politica de Coeziune are o dimensiune teritorială, ce presupune că:

- tuturor zonelor Comunității trebuie să li se asigure posibilitatea de a contribui la dezvoltarea europeană;
- orientările strategice trebuie să tină cont de: necesitățile de investiții atât pentru zonele urbane, cât și pentru zonele rurale, având în vedere rolul acestora în dezvoltarea regională, în promovarea unei dezvoltări echilibrate, a unor comunități stabile și a integrării sociale.

¹ Strategia de la Lisabona, cunoscută și ca Agenda de la Lisabona, este un plan de acțiune și dezvoltare pentru Uniunea Europeană, adoptat de Consiliul European de la Lisabona în martie 2000, care are ca obiectiv "transformarea Uniunii Europene în cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de o creștere economică sustenabilă, care să genereze locuri de muncă mai multe și mai bune, precum și coeziune socială".

² Strategia de la Göteborg este strategia UE privind dezvoltarea durabilă, aprobată în cadrul ședinței Consiliului European de la Göteborg (15 și 16 iunie 2001).

Pentru atingerea obiectivelor comunitare specifice pentru zonele rurale, există politici complementare de dezvoltare, cum sunt Politica Agricolă Comună a Uniunii Europene (PAC) și Politica Comună de Pescuit (PCP).

Politica Agricolă Comună

Agricultura continuă să fie cel mai mare consumator de spațiu rural, precum și un determinant cheie al calității zonelor rurale și a mediului. Importanța și relevanța Politicii Agricole Comune și a dezvoltării rurale au crescut odată cu lărgirea recentă a Uniunii Europene.

S-a ajuns la cei doi piloni ai Politicii Agricole Comune - politicile de piață și de dezvoltare rurală - tocmai pentru a răspunde problemelor majore din domeniul economic, social și al mediului cu care se confruntă zonele rurale din Europa.

Principiile Politicii Agricole Comune, politicile de piață și dezvoltare rurală, au fost stabilite de către Consiliul European de la Göteborg (15 și 16 iunie 2001) ale cărui concluzii subliniază faptul că o performanță economică puternică trebuie să funcționeze în strânsă legătură cu o folosire durabilă a resurselor naturale și a tipurilor de deșeuri, menținând biodiversitatea și prezervând ecosistemele.

Pentru a rezolva aceste provocări, Politica Agricolă Comună și dezvoltarea sa viitoare trebuie să contribuie prin obiectivele sale la o dezvoltare durabilă prin încurajarea obținerii unor produse sănătoase și de calitate înaltă, susținerea unor metode de producție durabilă, incluzând producția organică, materiile prime regenerabile, și protejarea biodiversității.

Aceste principii directoare au fost confirmate de concluziile strategiei de la Lisabona din cadrul Consiliului European de la Thessaloniki (20 și 21 iunie 2003).

Politica Agricolă Comună reformată³ și dezvoltarea rurală pot aduce o contribuție esențială competitivității și dezvoltării durabile în următorii ani. Reformele succesive au

³ Reformele PAC:

- Primele reforme PAC din anii '80 și '90 au introdus conceptul multifuncționalității și introducerea plășilor directe, care au devenit aplicabile prima dată prin reforma McSharry din 1992;
- Reforma Agendei 2000 a continuat în aceeași direcție propusă de reforma McSharry: mai multe plășuri directe pentru fermieri și reducerea pretului de intervenție;
- Reforma cu adevarat fundamentală a fost cea introdusă de comisarul Franz Fischler și adoptată de Consiliu în 2003. Elementul de bază este introducerea unui program de plată unic (PPU) sau a plășii unice pe exploatație. A fost introdus principiul decuplării, care este o îndepărțare clară de la sprijinirea producției, în Direcția sprijinirii producătorilor. Al doilea principiu de bază al acestei reforme este eco-conditionalitatea. Al treilea principiu este modulararea (măsurile celor doi piloni sunt de acum finanțate de fonduri diferite - Fondul European de Garantare Agricolă și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală), iar al patrulea principiu numit disciplina financiară, instaurează un mecanism pentru reducerea ulterioară a plășilor.

afectat cei doi piloni ai Politicii Agricole Comune, dezvoltarea rurală fiind considerată unul dintre elementele fundamentale ale modelului european.

Orientări strategice ale Comunității privind Politica de Dezvoltare Rurală

Obiectivul general

Politica de dezvoltare rurală are drept obiectiv creșterea dinamismului economic al zonelor rurale, prin Menținerea dinamismului social, agriculturii durabile și asigurarea conservării și îmbunătățirii resurselor naturale.

În concordanță cu orientările strategice pentru dezvoltare rurală (decizia Comisiei Europene 2006/144/EC), programele implementate vor viza atingerea următoarelor obiective ale Politicii de Dezvoltare Rurală:

- identificarea zonelor în care folosirea fondurilor europene pentru dezvoltare rurală creează cea mai mare valoare adăugată la nivel european;
- coordonarea cu principalele priorități ale UE (Lisabona, Göteborg) și transpunerea acestora în politica de dezvoltare rurală;
- asigurarea concordanței cu alte politici ale UE, în special în domeniul coeziunii și al mediului;
- susținerea implementării noii Politici Agricole Comune (PAC) orientate spre piață și a restructurării necesare pe care aceasta o implica în Statele Membre.

Noua generație de strategii și programe de dezvoltare rurală vor fi construite în jurul a patru axe prioritare, după cum urmează:

- axa 1, privind îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier;
- axa 2, privind îmbunătățirea mediului în zonele rurale;
- axa 3, privind calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale;
- axa 4, privind Leader.

Resursele destinate priorităților comunitare de dezvoltare rurală vor depinde de situația specifică, de punctele tari, punctele slabe și oportunitățile specifice fiecărei zone de programare.

Fiecare prioritate comunitară, și contribuția ei la realizarea obiectivelor de la Lisabona și Göteborg se va regăsi în planul național strategic și în programul național de dezvoltare rurală al Statului Membru.

În multe cazuri, vor exista priorități naționale sau regionale pentru probleme specifice legate de lanțul producției agricole, situația climatică și geografică a agriculturii și a

sectorului forestier. Zonele rurale se pot confrunta și cu alte probleme specifice cum ar fi presiunea peri-urbană, șomajul, densitatea mică a populației.

Acțiunile pentru fiecare orientare strategică europeană în domeniul dezvoltării rurale sunt descrise după cum urmează:

Orientarea strategică 1: Îmbunătățirea competitivității sectorului agricol și sectorului forestier

Statele Membre sunt încurajate să își concentreze suportul pe acțiuni cheie cum ar fi:

- Restructurarea și modernizarea sectorului agricol, care continuă să joace un rol important în dezvoltarea multora dintre zonele rurale, în special în noile State Membre. Dacă sectorul agricol este ajustat cu succes, acesta poate reprezenta punctul de start în vederea îmbunătățirii competitivității și dezvoltării durabile a mediului, precum și în generarea de locuri de muncă și creștere economică. Aceasta acțiune include promovarea ideii de anticipare a schimbărilor în sectorul agricol în contextul restrukturării, modernizării și dezvoltării unei abordări proactive în domeniul instruirii agricultorilor, în special în domeniul aptitudinilor transferabile;
- Creșterea gradului de integrare în lanțul producției agricole. Industria alimentară a Europei este una dintre cele mai competitive și inovative, dar se confrunta cu o competiție globală în creștere. Economia rurală deține o capacitate considerabilă de a crea noi produse de piață și de a crește gradul de popularitate al produselor europene în lume.
- Facilitarea inovării și accesului la cercetare și dezvoltare. Inovația este o noțiune extrem de importantă pentru sectoarele agricole și forestiere europene. Introducerea unor produse și procese noi poate contribui în mod semnificativ la performantele procesorilor de talie mică și ale fermelor. În mod particular, noile forme de cooperare pot facilita accesul la cercetare-dezvoltare, inovație și acțiuni desfășurate prin Al Șaptelea Program Cadru⁴;
- Încurajarea preluării și diseminării tehnologiilor de informare și comunicare. Fondurile de dezvoltare rurală trebuie să completeze viitoarele inițiative ale Comisiei cum ar fi cele din domeniul e-business (în special în relația cu IMMurile), e-skills și e-learning⁵;
- Sustinerea activităților antreprenoriale dinamice. Reformele recente au creat un mediu orientat spre piață pentru ferme. Aceasta aduce noi oportunități pentru ferme. Atragerea tinerilor în acest domeniu poate juca un rol important.

⁴ Program lansat de UE, care se derulează până în 2013, antrenând fonduri de peste 53 miliarde de euro. Programul are ca obiectiv consolidarea inovării și cooperării în materie de cercetare și se concentrează pe 5 teme specifice: cooperare - între industrie și cercetare; idei - descoperiri care schimbă modul în care percepem lumea din jur; oameni - formarea cercetătorilor; capacități - infrastructură de cercetare, activități de cercetare la nivel regional și internațional; și sectorul nuclear - cercetare și formare.

⁵ E-afaceri, E-aptitudini, E-învățare.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Dezvoltarea de noi debușee către piață pentru produsele agricole și forestiere. Aceste debușee pot oferi o valoare adăugată mai mare, în special pentru produsele de înaltă calitate. Susținerea investițiilor și instruirii în domeniul producției ne-alimentare în contextul dezvoltării rurale poate completa măsurile primului pilon prin crearea unor debușee de pătrundere pe piață a producției sau prin susținerea dezvoltării materiilor ce generează energie regenerabilă, bio-combustibililor și a capacitatei de producție;
- Îmbunătățirea performanțelor fermelor în domeniul mediului și în sectorul forestier. Dezvoltarea durabilă pe termen lung va depinde de capacitatea de a realiza produse pe care consumatorul dorește să le cumpere fără abatere de la standardele de mediu;

Orientare strategică 2: Îmbunătățirea mediului în zonele rurale

Măsurile axei 2 trebuie să contribuie la implementarea retelei agricole și forestiere NATURA 2000⁶, să tină cont de angajamentul de la Göteborg de a opri declinul biodiversității pana în 2020, de Directiva Cadru a Apei 2000/60/EC și de Protocolul de la Kyoto privind ameliorarea efectelor schimbării climei.

Pentru realizarea acestor priorități, Statele Membre sunt încurajate să se concentreze pe următoarele acțiuni cheie:

- Promovarea serviciilor de mediu și a practicilor agricole care nu afectează flora și fauna;
- Păstrarea terenurilor forestiere și a fermelor. Un management durabil al teritoriului poate ajuta la reducerea riscurilor cum ar fi abandonul, dezertificarea și incendiile forestiere, în special în zone mai puțin favorizate. terenurile și habitatele, fie că sunt din lunci sau pășuni montane, pot fi ocrotite cu ajutorul unor sisteme potrivite pentru ferme;
- Combaterea schimbărilor climatice. Agricultura și sectorul forestier sunt în prima linie a dezvoltării energiei durabile și materiei prime pentru instalații de bioenergie;
- Consolidarea contribuției fermelor care utilizează practici organice;
- Încurajarea inițiatiilor mediu/economie de tipul câștig/câștig;
- Promovarea unui echilibru teritorial. Programele de dezvoltare rurală pot aduce o contribuție vitală la gradul de atractivitate a zonei rurale. Pot asigura, de asemenea, și păstrarea unui echilibru durabil între zonele rurale și urbane. Prin completarea cu alte axe, managementul teritoriului poate aduce o contribuție pozitivă la distribuția spatială a activității economice și la coeziunea teritorială.

⁶ Reteaua Natura 2000 este creată prin Directiva Habitare a UE în vederea ocrotirii celor mai importante specii și zone naturale ale Europei. Dacă o zonă este parte din reteaua Natura 2000, înseamnă că zona selectată beneficiază de o protecție sporită. Statele Membre trebuie să ia toate măsurile necesare pentru garantarea conservării acestor zone și evitarea deteriorării lor.

Orientare strategică 3: Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și susținerea unei economii rurale diversificate

Statele Membre sunt încurajate să se concentreze pe susținerea următoarelor tipuri de acțiuni:

- Dezvoltarea activităților economice și creșterea gradului de angajare. Aceste acțiuni contribuie la un echilibru teritorial mai bun atât în termeni economici, cât și în termeni sociali;
- Încurajarea intrării femeilor pe piața muncii;
- Revitalizarea satelor. Calitatea vietii poate fi îmbunătățită prin initiative integrate de diversificare, creare de afaceri, infrastructură pentru utilitățile publice și reabilitări;
- Dezvoltarea de micro-întreprinderi și de ateliere meșteșugărești, care să valorifice meserii traditionale sau să introducă noi competente, în special prin combinarea acestor operațiuni cu achiziționarea de echipament și cu instruiriri;
- Instruirea tinerilor în domenii necesare pentru diversificarea economiei locale precum turismul, activități recreaționale, servicii de mediu, practici rurale traditionale și produse calitative;
- Încurajarea preluării și diseminării tehnologiilor de informare și comunicare;
- Dezvoltarea folosirii inovative a surselor regenerabile de energie, care pot contribui la crearea unor noi întrebunțări ale produselor agricole și forestiere;
- Încurajarea dezvoltării turismului. Turismul este un sector de creștere majoră în multe dintre zonele rurale și acțiunile în acest sens pot fi susținerea de moștenirea culturală și naturală specifică a zonei respective. Folosirea tehnologiilor de informare și comunicare pentru rezervări, promovare, vânzare și activități recreative poate ajuta la creșterea numărului vizitatorilor, precum și a perioadei acestora de sedere, în special când este vorba de unități mici și de agro-turism;
- Îmbunătățirea infrastructurii locale în special în noile State Membre. Se vor face investiții semnificative în telecomunicații, transport, energie, și infrastructură legată de apă. Va fi pus la dispoziție un suport considerabil prin Fondurile Structurale. Pentru a se obține cu adevărat efectul multiplicator al acestor investiții (în ceea ce privește locurile de muncă și creșterea economică), un rol vital va fi jucat de investițiile la scară mică, susținerea prin programe de dezvoltare rurală, în vederea conectării acestor investiții mari cu strategiile locale pentru diversificarea și dezvoltarea potentialului sectorului agricol și sectorului alimentar.

Orientare strategică 4: Dezvoltarea capacității instituționale locale în vederea scăderii ratei șomajului și în vederea diversificării economice

Resursele destinate axei prioritare nr. 4 (Leader⁷) trebuie să contribuie la prioritățile axelor 1 și 2 și în special 3, dar trebuie de asemenea să îndeplinească un rol fundamental

⁷ Detalii privind acest program în Capitolul D - Programul Leader din prezentul document.

pentru atingerea priorității orizontale și anume îmbunatatirea capacitatii administrative și generarea potentialului de dezvoltare endogen al zonelor rurale.

Statele Membre sunt încurajate să se concentreze pe acțiuni cheie, cum ar fi:

- Construirea parteneriatelor locale, promovarea instruirilor și a dezvoltării de abilități specifice;
- Promovarea parteneriatului public - privat. Leader va continua să joace un rol cheie în ceea ce privește măsurile de încurajare a abordării inovative a procesului de dezvoltare rurală și măsurile privind cooperarea dintre sectorul public și privat;
- Promovarea cooperării și inovării;
- Îmbunătățirea capacitații administrative locale.

Orientare strategică 5: traducerea priorităților în programe

În procesul de realizarea a strategiilor naționale, Statele Membre trebuie ia în calcul principiul maximizării sinergiilor între axe și de asemenea să evite eventualele contradicții.

Există câteva modalități disponibile la nivel european sau la nivel de Stat Membru pentru îmbunătățirea capacitații administrative și elaborarea de politici. Se poate folosi asistența tehnică în vederea construirii unor retele europene și naționale pentru dezvoltare rurală, care să funcționeze ca platforme pentru schimbul de bune practici și expertiză în toate domeniile legate de realizarea de politici, management și implementare.

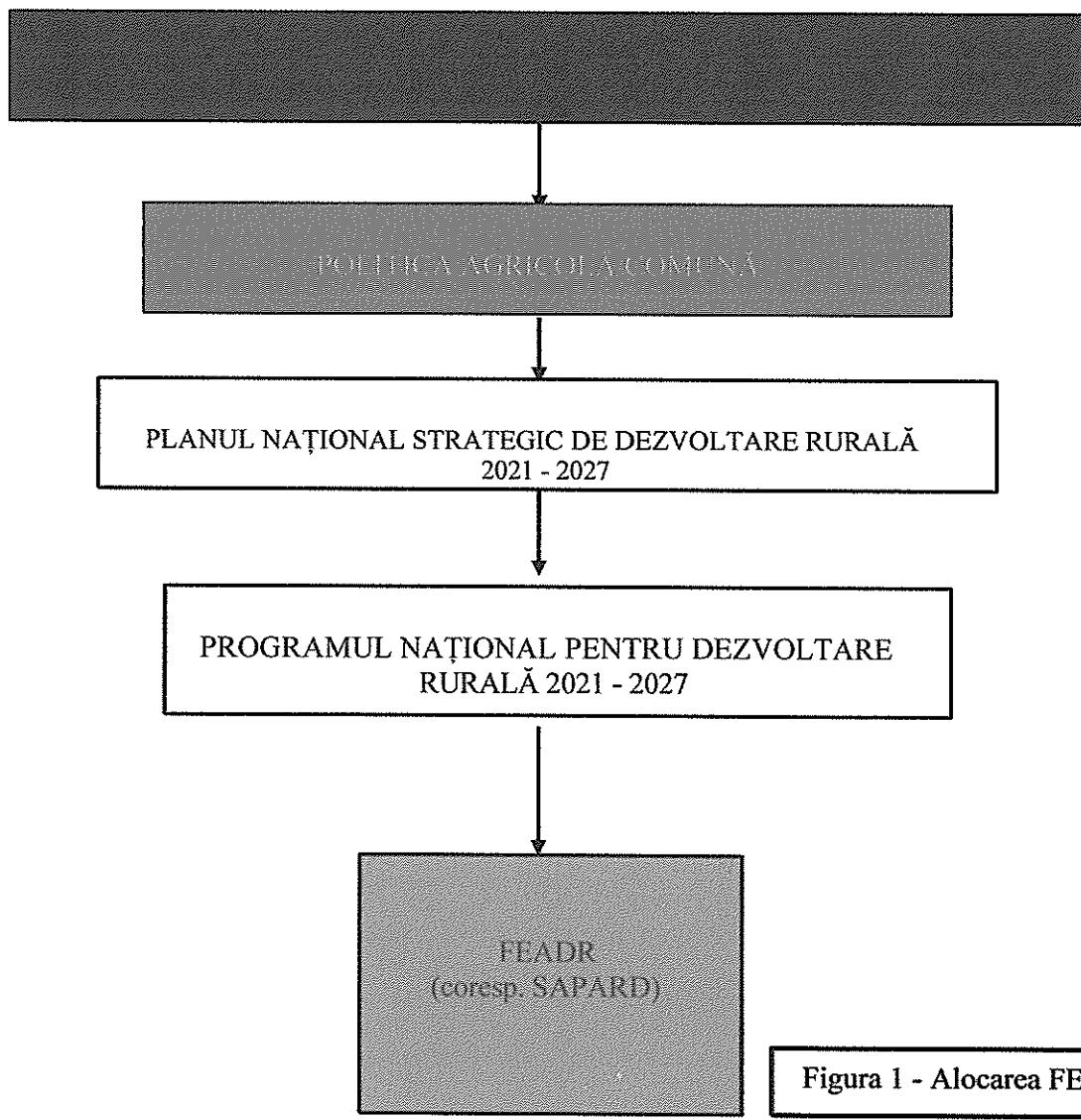
Orientare strategică 6: Asigurarea complementarității între instrumentele comunitare

Este încurajată sinergia între politica structurală, cea privind angajarea și cea de dezvoltare rurală. În acest context, Statele Membre trebuie să asigure complementaritatea și Coerența între acțiunile care vor fi finanțate de Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul de Coeziune (FC), Fondul Social European (FSE) și Fondul European Piscicol (FEP) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Principiile directoare legate de liniile de delimitare și mecanismele de coordonare dintre acțiunile susținerea de aceste fonduri diferite trebuie definite în planurile naționale strategice.

B.1. Principalele direcții de dezvoltare stabilite la nivel național, conform cu Planul Național de Dezvoltare și Planul Național Strategic de Dezvoltare Rurală

În calitate de stat membru România trebuie să se integreze în procedurile europene pentru corelarea obiectivelor de dezvoltare la nivel național cu cele de la nivel european. Viziunea de dezvoltare prezentată în Planul Național de Dezvoltare aprobat de Guvern în 22 decembrie 2005, a fost prezentată Comisiei Europene. Eforturile comune ale statului român și ale Uniunii Europene în domeniul politiciei de dezvoltare rurală sunt concretizate în Planul Național Strategic de Dezvoltare Rurală (PNSDR). Fondurile europene destinate dezvoltării rurale, vor fi, aşadar, alocate în baza priorităților din PNSDR.

Planul Național de Dezvoltare 2021 - 2027

PND 2021-2027 încearcă să reflecte cât mai fidel prioritățile stringente de dezvoltare ale României la nivel național, regional și local și propune susținerea acestora prin investiții publice concentrate, alocate pe bază de programe și proiecte. Implementarea strategiei de dezvoltare prin utilizarea eficientă a fondurilor prevăzute, atât interne, cât și externe, va conduce, la orizontul anului 2027, la o Românie competitivă, dinamică și prosperă, integrată cu succes în Uniunea Europeană și aflată pe un trend de dezvoltare rapidă și durabilă.

OBIECTIVUL GLOBAL vizează: Reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică între România și Statele Membre ale Uniunii Europene.

Creșterea economică reprezintă cheia succesului transformării României, aducând: un nivel de trai superior; investiții în sectorul productiv; infrastructură și servicii publice de calitate (inclusiv pentru creșterea coeziunii și incluziunii); investiții pentru creșterea gradului de ocupare și a oportunităților capitalului uman.

Creșterea productivității

România își propune să devină o economie generatoare de valoare adăugată ridicată care să aducă beneficii substantiale investitorilor și angajaților. România va promova politici de piață active pentru creșterea adaptabilității și flexibilității fortei sale de muncă și va investi în servicii pentru dezvoltarea capacitații productive a acesteia.

Crearea unei baze antreprenoriale dinamice

Stimularea dinamismului și internaționalizării bazei antreprenoriale reprezintă un mijloc cheie pentru a dezvolta o economie prosperă și a răspunde provocărilor și oportunităților unei piețe globalizate. România va promova tranzitia către o economie a cunoașterii și va căuta să ocupe o poziție cât mai înaltă pe scara valorii adăugate.

Cercetare - dezvoltare și inovare

România va promova un mediu favorabil cercetării-dezvoltării și valorificării economice a rezultatelor acestor activități, precum și transferul tehnologic, în vederea creșterii competitivității economice.

Accesibilitate, inter-conectivitate și infrastructură de bază

România va realiza investiții în dezvoltarea infrastructurii, conform unei strategii bine definite, având ca scop creșterea mobilității persoanelor, bunurilor, serviciilor și ideilor și sporirea atractivității României, inclusiv ca locație de afaceri. Investițiile pentru creșterea conectivității digitale vor duce la crearea de noi oportunități pentru România în domeniul comerțului electronic, e-government și al altor servicii electronice și vor face ca aceste oportunități să fie accesibile tuturor.

Obiectivul global al PND, ce vizează reducerea disparităților de dezvoltare socioeconomică față de Uniunea Europeană, se sprijină pe trei obiective specifice:

- Creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești
- Dezvoltarea la standarde europene a infrastructurii de bază
- Perfectionarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman autohton

În vederea atingerii obiectivului global și a obiectivelor specifice pentru perioada 2021-2027, măsurile și acțiunile avute în vedere sunt grupate în cadrul a șase priorități naționale de dezvoltare:

1. Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere
2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport
3. Protejarea și îmbunătățirea calității mediului
4. Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și a incluziunii sociale și întărirea capacității administrative
5. Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol
6. Diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile tării

Pentru autoritățile locale din zonele rurale, prioritatea cea mai relevantă a Planului Național de Dezvoltare 2021 - 2027 este prioritatea numărul 5 - Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol.

DEZVOLTAREA ECONOMIEI RURALE ȘI CREȘTEREA PRODUCTIVITĂȚII ÎN SECTORUL AGRICOL

Obiectivul general

Obiectivul general al strategiei pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit îl reprezintă dezvoltarea unei agriculturi competitive bazată pe cunoaștere și initiativă privată, capabilă de o evoluție uniformă pe termen lung care să asigure un standard de viață decent și premisele realizării coeziunii economice și sociale la nivel național, regional și local, precum și protejarea patrimoniului natural cultural și istoric al zonelor rurale din România.

Obiective specifice

Pornind de la principalele direcții prioritare de acțiune din cadrul celui de-al doilea pilon al Politicii Agricole Comune și luând în considerare condițiile specifice agriculturii și spațiului rural românesc, obiectivele specifice ale Priorității 5 din PND 2021-2027 sunt:

- Îmbunătățirea infrastructurii rurale, până în 2027, prin construcția a 3.000 km de drum și modernizarea a 8.000 km de drumuri comunale, aprovisionarea cu apă potabilă prin executarea de lucrări de construcție a 20.000 km retele de conducte, efectuarea de lucrări de canalizare prin construcția a 5.000 km conducte de acest tip.

- Creșterea investițiilor în exploatațiile agricole și silvice, până în 2027, la 10.000 de proiecte, investiționale ce pot genera cca. 40.000 de locuri de muncă în activități de prelucrare și industrializare
- Reducerea ponderii populației în vîrstă din mediul rural ocupată în agricultură, până în 2027, de la 67,3% la 15%.
- Creșterea la 9 ha a mărimei medii a fermelor, până în 2027.
- Creșterea producției în acvacultură de la cca. 18.700 t/an în 2020 la 30.000t/ an în anul 2027

Planul Național de Dezvoltare are în vedere aplicarea unui model multifuncțional de dezvoltare agricolă și rurală. Principiul de bază în aplicarea acestui model constă în promovarea dezvoltării funcțiilor agricole ale zonelor rurale însotite de promovarea în egală măsură a funcțiilor non-agricole ale acestor zone. Acest model este compatibil cu politica economică și socială a Uniunii Europene, al cărei obiectiv principal constă în reducerea disparităților de dezvoltare între regiunile UE și, implicit, în diminuarea decalajelor de dezvoltare între rural și urban.

Dată fiind situația curentă a sectorului agricol și rural și fondurile limitate avute la dispozitie, se impune necesitatea utilizării rationale și eficiente a acestora printr-o distribuire corectă a fondurilor pentru dezvoltare rurală și piscicultură, către priorități și acțiuni atent selectate.

În acest sens, s-au identificat următoarele sub-priorități:

1. Creșterea competitivității economiei agro-alimentare și silvice prin adaptarea ofertei la cerințele pieței
2. Creșterea standardelor de viață în zonele rurale prin diversificarea activităților rurale
3. Dezvoltarea economică durabilă a fermelor și a exploatațiilor forestiere
4. Promovarea inițiatiilor locale de tip „LEADER”
5. Asigurarea pescuitului durabil și dezvoltarea acvaculturii.

1. Creșterea competitivității economiei agro-alimentare și silvice prin adaptarea ofertei la cerințele pieței

În cadrul acestor sub-priorități se vor realiza acțiuni precum:

- Crearea și îmbunătățirea infrastructurii rurale de la nivelul fermei, prin:

- realizarea de căi de acces la fermele agricole și forestiere (accesul la ferme se referă la acele drumuri care leagă ferma de cel mai apropiat drum sau drumurile care sunt utilizate în comun pentru accesul la terenul agricol),
- alimentarea cu energie electrică,
- asigurarea unui sistem de management al apei la nivelul fermei (ex: constructia, modernizarea sistemelor de irigații, drenaj, furnizarea apei).

- Modernizarea fermelor prin:

- acțiuni de retehnologizare a echipamentelor în vederea atingerii standardelor de calitate impuse de UE.

- Cresterea valorii adăugate a productiei agricole și forestiere prin:

- utilizarea unui sistem competitiv de prelucrare și marketing al produselor agro-alimentare și silvice.

- Creșterea valorii economice a pădurilor prin:

- acțiuni de retehnologizare a unitătilor de prelucrare a lemnului, cu precădere a celor din mediul rural, în scopul creșterii valorii economice a pădurilor.

- Instruirea profesională în agricultură, prin:

- sporirea calificării fermierilor și a altor persoane care desfășoară activități agricole sau activități conexe.

- Sprijin pentru stabilirea tinerilor fermieri, prin:

- încurajarea tinerilor fermieri în practicarea unei agriculturi moderne,
- acordarea de facilități privind instalarea tinerilor fermieri,
- sprijinirea financiară pentru demararea activităților agricole și silvice.

- Pensionarea anticipată, prin:

- acordarea de compensații financiare fermierilor vârstnici în schimbul cedării exploatației sau a dreptului de folosință a acesteia, tinerilor fermieri.

- Acordarea de servicii de consultantă, prin:

- organizarea unui sistem unitar pentru toți partenerii pieței din lanțul de comercializare a produselor agricole,
- crearea serviciilor de management și de consultantă agricolă și silvică.

- Îmbunătățirea calității productiei și a participării la schemele de calitate, prin:

- pregătirea fermierilor și a celorlalte persoane implicate în activitățile agricole în scopul sprijinirii îmbunătățirii calității productiei și a participării la schemele de calitate.

- Sprijinirea fermelor de semi-subzistentă pentru a deveni viabile, prin:

- sprijinirea fermelor de semi-subzistentă care, pe baza unui plan de afaceri își vor demonstra capacitatea de a deveni entități viabile, competitive pe piață, prin îmbunătățirea calității produselor, a sistemului de comercializare etc,
- sprijinul pentru dezvoltarea fermelor de semi-subzistentă, în scopul creșterii viabilității economice a fermelor, creșterii veniturilor agricultorilor și reorientării productiei agricole în funcție de cererea și oferta pieței.

- Stimularea constituirii și functionării grupurilor de producători, prin:

- dezvoltarea retelelor specializate de producție, prelucrare și comercializare, a căror funcționare să se alinieze standardelor comunitare,
- încurajarea formării grupurilor de producători este importantă în contextul agro-economic actual al României, în care predomină exploatațiile de mici dimensiuni, neviabile economic, disperse teritorial și organizatoric.

2. Creșterea standardelor de viață în zonele rurale prin diversificarea activităților rurale

Această sub-prioritate se va realiza prin următoarele acțiuni:

- Instalarea serviciilor de bază în raport cu infrastructura la scară mică, prin crearea de drumuri comunale care asigură legătura între sate și/sau între reședința de comună și satele componente, telecomunicații, transport energie și infrastructura de apă ca servicii de bază la scară mică.

- Dezvoltarea activităților non-agricole, prin dezvoltarea activităților meșteșugărești (procesarea lemnului, confectionarea obiectelor artizanale, ceramică, croitorie, broderie, tricotaje, prelucrarea pieilor, a papurei și răchitei, instrumente muzicale traditionale) care să absoarbă surplusul de forță de muncă și să implice într-o mai mare măsură tinerii în activități meșteșugărești, servicii, agro-turism, cultivarea/recoltarea de fructe de pădure, sericultură, apicultură.

- Crearea și dezvoltarea de afaceri în spațiul rural prin crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi, prin crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi ce reprezintă sectoare din amonte și avalul producției agricole și care oferă posibilități noi de locuri de muncă, dar și o piață de desfacere a produselor agricole brute.

- Încurajarea activităților în domeniul agro-turismului și turismului rural, prin înființarea unor centre de informare, crearea unei infrastructuri de recreere ce oferă acces la zonele naturale, dar și promovarea de produse turistice (suveniruri etc.).

ACESTE ACTIVITĂȚI sunt considerate activități alternative ce au impact și vor continua să se dezvolte în spațiul românesc datorită frumusetii peisajelor naturale, ospitalității populației din spațiul rural, precum și datorită continuării și păstrării nealterate a unor importante tradiții și obiceiuri, dar și datorită bogăției culturale.

- Menținerea, restaurarea și îmbunătățirea patrimoniului istoric și cultural al spațiului rural, prin renovarea satului românesc, precum și păstrarea și promovarea patrimoniului istoric și cultural.

- Promovarea informațiilor despre o anumită zonă rurală și despre strategiile de dezvoltare locală, prin promovarea zonelor rurale prin elaborarea de studii zonale și strategii locale.

- Instruirea personalului implicat în pregătirea și dezvoltarea strategiei de dezvoltare rurală, prin instruire vocatională pentru agentii economici ce operează în domeniul la care se face referire la sub-prioritatea 3, dar și prin dobândirea calificărilor și organizarea în vederea pregătirii și implementării unei strategii de dezvoltare locală.

3. Dezvoltarea economică durabilă a fermelor și a exploatațiilor forestiere

Între acțiunile indicative avute în vedere se numără următoarele:

- Sprijinirea finanțieră a fermierilor din zonele montane, prin acordarea de compensații finanțiere celor fermieri care își desfășoară activitatea în astfel de zone.
- Sprijinirea finanțieră a fermierilor din zonele cu handicap natural, altele decât cele montane, pentru a se evita o depopulare a zonelor cu terenuri sărăturate și cu exces de umiditate și pentru a încuraja folosirea terenurilor agricole situate în astfel de zone.
- Acordarea de plăți compensatorii aferente programului Natura 2000.
Întrucât practicarea agriculturii este îngrădită, în unele zone, de restrictii de ordin ecologic, cum ar fi necesitatea protejării și refacerii stării de conservare favorabilă a unumitor specii în arealul lor, protejarea și refacerea biodiversității, introducerea unor areale în rețeaua ecologică pan-europeană „Natura 2000”, se impune compensarea finanțieră a agricultorilor din aceste zone pentru cheltuielile suplimentare generate de aceste specificități, contribuind astfel la stabilirea structurilor gestiunii durabile.
- Sprijinirea prin plăți pentru agro-mediu și bunăstarea animalelor, prin:
 - sprijinirea fermierilor în vederea utilizării terenurilor agricole prin metode care sunt compatibile cu protecția și îmbunătățirea mediului,
 - conservarea peisajului, a resurselor naturale, a solului și diversității genetice,
 - acordarea de sprijin finanțier pentru fermieri în vederea conștientizării importanței acestor aspecte și practicării unei agriculturi ecologice.
- Acordarea de prime de împădurire a terenurilor agricole sau neagrile și de organizare a unor sisteme agro-forestiere pe terenuri agricole, prin acordarea unor prime destinate înființării sistemelor agro-forestiere, ce combină sistemele de agricultură extensivă și cele forestiere.
- Refacerea potentialului productiei forestiere prin introducerea de acțiuni de prevenire împotriva calamităților naturale și incendiilor, prin acțiuni integrate de împădurire și de creare a unor sisteme optime de perdele de protecție forestiere care să prevină producerea unor astfel de dezastre sau să minimizeze efectele negative ale acestora.

4. Promovarea initiativelor locale de tip „LEADER”⁸

Aceasta initiativă comunitară are rolul de a mobiliza toți actorii din spațiul rural pentru elaborarea și implementarea unor strategii de dezvoltare locală în vederea conservării patrimoniului rural și cultural, dezvoltării mediului economic, precum și îmbunătățirii abilităților organizatorice ale comunităților locale.

În acest context, se impune crearea parteneriatelor public-privat pentru implementarea strategiilor de dezvoltare, cât și schimbul și diseminarea de informații, încurajarea formării de organizații locale și sprijinirea acestora în stimularea activităților comunităților locale, precum și participarea comunităților locale la inițiativele ce vizează dezvoltarea lor. Se poate considera că încurajarea creării și testării de noi abordări pentru dezvoltarea durabilă și integrată a zonelor rurale, ca parte a programului ce va deschide calea către folosirea rezervelor neutilizate ale acțiunii civice, va contribui la o dezvoltare rapidă a acestor zone. Implementarea măsurilor planificate în cadrul acestui program vor contribui la îmbunătățirea dezvoltării spatiale și a infrastructurii rurale, inclusiv a resurselor legate de funcțiile economice, sociale și culturale.

În cadrul acestei sub-priorități se va urmări stimularea initiativelor locale care să permită creșterea capacitații comunităților rurale de a dezvolta initiative de afaceri pe bază de parteneriat, precum și proiecte pentru protejarea patrimoniului cultural și natural local.

Se va încuraja și sprijini totodată implicarea comunităților locale în procesul de întocmire și promovare a documentațiilor de amenajarea teritoriului și de urbanism. Astfel, acest tip de inițiative locale va răspunde exact cerintelor și necesităților specifice ale actorilor locali dintr-o anumită zonă rurală. În acest fel, abordarea de „jos în sus” va da posibilitatea fiecărui reprezentant al spațiului rural ca, împreună cu comunitatea, să poată beneficia de cunoștințele necesare pentru desfășurarea diverselor activități de interes comun. Aceste elemente strategice vor putea fi implementate de către GAL-uri (Grupuri de Acțiune Locală) prin acțiuni înscrise în sfera sub-priorităților 1, 2 și 3.

5. Asigurarea pescuitului durabil și dezvoltarea acvaculturii

Luând în considerare problemele și starea actuală a sectorului piscicol și a acvaculturii, au fost identificate următoarele domenii de intervenție în urma procesului de analiză:

- Dezvoltarea acvaculturii, pescuitului în apele interioare, procesării și marketingului produselor pescărești;
- Modernizarea și adaptarea flotei de pescuit;
- Dezvoltarea durabilă a zonelor de pescuit costiere;
- Acțiuni de interes colectiv.

⁸ Detalii privind acest program în Capitolul D - Programul Leader din prezentul document

Începând cu iunie 2001, când a avut loc Consiliul European de la Göteborg, abordarea dezvoltării durabile, ca încercare de „a îndeplini nevoile populațiilor fără a compromite capacitatea generatiilor viitoare de a se bucura de resurse la rândul lor”⁹, a fost considerată una dintre prioritățile Uniunii Europene în anii următori. Principiile dezvoltării durabile reprezintă cadrul de bază care trebuie respectat în procesul de stabilire a obiectivelor de dezvoltare spatială.

În cazul zonelor rurale, respectarea acestor principii este cu atât mai necesară cu cât zonele rurale sunt, prin natura lor, spații mai puțin afectate de fenomene precum poluarea și acțiunile antropice dăunatoare (situație care trebuie păstrată), dar reprezintă totodată spații unde gradul de conștientizare al cetătenilor cu privire la impactul pe care acțiunile lor îl au asupra mediului este scăzut.

Din punct de vedere al dezvoltării spatiale, obiectivul fundamental decurge din caracterul complex al spațiilor rurale și constă în promovarea dezvoltării endogene, bazată pe diversitate și performanță, a spațiilor rurale, în vederea creșterii competitivității lor și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii satelor, cu respectarea protejării mediului natural.

În condițiile specifice ale României în privința evolutiei spațiului rural, a relației acestuia cu zonele puternic sau mediu urbanizate, precum și având în vedere evoluția demografică în mediul rural și caracteristicile structurii ocupacionale, vor fi avute în vedere următoarele abordări:

- Întărirea rolului teritorial al orașelor mici și mijlocii, ca puncte de dezvoltare regională, cu scopul asigurării accesului populației rurale la servicii de tip urban;
- Promovarea parteneriatelor urban - rural pentru susținerea teritoriilor rurale în realizarea investițiilor de infrastructură, diversificarea activităților, accesul la infrastructura de transport și accesul la cunoaștere. Parteneriatele urban-rural avantajează localitățile rurale din zonele metropolitane și ale orașelor mari, constituind un factor de dinamizare a dezvoltării;
- Constituirea polilor de dezvoltare rurală ca poli de dezvoltare regională, în vederea creșterii competitivității zonelor rurale;
- Îmbunătățirea condițiilor de viață în localitățile rurale pentru mărirea atractivității lor;
- Promovarea utilizării patrimoniului natural și cultural în strategiile de dezvoltare rurală, a turismului îndeosebi;
- Realizarea unei agriculturi durabile.

⁹ R. Brundtland, Raportul Comisiei Europene asupra Mediului și Dezvoltării, „Viitorul nostru comun”, 1987

Din perspectiva spațiului rural, cel mai important document strategic este Planul Național Strategic de Dezvoltare Rurală 2021-2027. Acesta reprezintă documentul-cadru în baza căruia România stabilește politicile și acțiunile de dezvoltare pentru perioada 2021-2027 în domeniile agricol, silvic și economie rurală, precum și proiectele de investitii în infrastructură, dezvoltare și renovare a satelor românești. Finanțarea se va realiza din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, precum și din bugetul național.

Planul Național Strategic de Dezvoltare Rurală are ca obiectiv dezvoltarea competitivității economice a zonelor rurale, conservând mediul și accentuând prezenta populației.

Pornind de la această strategie sunt definite prioritățile de acțiune pentru politici și programe naționale destinate dezvoltării rurale și pentru sprijinul comunitar. Programele naționale și Programul Național de Dezvoltare Rurală finantat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală intervin în mod complementar.

Axele prioritare ale Planului Național Strategic pentru Dezvoltarea Rurală sunt concordante cu orientările strategice ale UE în domeniul dezvoltării rurale:

1. Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier;
2. Îmbunătățirea mediului în zonele rurale;
3. Calitatea vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale;
4. Programul Leader

Axa prioritară 1 - Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

Obiectivul general:

Dezvoltarea unui sector agricol și forestier competitiv bazat pe cunoaștere și initiativă privată, capabil să se adapteze schimbărilor pe termen lung, care ia în considerare regulile comunitare, conservă mediul înconjurător și consolidează sectorul de procesare.

Obiectivele specifice sunt prezentate mai jos și vor contribui la:

- 1.1. Îmbunătățirea competențelor profesionale în vederea creșterii capacitații manageriale prin:
 - Dezvoltarea sistemului de informare și instruire al agricultorilor și detinătorilor de păduri, a procesatorilor de produse agricole și forestiere în vederea îmbunătățirii cunoștințelor profesionale și a managementului;
 - Sprijin acordat agricultorilor, proprietarilor și administratorilor de pădure pentru îmbunătățirea performanței generale în scopul creșterii viabilității exploatației.

1.2 Restructurarea și dezvoltarea fermelor și creșterea competitivității produselor agricole și silvice

- Încurajarea intrării pe piață a fermelor de semi-subzistentă prin creșterea viabilității acestora;
- Creșterea competitivității produselor agricole și silvice, sporirea valorii economice a pădurilor private și diversificarea producției, precum și dezvoltarea oportunităților de piață, cu Menținerea unui management durabil.
- Dezvoltarea initiativelor asociative care sunt indispensabile pentru creșterea eficientei economice a exploatațiilor agricole și a pădurilor private prin încurajarea creării grupurilor de producători
- Dezvoltare rapidă a investițiilor în infrastructura de dezvoltare și adaptare a agriculturii și silviculturii
- Folosirea mai eficientă a oportunităților oferite de agricultura într-o abordare inovativă pentru producerea de materie primă și energie regenerabilă și totodată prin crearea de noi locuri de munca în spațiul rural;

1.3. Restructurarea și modernizarea sectoarelor de procesare a produselor agricole și forestiere.

- Îmbunătățirea procesării primare și a marketingului produselor agricole și silvice prin investiții eficiente, inclusiv în energie regenerabilă, în noi tehnologii și în noi oportunități de piață, fără ca acestea să afecteze mediul

Axa prioritată 2 - Îmbunătățirea mediului în zonele rurale

Obiectivul general:

Utilizarea durabilă a terenurilor agricole și forestiere prin Menținerea populației în mediul rural, promovarea practicilor agro-ecologice, conservarea biodiversității și gestionarea ratională a resurselor forestiere.

Obiectivele specifice sunt prezentate mai jos și vor contribui la:

2.1. Menținerea unei ocupări echilibrate a zonelor rurale

- Menținerea utilizării terenurilor agricole în zonele montane cu handicap natural ceea ce conduce la Menținerea spațiului rural și la promovarea unor ferme durabile.

2.2. Promovarea managementului durabil al terenului agricol

- Sprijinirea utilizării continue a terenului agricol în zonele montane și în alte zone afectate de handicapuri naturale (LFAs)¹⁰, care să contribuie la conservarea zonelor rurale, dar și la susținerea și promovarea sistemelor agricole durabile.

¹⁰ LFAs - Less Favoured Areas - Zone Defavorizate

- Introducerea sau continuarea metodelor de producție agricolă ce sunt compatibile cu protecția și îmbunătățirea condițiilor de mediu și care trec dincolo de standardele de bază relevante. Principalele priorități de agro-mediu sunt:
 - Sprijinirea agriculturii ecologice;
 - Conservarea terenurilor agricole cu înaltă valoare naturală ce sunt amenintate de schimbarea modului de folosință a terenului, intensivizarea agriculturii sau renunțarea la utilizarea acestor terenuri;
 - Protejarea solului prin acțiuni de combatere a eroziunii, limitarea utilizării substanelor chimice de sinteză și îmbunătățirea continutului în substanțe organice;
 - Protejarea resurselor de apă prin limitarea scurgerii substanelor chimice de sinteză în rețeaua hidrografică și infiltrarea în apele subterane;
 - Conservarea biodiversității pe terenuri agricole prin crearea de habitate și coridoare de circulație (benzi inierbate) sau prin compensarea pierderilor cauzate de respectarea regimului de protecție în ariile naționale protejate.
- Conservarea diversității biologice și a habitatelor speciilor prioritare prin efectuarea de plăți compensatorii pentru fermierii ce utilizează terenuri agricole și forestiere aflate în interiorul sit-urilor Natura 2000.

2.3. Managementul durabil al terenului forestier

- Sprijin pentru extinderea suprafeței de păduri prin împădurirea terenurilor agricole și ne-agricole (ca prima împădurire) având în vedere protecția mediului, prevenirea dezastrelor naturale și diminuarea efectului schimbărilor climatice;
- Sprijin pentru măsurile voluntare de gospodărire a pădurilor, aplicate în scopul dezvoltării biodiversității și conservării siturilor naturale.
- Sprijin pentru proprietarii de păduri în derularea investițiilor neproductive ce conduc la o valoare ridicată a pădurilor.

Axa prioritată 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

Obiectivul general:

Îmbunatatirea standardului de viață prin creșterea spiritului antreprenorial al populației rurale, accesul la serviciile de bază, precum și la valorificarea resurselor locale traditionale.

Acțiuni prioritare pentru creșterea calității vietii:

- îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale (drumuri, alimentare cu apă, canalizări, statii de epurare, alei pietonale, iluminat public, gaz metan);
- crearea de locuri de muncă în spațiul rural;
- conservarea patrimoniului cultural și dezvoltarea turismului rural, a meșteșugurilor.

La nivel operational se au în vedere următoarele obiective specifice:

3.1. Dezvoltarea multifuncționalității zonelor rurale

- Diversificarea activităților economice (meșteșuguri, artizanat, etc.) este unul din obiectivele importante pentru această axă în vederea creșterii gradului de ocupare a forței de muncă.
- Dezvoltarea și stimularea în spațiul rural a microîntreprinderilor și punerea în valoare a spiritului antreprenorial.
- Sprijinirea turismului rural este o activitate alternativă. Aceasta s-a dezvoltat și va continua trendul ascendent de dezvoltare în spațiul rural datorită existenței unei bogate biodiversități, a unor teritorii în stare semi naturală creând astfel locuri de muncă pentru populația rurală. O componentă importantă a turismului rural este agroturismul, care se axează prioritar pe acordarea de servicii turistice de către ferma sau gospodaria agricolă și care păstrează totodată ospitalitatea populației, care continuă să fie importante tradiții și obiceiuri din mediul rural asigurând în acest fel păstrarea identității culturale.

3.2. Creșterea atractivității zonelor rurale și renovarea satelor

Renovarea satelor reprezintă elementul cheie ce stă la baza tuturor tipurilor de activități prevăzute în Axa 3.

Se urmărește, printr-o abordare integrată, creșterea atraktivității satelor prin asigurarea infrastructurii necesare și valorificarea patrimoniului cultural, arhitectural și natural.

Măsuri:

- lucrări de îmbunătățire a infrastructurii de drumuri, apă și transport,
- renovarea clădirilor,
- lucrări de păstrare a peisajului local;
- dezvoltarea unor activități social - culturale.

Este de la sine înțeles că dezvoltarea acestor infrastructuri locale la scară mică, joacă un rol important în creșterea economică prin conectarea acestor investiții la strategii locale de diversificare și dezvoltare a potentialului local.

Prin sprijinirea, în perioada 2021 - 2027, a acestor activități se urmărește creșterea atraktivității mediului rural și a calității vietii.

3.3. Creșterea potentialului uman necesar pentru diversificarea economiei rurale

- Pregătirea și informarea populației rurale (de exemplu dobândirea de aptitudini de afaceri, training în domeniul turistic, etc) implicate în activități de diversificare a economiei rurale în vederea creșterii gradului de ocupare, a spiritului

antreprenorial pentru obținerea de venituri suplimentare ce se reflectă într-un impact pozitiv asupra standardului de viață.

- Animarea, educarea și dobândirea de abilități în vederea pregătirii strategiilor de dezvoltare rurală. Cea mai mare provocare pentru spațiul rural românesc este aceea de a forma parteneriate, asociatii, prin care toți locuitorii își vor putea aduce aportul conceptual și finanțiar pentru a crea strategii de dezvoltare locală ca instrument de punere în valoare a resurselor, și de soluționare a unor probleme specifice. Pentru acest lucru sunt necesare cunoștințe și competente pentru a putea elabora studii și analize, pentru a creiona care sunt necesitatile și mijloacele necesare de soluționare a acestora.

4. Programul LEADER¹¹

Sprrijinul oferit prin intermediul Axei LEADER oferă oportunitatea de a introduce o abordare nouă de dezvoltare rurală teritorială, de jos în sus, integrată, care se construiește pe identificarea necesităților locale și dezvoltă strategii de dezvoltare locală care combină una sau mai multe obiective prioritare - competitivitate (axa 1), și calitatea vietii/diversificare (axa 3).

Deoarece România aplică pentru prima dată o asemenea abordare, ea va fi de natură pilot pentru perioada 2014-2020 cu un accent deosebit pe creșterea conștientizării, consolidarea capacitatii locale și utilizarea principiului "learning by doing"¹², ca bază pentru extinderea la nivel național în perioada 2021-2027.

În România, axa LEADER va fi implementată în două etape, după cum urmează:

Prima etapă 2014-2020 - va fi dedicată construcției instituționale și dobândirii de aptitudini, pentru care se acorda sprijin prin axa 3 în vederea:

- Formării parteneriatelor de dezvoltare locală reprezentative (GAL);
- Elaborării strategiilor integrate de dezvoltare locală;
- Finanțarea cercetărilor/studiilor teritoriilor (zonelor) rurale și pregătirea aplicațiilor pentru sprijin.

Obiectivele acestei etape:

- Încurajarea populației rurale pentru a se implica în procesul de dezvoltare teritorială, identificarea celor mai reprezentativi membri ai Comunității rurale, punerea lor în legătură, identificarea priorităților comune, organizarea de seminarii, mese rotunde;
- Sprijin în vederea elaborării strategiilor de dezvoltare rurală la nivel local;
- Realizarea studiilor de cercetare privind teritoriul (zona) necesare pregătirii cererilor de finanțare.

¹¹ Detalii privind acest program în Capitolul D - Programul Leader din prezentul document.

¹² "Learning by doing" - Prinzipiu de învățare a unui concept prin operarea cu acest concept.

A doua etapa 2021-2027 - perioadă dedicată implementării strategiilor de dezvoltare integrată la nivel național în care se va acorda sprijin pentru:

- Implementarea strategiilor locale;
- Proiecte de cooperare;
- Functionarea grupurilor de acțiune locală, dobândirea de aptitudini și animarea teritoriului.

Aceasta etapă va avea următoarele obiective:

- Valorificarea potentialului endogen al teritoriilor (zonelor rurale), Menținerea și creșterea numarului de locuri de muncă în special pentru tineri și femei, întarirea spiritului antreprenorial, îmbunătățirea calității vietii, diversificarea activităților economice;
- Promovarea cooperării și schimbului de experiență între GAL-uri la nivel național și internațional;
- Acoperirea costurilor generale de funcționare ale GAL, instruirea membrilor și liderilor GAL, evenimente promotionale și de informare.

Alocarea financiară a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală pe măsurile aferente axelor prioritare ale PNSDR se va face în baza Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).

În cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală alocarea nerambursabilă din partea Comunității europene din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) pentru perioada 2021-2027 este de 9,022 miliarde Euro. Pe întreg teritoriul României se va aplica Obiectivul de Convergență.

Axa prioritară PNDR	Alocarea FEADR
Axa 1 - Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier	45%
Axa 2- Îmbunătățirea mediului în spațiul rural	25%
Axa 3: Calitatea vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale	30%
tOTAL din care:	100%
LEADER	2,5%
Asistentă tehnică	4%
Contribuția la Plățile Naționale Complementare Directe	20% în perioada 2021 - 2027 (1,0 miliard. Euro)
total FEADR	9.022,5 mil. €

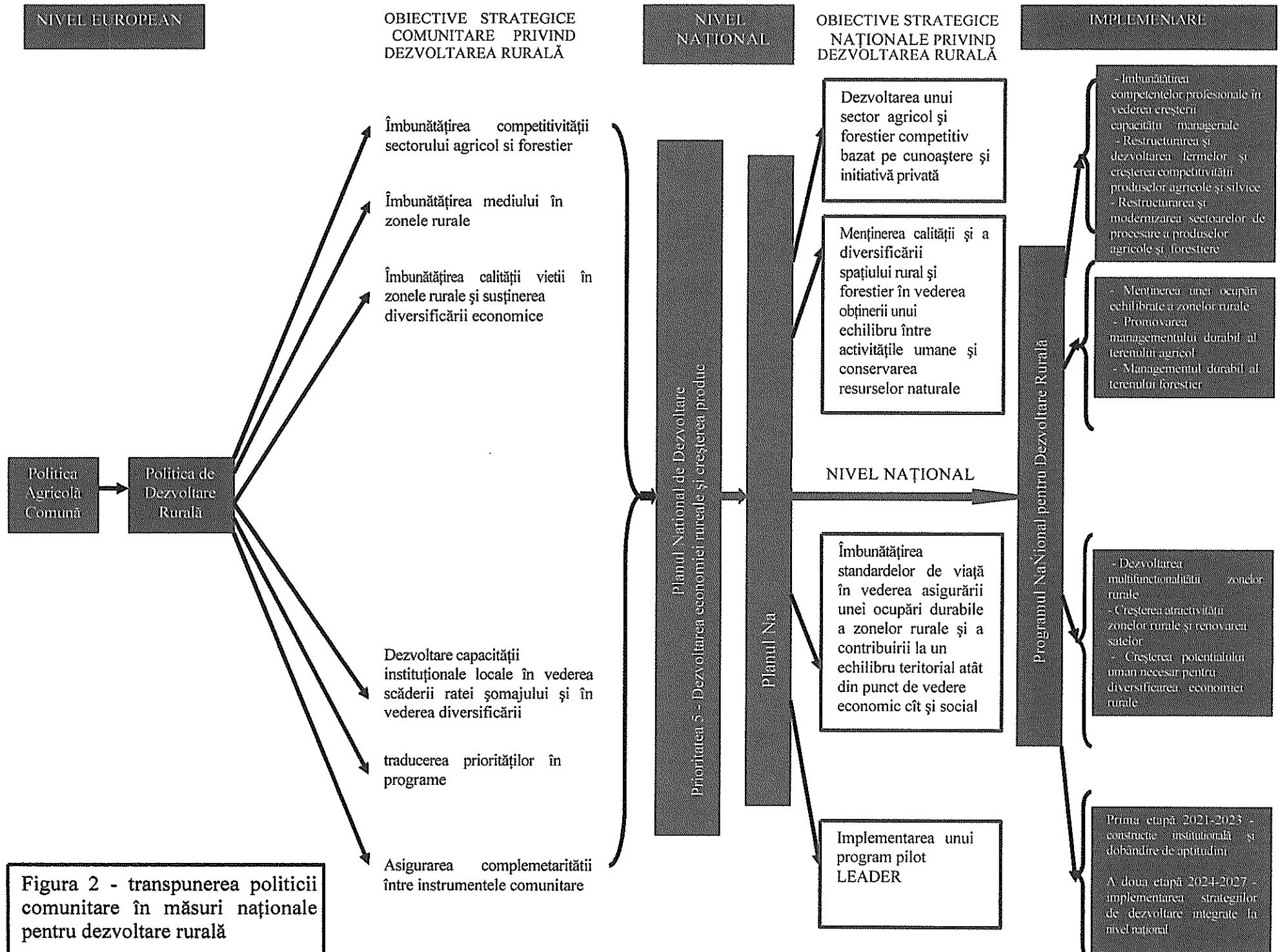

Figura 2 - transpunerea politicii comunitare în măsuri naționale pentru dezvoltare rurală

C. Modul de reflecție a politicilor comunitare și naționale în implementarea măsurilor de dezvoltare rurală

Mediul rural poate să se afirme în cadrul competiției internaționale și globale numai dacă potențialul său endogen este întrebuințat în mod optim, dacă condițiile – inclusiv infrastructura – pentru o calitate corespunzătoare a vieții au fost create și menținute, iar sinergiile sprijinului din surse variate au fost folosite. Gestionarea optimă a resurselor solicită coerenta măsurilor de sprijin:

- între diferitele măsuri ale FEADR,
- cu politicile structurale ale UE (Fonduri Structurale, Fondul pentru Pescuit),
- cu alte politici europene,
- cu alte politici naționale.

În realizarea strategiilor lor naționale, statele membre trebuie să se asigure ca sinergiile între și în cadrul axelor sunt maximizate și contradicțiile între diferite tipuri de potențial sunt evitate. De asemenea, statele membre trebuie să reflecteze asupra modului în care vor lua în calcul alte strategii existente la nivelul UE, cum ar fi Planul de Acțiune pentru Agricultura Organică¹³, ultima comunicare a Comisiei privind energia care poate fi reînnoită¹⁴, comunicarea comisiei privind schimbările climatice¹⁵, precum și nevoia de a anticipa efectele probabile asupra agriculturii și silviculturii și raportul Comisiei privind strategia UE în domeniul silviculturii și strategiile în diverse domenii care vor mai apărea.

Coerenta dintre acești factori este esențială atât la nivel național, cât și la nivel local, întrucât în procesul de elaborare și implementare de măsuri în vederea dezvoltării rurale, autoritățile publice locale trebuie să țină cont de legăturile de intercondiționare existente între politicile, obiectivele și prioritățile trasate la nivel european și național, precum și de relațiile de complementaritate dintre sursele de finanțare disponibile.

C. 1 Complementaritatea axelor Planului Național Strategic de Dezvoltare Rurală

Deși prioritățile privind intervenția FEADR au fost prezentate în cadrul axelor, există legături strânse între acestea. În cele mai multe cazuri, sprijinul măsurilor apartinând unei axe, vor contribui și la atingerea obiectivelor altor axe. Având în vedere acest lucru, trebuie acordată atenție obiectivelor comune celor patru axe: protecția mediului și conservarea naturii, precum și șanse egale între bărbați și femei. Măsurile de sprijin sunt angrenate între ele, astfel încât să se evite o dublă finanțare.

Obiectivul general al PNS este de a promova un sector agricol progresiv și dinamic ținând cont de faptul că în spațiul rural românesc există o nevoie imediată de creștere economică.

¹³ Comunicarea Comisiei COM (2004) 415

¹⁴ Comunicarea Comisiei COM (2004) 366

¹⁵ Comunicarea Comisiei COM (2004) 35

În același timp trebuie recunoscut că sectorul agricol are un potențial de dezvoltare în două direcții separate iar acestea trebuie deopotrivă încurajate.

În primul rând există o *direcție de dezvoltare a sistemelor agricole de producție* spre un mod mai modern, mai competitiv, și mai orientat către piață, ceea ce va conduce la o adoptare a unor principii inovatoare și de calitate care vor răspunde cerințelor consumatorilor de pe piețele naționale și internaționale.

În al doilea rând există o *orientare catre o accepțiune mult mai diversă și mutifuncțională a sistemului agricol*, care combină sistemele tradiționale de producție cu o serie de activități alternative - agro turism, meșteșuguri, furnizarea de servicii ce vizează protecția mediului înconjurător (conservarea biodiversității prin menținerea în cadrul fermelor a valorii naturale ridicate).

Ambele direcții de dezvoltare a agriculturii au potențial de creștere economică, de creare de locuri de muncă și de îmbunătățire a calității vieții populației rurale. Acestea se vor putea realiza numai printr-o folosire sustenabilă a resurselor naturale, prin menținerea fertilității solului ca premiză pentru obținerea unor recolte bogate și calitative, sau prin păstrarea peisajului natural montan ca premiză pentru afaceri turistice prospere.

Prioritățile Planului Național Strategic sunt reprezentate de sub-obiectivele Axelor I și II. Prin sub-obiectivele Axei I se urmărește dezvoltarea unui sector agricol și forestier competitiv bazat pe cunoaștere și inițiativă privată, capabil să se adapteze schimbărilor pe termen lung, care conservă mediul înconjurător și consolidează sectorul de procesare. Prin sub-obiectivele Axei II se urmărește menținerea calității și a diversificării spațiului rural și forestier în vederea obținerii unui echilibru între activitățile umane și conservarea resurselor naturale.

Și din punct de vedere teritorial există o deplină complementaritate și interdependentă între aceste două axe și obiectivele lor. Dacă Axa I se adresează în special fermierilor ce își desfașoară activitățile în zona de câmpie și cea colinară, Axa II se adresează cu precădere fermierilor din spațiul montan cu specificitățile pe care le oferă acesta.

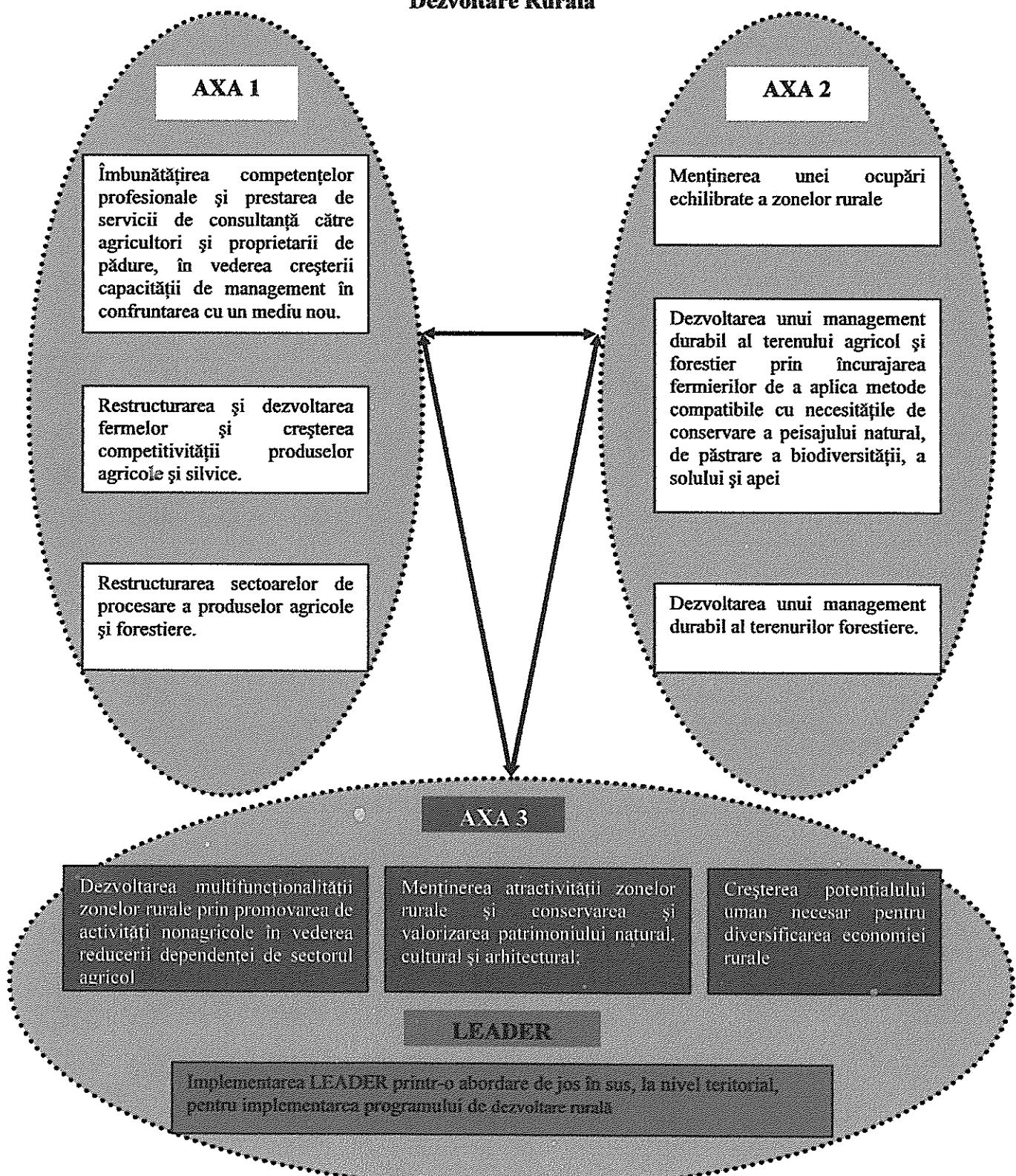
Axele III și IV și sub-obiectivele lor sunt elementele de echilibru ale Planului Național Strategic, acționând atât din punct de vedere teritorial, cât și al tipului de operațiuni ca un factor de stabilitate.

Figura 3 ilustrează relațiile de interdependentă între cele 4 axe.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Figura 3 – Relații de interdependentă între axe

Prioritățile Planului Național Strategic de Dezvoltare Rurală

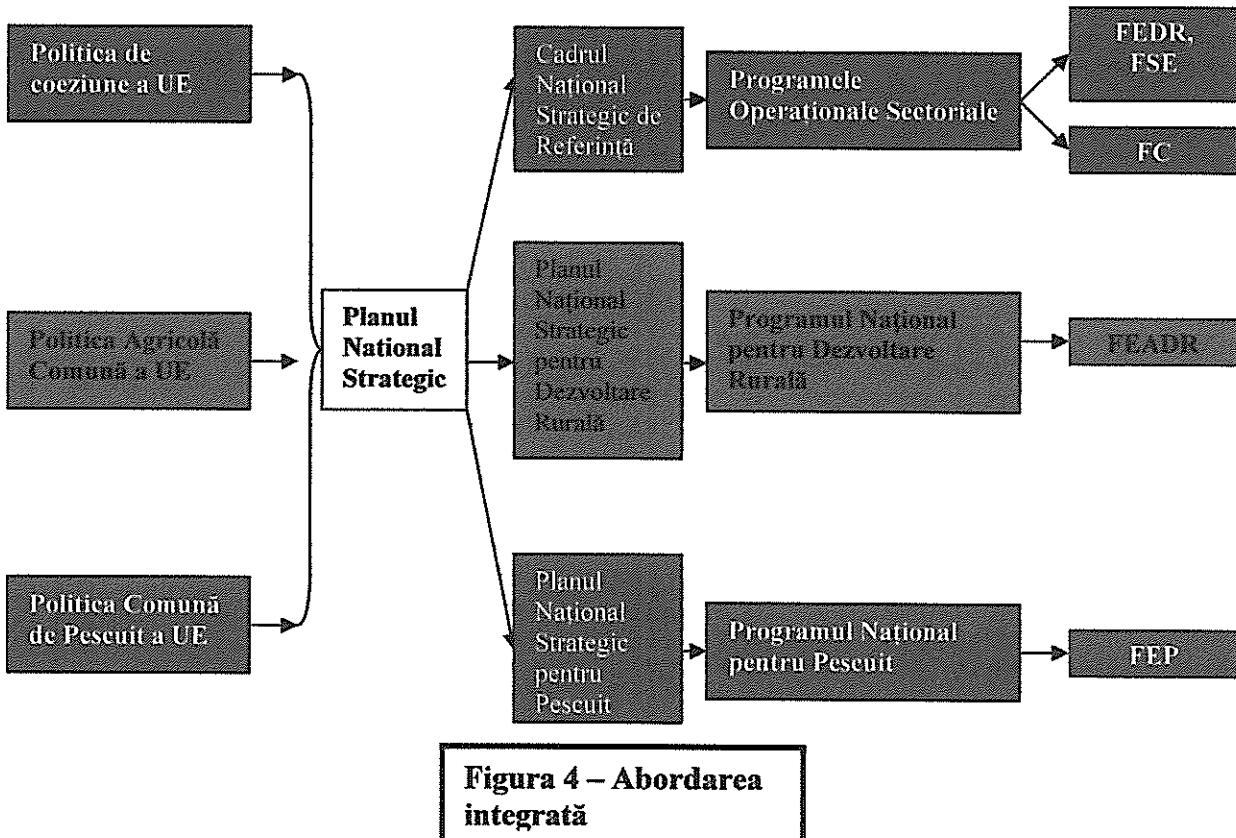
Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

C. 2. Complementaritatea FEADR cu alte instrumente de finanțare comunitare

In definirea priorităților pentru FEADR și celelalte Fonduri Europene ce vor sprijini dezvoltarea zonelor rurale din România, asigurarea complementarității sprijinului este fundamental, pentru asigurarea unui intervenții eficiente. Asigurarea acestei complementarități are în vedere pe de o parte asigurarea acoperirii teritoriale din punct de vedere al tipurilor de acțiuni, și al potențialilor beneficiari, iar pe de alta parte se are în vedere asigurarea sistemului celui mai eficient de implementare care va conduce la o mai bună administrare și absorție a fondurilor și în final la o dezvoltare echilibrată și durabilă.

În acest sens, atât obiectivele operaționale din Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală, dar și din Cadrul Național Strategic de Referință, contribuie la prioritățile comunitare orizontale în ceea ce privește egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă și societatea informațională.

Schema de mai jos ilustrează abordarea integrată la nivel european și național, atât pentru zonele rurale, cât și urbane:

Interventia FEADR, FEDR și FSE într-o formă complementară

Politica de dezvoltare rurală din România are în vedere punerea în valoare a teritoriilor rurale pentru a crește gradul de atractivitate al acestora atât din punct de vedere economic, social, dar și de mediu. Acest obiectiv presupune în primul rând dezvoltarea unor servicii de bază în mediul rural, dar și dezvoltarea mediului de afaceri. Aceste două operațiuni vor sta la baza unei dezvoltări pe plan economic și social, valorificând specificul fiecărei regiuni.

Utilizarea ratională a patrimoniului natural și cultural va acorda oportunitatea generațiilor viitoare să se bucure și să le valorifice în continuare. În acest fel FEADR, FEDR și FSE vor fi preocupate de o dezvoltare durabilă a teritoriului.

Suprapunerile în interventia FEADR, FEDR, FSE, FC și FEP

Stabilirea liniilor de demarcare între Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și celelalte Fonduri Europene este esențială în respectarea principiului unei singure finanțări. Aceasta delimitare va asigura Coerența și eficiența programării și implementării programelor.

În acest sens Programul de Dezvoltare Rurală și Programele Operationale pentru fondurile structurale vor indica în mod clar câmpul de acțiune al suprapunerilor identificate. În general criteriile de delimitare dintre fonduri se vor baza pe:

- Beneficiari
- Mărimea proiectului
- Dimensiunea teritorială
- tipul acțiunii

Instrumentele Structurale ale Programelor Operationale (PO) care ar putea să se suprapună cu interventia FEADR sunt următoarele:

- Programul Operational Sectorial "Creșterea competitivității economice" (FEDR)
- Programul Operational Sectorial "Mediu" (FEDR și Fondul de Coeziune)
- Programul Operational Sectorial "Dezvoltarea resurselor umane" (FSE)
- Programul Operational Regional "Dezvoltare regională" (FEDR)
- Programul Operational Sectorial "Pescuit și acvacultură" (FEP)

C. 3. Coerența cu alte strategii și priorități UE

- Politica de mediu

Strategia de Dezvoltare Rurală este conformă cu obiectivele indicate în cele șase Programe de Acțiune pentru Mediu ale UE, în special în acelea care se referă la promovarea diversității naturale, protecția apei și solului, diminuarea schimbărilor climatice, a poluării aerului și a folosirii pesticidelor.

Crearea retelelor Natura 2000 asigură căile de menținere a diversității naturale și atingerea obiectivelor Directivei Consiliului 79/409/CEE, cu privire la păsările sălbaticice și Directivei Consiliului 92/43/CEE, privind conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei salbatice. România trebuie să implementeze reteaua Natura 2000, conform cerintelor UE. Pentru protecția apelor, Directiva 200/60/CE stabilește cadrul general pentru politica comunitară privind apa.

Diminuarea poluării, oprirea deversării deșeurilor sunt acțiuni incluse în Axa 2, prin integrarea obiectivelor de mediu și a măsurilor ce contribuie, alături de alte politici, la implementarea acestor directive.

- Strategia silvică a Uniunii Europene¹⁶

Planul Național Strategic este în conformitate cu strategia silvică a UE și contribuie la atingerea obiectivelor prin următoarele măsuri: sprijin pentru pregătirea profesională, îmbunătățirea valorii adăugate a pădurilor, cooperare pentru dezvoltarea de noi produse (Axa 1).

Promovarea biodiversității, conservării și dezvoltării, în special a pădurilor, va fi urmarită prin Axa 2, conform Programului Natura 2000.

- Inovarea

Planul Național Strategic contribuie la implementarea inovațiilor în mediul rural, prin promovarea de noi produse, procese și practici pentru protecția mediului, îmbunătățirea performanțelor fermierilor și întreprinzătorilor mici.

- tehnologii de Informare și Comunicare pentru agricultură și dezvoltare rurală

Prin Axa 1 este prevăzută dezvoltarea sistemelor de informare și pregătire a fermierilor și proprietarilor de pădure, a procesatorilor de produse agricole și silvice, cu scopul de a-și îmbunătăți cunoștințele profesionale și de management, iar prin Axa 3 este prevăzută pregătirea profesională (de exemplu dezvoltarea competențelor de afaceri, pregătirea în sectorul de turism) pentru populația rurală implicată în diversificarea activităților economice, ceea ce va conduce la creșterea proporției populației rurale active și implicit la obținerea de venituri suplimentare cu un impact pozitiv în ce privește îmbunătățirea calității vietii.

- Bioenergia

¹⁶ Rezoluția din 15 decembrie 1998 privind Strategia Silvică a UE, a trasat cadrul legislativ pentru acțiunile în domeniul silviculturii care converg către un management durabil al sectorului silvic.
http://www.ec.europa.eu/agriculture/fore/forestry_strategy_en.htm

În ce privește bioenergia, Planul Național Strategic are în vedere promovarea de investitii în productia de biogaz și de biomasă, precum și de investitii în producerea de energie lemoasă, folosind astfel potentialul agricol și silvic, diminuând, implicit, schimbările de climă.

Pentru România, productia de energie regenerabilă este, de asemenea, un domeniu important. Aceasta este sprijinită pe o cale complementara prin FEADR și FEDR. De aceea, prin Axa 1 a Planului Național Strategic de Dezvoltare Rurală, finantată de FEADR, vor fi sprijinite investitii în producerea de energie regenerabilă, realizate de întreprinderi mici și mijlocii, implicate în procesarea primară a produselor agricole și silvice, iar prin Axa 3 vor fi sprijinite microîntreprinderile din mediul rural care sunt implicate în producerea de energie regenerabilă.

Pe de altă parte, prin Axa prioritara 4 “Creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic” din Programul Operational Sectorial privind Creșterea Competitivității Economice finantat prin FEDR, vor fi sprijinate întreprinderile mari, mici și mijlocii care sunt implicate în activități de producere a energiei regenerabile, altele decât cele implicate în procesarea primară.

- **Agricultura ecologică**

În conformitate cu Planul de Acțiune European privind Agricultura Ecologică, Planul Național Strategic de Dezvoltare Rurală, are în vedere dezvoltarea ecologică. Agricultura ecologică este un instrument important în conservarea naturii și renașterea mediului rural. Aceste aspecte au o importanță majoră în România, unde a fost identificată necesitatea menținerii valorii naturale a terenului agricol și necesitatea unei dezvoltări rurale echilibrate. Agricultura ecologică ar putea conduce la beneficii de ordin social, economic și de mediu pentru aceste zone.

C. 4. Coerența cu alte programe și politici naționale

Pentru atingerea obiectivelor strategice din cadrul PNSDR, pe lângă programele și politicile europene, un rol important îl au și programele și politicile naționale. Prin politici și programe naționale, Guvernul României urmărește realizarea următoarelor obiective:

- Finalizarea reformei proprietății funciare

Se propune încheierea procesului de retrocedare a proprietăților funciare sau justă despăgubire în cazurile obiective în care retrocedarea nu se poate efectua în natură.

- Stimularea transformării gospodăriilor sărănești în ferme agricole familiale cu caracter comercial, formarea clasei de mijloc în spațiul rural

Programul Fermierul: asigură creditele de investitii pentru modernizarea exploatațiilor agricole și a unitătilor de procesare a produselor agro-alimentare. Aceste credite se acorda pe durată de 10 ani cu o perioadă de gracie de 1-5 ani, în funcție de natura obiectivelor de investitii, plafonul maxim al creditelor pentru fiecare tip de investitii vor fi stabilite anual.

O alta componentă a programului național de investiții este asigurarea cofinanțării proiectelor, din sursă rambursabilă acordată din bugetul MAPDR și pusă la dispozitia băncilor comerciale și/sau institutii financiare, pentru acordarea de credite pentru investiții private în cadrul Programului FEADR. Acest mecanism este sprinținit și sistemul de acordare de garantii de către cele două fonduri (FGCR¹⁷ și FIMM¹⁸), prin Menținerea unui nivel prudential de expunere.

Renta viageră: asigură premisele comasării terenurilor, prin sprijin finanțier care se acordă persoanelor de peste 62 de ani care detin în proprietate până la 10 ha de teren agricol; reprezintă echivalentul a 100 euro/an pentru fiecare hectar înstrăinat și de 50 euro/an pentru fiecare hectar arendat.

- Gestionarea durabilă a pădurilor

Strategia de dezvoltare a sectorului forestier pentru perioada 2021 - 2027 precizează obiectivul fundamental al sectorului forestier: creșterea contributiei sectorului forestier la îmbunătățirea calității vietii pe baza gospodăririi durabile a pădurilor. Acest obiectiv se înscrie în totalitate în liniile directoare ale strategiei europene pentru dezvoltare durabilă.

¹⁷ Fondul de Garantare a Creditului Rural

¹⁸ Fondul de Investiții pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii

D. Programul LEADER - experiența europeană în domeniu și implementarea în România

La nivel european, Politica Dezvoltare Rurală este o componentă din ce în ce mai importantă în cadrul Politicii Agricole Comune (PAC). Aceasta promovează dezvoltarea durabilă în zonele rurale ale UE, adresându-se problemelor de ordin economic, social și de mediu. Leader este o abordare inovatoare în cadrul Politicii de Dezvoltare Rurală a UE.

Leader este un acronim al denumirii în limba franceză „Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale”, adică „Legături între Acțiunile de Dezvoltare a Economiei Rurale”. Așa cum o sugerează și numele, este o metodă de mobilizare și dinamizare a dezvoltării rurale în comunitățile rurale locale, și nu un set fix de măsuri care trebuie implementate.

De la lansarea din 1991, Leader a furnizat instrumentele necesare pentru ca actorii locali din comunitățile rurale să detină un rol activ în formarea propriului lor viitor, evoluând de-a lungul timpului, odata cu PAC.

Pentru perioada de programare 2021-2027, Leader nu va mai fi un program separat, ci va fi integrat în toate Programele de Dezvoltare Rurală de nivel național și regional.

Conceptul Leader

În spatele abordării Leader stă faptul că, dată fiind diversitatea zonelor rurale europene, strategiile de dezvoltare sunt mai eficiente dacă sunt concepute și implementate la nivel local de către actori locali, prin proceduri transparente, cu susținerea autorităților publice relevante și cu ajutorul asistentei tehnice necesare transferului de bune practici.

Diferența între Leader și alte măsuri mai traditionale de politică rurală este că Leader indică în primul rând „cum” să se procedeză și nu „ce” trebuie făcut.

Experiența europeană în implementarea programului Leader trasează sapte principii cheie ce sintetizează abordarea Leader¹⁹. Ne propunem să le descriem separat însă este important să fie percepute ca un tot.

1. Realizarea de strategii locale de dezvoltare pe zone, concepute pentru zone rurale clar definite la nivel subregional

¹⁹ Conform documentului Comisiei Europene - „Abordarea LEADER - ghid de bază” și Regulamentul nr. 1698/2005 al CE privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat prin FEADR

Această abordare este eficientă întrucât permite ca acțiunile să fie concepute astfel încât să răspundă mai bine problemelor locale.

2. Realizarea de parteneriate public-private la nivel local, denumite în continuare „Grupuri de Acțiune Locală”

Realizarea de parteneriate locale, sub denumirea de „Grup de Acțiune Locală” este un element important și original al abordării Leader. GAL are sarcinile de a identifica și implementa strategia de dezvoltare locală, de a lua decizii privind alocarea resurselor financiare și gestionarea acestora.

Un GAL ar trebui să reunească parteneri din sectoarele public și privat, să fie bine echilibrate și reprezentative pentru grupurile de interes locale existente, din sectoare socio-economice diferite. La nivelul de luare a deciziilor, partenerii și asociatiile private trebuie să constituie cel puțin 50% din parteneriatul local

GAL-urile trebuie constituite ad-hoc pentru a se crea posibilitatea accesării suportului pus la dispozitie prin Leader.

GAL-urile vor fi cele care vor decide Direcțiile și continutul strategiei de dezvoltare rurală și totodată cele care vor lua deciziile privind proiectele ce vor fi finanțate. Plățile efective sunt adesea făcute de o autoritate de plată care se ocupă de fondurile publice și nu de GAL, dar pe baza selectiei de proiecte realizate de GAL.

Conform experientelor de implementare a programului Leader în State Membre UE mai vechi, actorii rurali care s-au dovedit foarte activi în inițiativele locale sunt:

- Organizații și uniuni profesionale (care îi reprezintă pe fermieri; micro-întreprinderi);
- Asociații comerciale;
- Cetăteni, rezidenti și organizațiile lor locale;
- Aleși locali;
- Asociații de mediu;
- Furnizori de servicii culturale și comunitare;
- Asociații ale femeilor;
- tinerii.

Un Grup de Acțiune Locală trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să reunească grupurile de interes relevante dintr-o anumită zonă;
- să detină autonomie în procesul de luare a deciziilor și capacitatea de a aprecia corect resursele locale;
- să realizeze legături între măsuri;
- să fie deschis către idei inovatoare;

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- să fie capabil să realizeze conexiuni și să integreze abordările sectoriale.

Grupurile de Acțiune Locală sunt delegate să răspundă pentru o mare parte din responsabilitățile de management (selectia proiectelor, plăți, monitorizare, evaluare). Gradul de autonomie al GAL-urilor, însă, poate varia considerabil în funcție de modul specific de organizare al Statului Membru și contextul său instituțional.

Aspecte privind constituirea Grupurilor de Acțiune Locală

Cadrul juridic comunitar de constituire a GAL-urilor

Baza juridică de constituire a Grupurilor de Acțiune Locală este reprezentată de Regulamentul nr. 1698/2005 al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală;

Necesitatea constituirii Grupurilor de Acțiune Locală

- Întrucât schimbările din sectorul agricol și depopularea rurală sunt numai doi dintre factorii care afectează zona rurală și care solicită implementarea unui program orientat spre constituirea de parteneriate public-private și valorificarea resurselor locale în vederea elaborării și punerii în practică a unor strategii de dezvoltare locală, aceste obiective identificate la nivel comunitar s-au concretizat prin intermediul programului LEADER;
- Principaliii beneficiari ai acestui program sunt Grupurile de Acțiune Locală;

Caracteristicile Grupurilor de Acțiune Locală

- GAL-urile își desfășoară activitatea pe un teritoriu rural, cu o populație cuprinsă între 10.000- 100.000 locuitori și densitatea de maximum 150 locuitori/km²;
- Acestea reprezintă parteneriate constituite din diversi reprezentanți ai sectorului socio-economic din teritoriul respectiv;
- În cadrul procesului de adoptare a deciziilor, partenerii sociali și economici și reprezentanții societății civile, precum agricultorii, femeile, tinerii din spațiul rural și asociațiile acestora trebuie să reprezinte cel puțin 50% din parteneriatul local;

Modalitățile juridice de constituire a Grupurilor de Acțiune Locală

Există mai multe opțiuni în ceea ce privește modalitățile de constituire a GAL-urilor; Astfel acestea se pot constitui ca:

- Asociații sau fundații/asociații non-profit;
- Societăți comerciale;

- Cooperative.
- Grupurile de Acțiune Locală reprezintă interesele locuitorilor și comunităților rurale constituind motorul de funcțiune al programului LEADER;

Atribuțiile Grupurilor de Acțiune Locală

- Acestea elaborează strategii de dezvoltare rurală locală integrată și sunt responsabile de implementarea acestora;
- De asemenea, selectează proiectele ce urmează a fi finantate în cadrul strategiei.

3. Abordare ascendentă

Abordarea ascendentă permite actorilor locali să participe în procesul de luare a deciziilor privind strategia și la selectia priorităților zonei în cauză.

4. Acțiuni integrate și multi-sectoriale

Conceptia și punerea în aplicare a strategiei trebuie realizate în mod multisectorial, bazat pe interacțiunea dintre actorii și proiectele din diverse sectoare ale economiei locale.

5. Punerea în aplicare a unor abordări inovatoare

Leader va avea un rol esențial în stimularea abordărilor noi și inovatoare în domeniul dezvoltării rurale. Inovația este încurajată prin crearea cadrului favorabil ca GAL-urile să se bucure de flexibilitate în luarea deciziilor privind acțiunile pe care doresc să le susțină.

6. Punerea în aplicare a unor proiecte de cooperare

Principiul cooperării implică realizarea de proiecte comune între Grupuri de Acțiune Locală din regiuni diferite, State Membre diferite sau chiar cu state terțe.

7. Interconectarea parteneriatelor locale.

Acțiunile și proiectele trebuie cuprinse în strategiile locale și coordonate astfel încât să formeze un tot. De aceea este necesar să se formeze la nivel național în fiecare Stat Membru o Retea Rurală Națională, extinzându-se astfel la nivelul Uniunii Reteaua Europeană pentru Dezvoltare Rurală.

Analizele UE privind politica de dezvoltare rurală au concluzionat că Leader a atins un nivel de maturitate care determină zonele rurale să implementeze abordarea Leader în programele de dezvoltare rurală. Măsurile Leader au fost deja adoptate de câteva dintre statele membre care au aderat la UE în 2004, în programele lor pentru 2004-2006.

În data de 20 septembrie 2005 Consiliul a aprobat un nou Regulament²⁰ pentru susținerea dezvoltării rurale în următoarea perioada de programare (2021-2027). În această perioadă fiecare program național de dezvoltare rurală trebuie să contină o componentă Leader pentru implementarea strategiilor de dezvoltare locală ascendentă. Pentru fiecare program se va rezerva o sumă de minim 5% din fondurile UE pentru Leader (care actionează ca axă separată în cadrul programelor). Acest procentaj va fi de 2.5% în perioada 2021-2027 pentru noile State Membre (este și cazul României), dată fiind experiența limitată a acestora în abordarea Leader. Statele Membre sau regiunile vor selecta Grupuri de Acțiune Locală în baza propunerilor acestora de dezvoltare locală. Se va urmări finanțarea capacității instituționale și susținerea necesară elaborării acestor strategii locale, costurile de operare ale structurilor GAL-urilor și implementarea strategiilor de dezvoltare locală, precum și proiectele de cooperare între GAL-uri.

La nivel național, în conformitate cu Regulamentul Consiliului nr. 1698/2005, articolul 68, Planul Național Strategic de Dezvoltare Rurală prevede realizarea Retelei Naționale de Dezvoltare Rurală care să creeze cadrul necesar grupării organizațiilor și administrațiilor implicate în dezvoltarea rurală.

Functionarea acestei retele va fi co-finantată prin asistență tehnică, aceasta permitând de asemenea co-finanțarea cheltuielilor necesare gestionării administrative a programelor, a formării actorilor implicați în gestiune sau a creării de sisteme informatiche.

Reteaua națională de dezvoltare rurală va aduce pe aceeași scenă actori din diferite sectoare și va avea un rol foarte important deoarece contribuie la îmbunătățirea comunicării între participanți la economia rurală.

În România, axa LEADER va fi implementată în două etape, după cum urmează:

Prima etapă 2014-2020 - va fi dedicată construcției instituționale și dobândirii de aptitudini, pentru care se acorda sprijin prin axa 3 în vedere:

- Formării Grupurilor de Acțiune Locală reprezentative;
- Elaborării strategiilor integrate de dezvoltare locală;
- Finanțarea cercetărilor/studiilor teritoriilor (zonelor) rurale și pregătirea aplicațiilor pentru sprijin.

A doua etapa 2021-2027 - perioadă dedicată implementării strategiilor de dezvoltare integrată la nivel național în care se va acorda sprijin pentru:

- Implementarea strategiilor locale;
- Proiecte de cooperare;

²⁰ Regulamentul CE nr. 1698-2005, privind susținerea financiară a dezvoltării rurale prin FEADR.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Funcționarea grupurilor de acțiune locală, dobândirea de aptitudini și animarea teritoriului.

Reteaua de dezvoltare rurală constituie o oportunitate în vederea unei mai bune integrări a abordărilor din domeniile agricol, forestier, mediu, social-economic, co-finantate de FEADR și în vederea unei mai bune înscrieri în dinamicele/contextele teritoriale.

Misiunea retelei cuprinde o componentă strategică - pentru stabilirea principalelor direcții de acțiune ale retelei și una tehnică - pentru punerea în practică a elementelor strategice:

Obiectivele operationale ale componentei strategice:

- colectarea și difuzarea informațiilor privind Leader și politicilor de dezvoltare rurală pe plan local;
- valorificarea superioară a competențelor actorilor;
- dezvoltarea rurală, în general.

Obiectivele operationale ale componentei tehnice:

- constituirea unei baze de date, a unui ghid, a unui website, organizarea de seminarii pentru o mai bună comunicare și pentru transparentă;
- difuzarea bunelor practici (reteaua trebuie să aibă capacitatea tehnică de a vedea modalitățile de organizare a grupurilor și de a transmite mai departe practicile acestora);
- analiza activității GAL-urilor, punctele cheie, experiența acumulată prin parteneriate și alte măsuri pentru dezvoltarea rurală.

Reteaua va reuni reprezentanți ai autorităților publice locale/centrale implicate în dezvoltarea rurală, colectivităților locale, instituții, ONG-uri, asociații, fundații interesate, etc., iar Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale va avea rolul de a coordona activitatea retelei.

E. România în contextul cooperării teritoriale europene

Cooperarea teritorială europeană este al treilea obiectiv comunitar al perioadei de programare următoare. Având în vedere că Bilca face parte din județul Suceava, județ de frontieră, la granița României cu Ucraina, am considerat că acest subiect merită să fie abordat distinct.

E.1. Cooperare transfrontalieră

Începând cu anul 2007, în care țara noastră se află în poziția de stat membru, la nivel european, va începe să funcționeze Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat (IEVP-ENPI engl.). Aceasta va reprezenta principalul instrument finanțări care sprijină implementarea Politicii Europene de Vecinătate. Instrumentul va finanța programe comune care reunesc regiuni ale statelor membre și ale țărilor terțe (pentru care nu există deocamdată perspectiva aderării) cu care acestea au o graniță comună.

Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat va contine o componentă specifică ce privește cooperarea transfrontalieră dintre Statele Membre și țări partenere. Această componentă va avea ca scop principal promovarea dezvoltării durabile în domeniul economic, social și de mediu în regiunile de granițe ale UE. Această componentă va fi implementată prin programe multi-anuale elaborate în parteneriat de către beneficiarii de pe ambele parti ale graniței și aprobată de Comisie. Mai mult decât atât, va fi posibilă asocierea Statelor Membre în programe multi-naționale și tematice prin cooperare trans-regională care se adresează provocărilor globale comune pentru UE și vecinii săi. Printre obiectivele instrumentului se numără:

- dezvoltarea sistemelor de infrastructură fizică (îmbunătățirea infrastructurii de transport, a rețelelor și serviciilor de informare și comunicare, realizarea interconexiunii sistemelor energetice, de apă și reciclarea deșeurilor);
- întărirea conexiunilor/relațiilor economice între regiunile învecinate pentru a susține împreună dezvoltarea economică durabilă a zonei (dezvoltarea cooperării în domeniile IMM, turism și comerțul de graniță, promovarea integrării pietelor locale ale forței de muncă);
- realizarea coeziunii sociale și culturale între comunitățile și cetățenii de pe ambele părți ale graniței (dezvoltarea utilizării în comun a infrastructurii din domeniile sănătate, cultură și educație);
- soluționarea în comun a unor amenintări similare și simultane din partea factorilor de mediu (prevenirea inundațiilor, alunecărilor de teren, eroziunii solului, realizarea unor sisteme de avertizare și control a riscurilor naturale și tehnologice).

Cooperarea transfrontalieră cu Republica Moldova și Ucraina se înscrie în cadrul oferit de Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat. Documentul Strategic privind cooperarea transfrontalieră în perioada 2021-2027 (document aflat în lucru la Comisia Europeană),

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

furnizează o listă a statelor și a zonelor eligibile pentru finanțare din IEVP, precum și gruparea acestora în programe comune.

Documentul Strategic prevede ca România să desfășoare activități de cooperare transfrontalieră finanțate din IEVP (ENPI) cu Republica Moldova și Ucraina în cadrul unui program trilateral.

Aria eligibilă a acestui program va include cele patru județe din România aflate la granița cu Moldova, la care se adaugă județele Tulcea și Suceava de la granița cu Ucraina.

Bugetul fiecărui program provine în proporție de 50% din Fondul European pentru Dezvoltare Regională, reprezentând alocarea Statelor Membre participante și este completat cu o alocare similară (50%) din bugetul "Relații Externe" care reprezintă finanțarea comunitară corespunzătoare statelor terțe. Cele două sume alcătuiesc un buget comun care poate fi folosit în beneficiul comun al ambelor țări, fie stat membru sau țară terță.

Programul Operational Comun ENPI CBC Romania-Ucraina - Republica Moldova 2021-2027, este documentul strategic în acest domeniu, iar obiectivele sale specifice sunt:

- Stimularea dezvoltării economice și sociale în aria programului și în ariile adiacente;
- Abordarea aspectelor privind mediul înconjurător în zona de frontieră și asigurarea unui nivel ridicat de pregătire pentru situații de urgență;
- Încurajarea contactelor și cooperării între locuitorii zonelor de graniță.

Activitățile eligibile trebuie să se subscrive priorităților și măsurilor prevăzute de acest Program Operational:

Prioritatea 1 - Dezvoltare economică și socială

Măsuri:

- Îmbunătățirea productivității și competitivității în zonele urbane și rurale;
- Initiative de cooperare în domeniul transportului și rețelelor de energie.

Prioritatea 2 - Mediu și pregătirea pentru situații de urgență

Măsuri:

- Rezolvarea în comun a unor aspecte de mediu, în special prin monitorizarea mediului, managementul bazinelor râurilor și reducerea riscului de inundații;
- Managementul resurselor de apă și al deșeurilor;
- Planificare comună pentru situații de mediu de urgență.

Prioritatea 3 - Promovarea activităților "people to people"

Măsuri:

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Sprijin pentru administratia locală și regională, inclusiv euroregiuni, pentru societatea civilă și comunități locale;
- Schimburi culturale, sociale și în domeniul educatiei;
- Prevenirea traficului de fiinte umane și lupta împotriva crimei organizate.

Prioritatea 4 - Asistentă tehnică.

Această prioritate va asigura eficienta și eficacitatea în utilizarea resurselor, în concordanță cu obiectivele și prioritățile programului.

Fondurile alocate programelor comune pentru cooperare transfrontalieră desfașurate în cadrul IEVP (ENPI) pot fi utilizate pentru finanțarea de proiecte comune, prezentate în comun de beneficiari aparținând unuia sau mai multor state membre și unuia sau mai multor state terțe.

Pentru gestionarea programelor de cooperare se înființează Autorități de Management care funcționează în statul membru, dar au responsabilitatea implementării și asigurării corectitudinii operațiunilor financiare desfașurate atât pe teritoriul Statului Membru, cât și în statele partenere.

În calitatea de Stat Membru, pe care o are începând din 2007, România va găzdui în cadrul Ministerului Integrării Europene (MIE) Autoritatea de Management pentru programul de cooperare (IEVP). Autoritatea de Management poate să își înființeze un Secretariat tehnic Comun pentru gestionarea activităților curente ale programelor.

De asemenea pe fiecare granită au fost înființate Birourile de Cooperare transfrontalieră (Timișoara, Iași, Suceava) cărora MIE le va delega treptat sarcini legate de implementarea programelor 2021-2027, și care desfășoară în prezent activități de administrare din punct de vedere tehnic a proiectelor Phare CBC (Programele de Vecinătate cu Serbia, Republica Moldova și Ucraina), ca un exercițiu pentru preluarea viitoarelor responsabilități.

E.2. Cooperare interregională

În domeniul cooperării interregionale, obiectivul comunitar este îmbunătățirea politicilor de dezvoltare regională și contributia la modernizare economică și competitivitate în domeniile inovației, cunoașterii, mediului și prevenirii riscurilor prin cooperare între regiuni.

Documentul strategic este Programul Operational de Cooperare Interregională - Interreg IV C, care are ca obiective specifice:

- Îmbunătățirea politicilor regionale și locale cu accent pe capacitatele regionale de cercetare și dezvoltare tehnologică, susținerea antreprenoriatului și a IMM-urilor, susținerea dezvoltării afacerilor și susținerea angajării, a capitalului uman și a educatiei.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Îmbunătățirea politicilor regionale și locale în domeniul mediului și al prevenirii riscurilor, cu accent pe prevenirea și gestionarea risurilor naturale și tehnologice, managementul apei și al deșeurilor, biodiversitate și păstrarea moștenirii naturale, eficiență energetică și energie regenerabilă, transport public și moștenire culturală.
- Generarea unor schimburi de experiență și cunoștințe între actori relevanți de nivel local și regional din diferite țări ale UE.

Activitățile eligibile trebuie să se subscrive priorităților și măsurilor prevăzute de acest Program Operational:

Prioritatea 1 - Economia bazată pe cunoaștere și inovare

Principalele sub-teme care se adresează cooperării interregionale sunt:

- dezvoltarea tehnologiilor inovative și de cercetare;
- antreprenoriatul și IMM-urile;
- societatea informatională;
- angajare, capital uman și educatie.

Prioritatea 2 - Mediul și prevenirea riscurilor

Principalele sub-teme care se adresează cooperării interregionale sunt:

- risurile naturale și tehnologice;
- managementul apei;
- managementul deșeurilor;
- biodiversitate și păstrarea moștenirii naturale;
- energia și transportul sustenabil;
- moștenirea culturală și teritoriul.

Prioritatea 3 - Asistență tehnică.

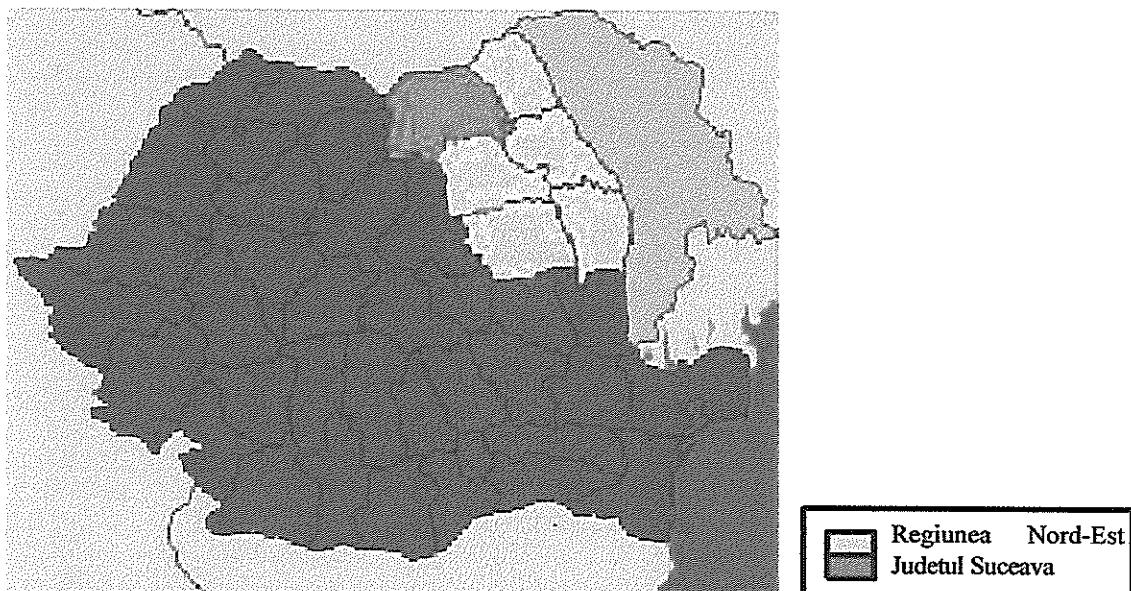
Această prioritate va asigura monitorizarea, evaluarea și controlul finanțier, în concordanță cu obiectivele și prioritățile programului.

F.1. Coordonate regionale în dezvoltarea comunităților rurale pentru perioada 2021 - 2027

La nivel regional, s-au realizat strategii pentru fiecare din cele 8 regiuni ale României în vederea atingerii unui grad comparabil de dezvoltare la nivelul acestora. Se urmărește, aşadar, prin strategiile regionale, echilibrarea situațiilor economice, sociale și culturale în toate regiunile țării.

Obiectivul general al Strategiei Regionale Nord-Est 2021-2027 este reducerea decalajului existent față de regiunile dezvoltate ale României prin creșterea gradului de competitivitate și atractivitate regională.

Direcții strategice de dezvoltare

Strategia Regională Nord Est 2021-2027 contine priorități și măsuri ce vor putea fi susținerea din instrumente europene de finanțare prin Programul Operational Regional, Programe Operationale (transport, Mediu, Creșterea Competitivității Economice, Dezvoltarea Resurselor Umane și Servicii Sociale, Dezvoltarea Capacității Administrative), Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, precum și din alte surse de finanțare, având următoarea structură:

- ⦿ Prioritatea 1 - Infrastructura și mediul
- ⦿ Prioritatea 2 - Sprijinirea afacerilor
- ⦿ Prioritatea 3 - turism
- ⦿ Prioritatea 4 - Dezvoltare rurală
- ⦿ Prioritatea 5 - Dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale

În vederea identificării direcțiilor de dezvoltare a comunei Bilca pentru perioada 2021-2027, și mai ales a implementării măsurilor corespunzătoare acestora, alinierea cu prioritățile Strategiei de Dezvoltare Regională Nord-Est este esențială. Pentru zonele rurale, relevantă este prioritatea 4 din Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027. Această prioritate cumulează toate acțiunile necesare dezvoltării comunităților rurale (privind infrastructura, mediul, sprijinirea initiativelor antreprenoriale, turismul).

Prioritatea 4 - Dezvoltarea rurală

Obiectivul priorității

Dezvoltarea mediului rural în vederea creșterii nivelului de trai al locuitorilor.

Masura 4.1 - Dezvoltarea infrastructurii rurale

Obiectivul măsurii

Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației rurale și creșterea atractivității acestor zone.

Justificarea masurii

Zona rurală a regiunii constituie un spațiu cu tradiții și un bogat patrimoniu cultural- istoric, fiind un cadru propice pentru revigorarea meserilor traditionale (artizanatul), promovarea obiceiurilor traditionale, a cadrului natural, a identității culturale și spirituale, existând premizele obținerii de beneficii economice pentru comunitate prin atragerea turiștilor și investitorilor.

În acest scop, trebuie asigurate condițiile necesare, în principal dezvoltarea unei infrastructuri rurale de calitate.

Principalele probleme ce reies din analiza mediului rural sunt:

- infrastructura fizică rutieră precară, cea mai mare parte a drumurilor comunale fiind nemodernizate;
- sunt conectate la reteaua de apă potabilă doar 50% de comune și sate, 30% sunt conectate la reteaua de canalizare, 15% la sistemul de distribuție a gazului metan din totalul de 2908;
- nu există sisteme de colectare selectivă a deșeurilor, de transport și depozitare a acestora. Sunt necesare acțiuni urgente de creare, extindere, reabilitare și modernizare a infrastructurii din mediul rural, astfel încât să se poată asigura o creștere economică a acestor zone și condiții de viață bune pentru populație.

Acțiuni care vor fi finantate

Măsura va consta în acțiuni pentru:

- reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea școlilor și grădinițelor;
- reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale, inclusiv marcarea și dotarea lor cu panouri de orientare, direcționare;
- reabilitarea și întreținerea podurilor și podețelor realizate cu fonduri europene;
- modernizarea transportului rural și îmbunătățirea conexiunilor de transport urban-rural;
- renovarea și dezvoltarea localităților rurale și protecția și conservarea moștenirii rurale;
- reabilitarea monumentelor și siturilor istorice și culturale;
- reabilitarea căminelor culturale;
- dezvoltarea de rețele de telecomunicații;
- dezvoltarea infrastructurii educationale;
- dezvoltarea infrastructurii de sănătate - modernizare construcție și dotare centru medical;
- dezvoltarea infrastructurii asociate serviciilor sociale;
- dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii asociate dezvoltării agriculturii (infrastructură, irigații, silozuri, etc.);
- conservarea mediului înconjurător asociată cu activități de protejare a terenurilor, pădurilor și peisajului;
- construirea și/sau extinderea rețelelor de gaze naturale;
- managementul surselor de energie regenerabile (biomasă);
- construirea și/sau extinderea infrastructurii de utilități (apă, canalizare) din mediul rural;
- dezvoltarea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor, de transport și depozitare;
- construirea și dotarea de spații de agrement, parcuri, locuri de joacă, piste de biciclete și terenuri de sport;
- lucrări de apărare împotriva inundațiilor în bazinile hidrografice ale râurilor Suceava, Bilca Mare și Criva;
- conservarea mediului natural (reconstrucția ecologică și monitorizarea terenurilor afectate de halde de deșeuri, reconstrucția ecosistemelor terestre și implementarea sistemelor de management al ariilor naturale protejate și a parcurilor naturale).
- construire alei pietonale;
- extindere rețele electrice și iluminat public.

Masura 4.2 Diversificarea activităților economice alternative din mediul rural

Obiectivul măsurii

Creșterea contribuției zonelor rurale la economia regională prin lărgirea sferei de activități economice desfașurate.

Justificarea măsurii

Din analiza economico-socială, rezultă ca cea mai mare provocare la nivel regional o constituie situația existentă în mediul rural. Practic, aici este concentrată aproape 60% din populația regională.

Principala preocupare a majorității populației din această categorie o constituie asigurarea autoconsumului (care nu este generator de PIB) și doar ulterior crearea unor venituri suplimentare.

În afară de agricultură, care constituie principala activitate în acest areal, în ultima perioadă au început să existe preocupări pentru obținerea unor venituri alternative din turism, în special, din agroturism. Prin reabilitarea locuințelor și modernizarea acestora, multe gospodării au fost transformate în structuri de primire turistică de tip bed&breakfast²¹, pentru care există o cerere crescândă din partea turiștilor în ultimii ani.

Din păcate, foarte putine au un statut juridic, astfel încât veniturile realizate nu consolidează formarea produsului intern brut regional. Totodată, aceste structuri nu au posibilitatea de a fi promovate de către operatorii de turism în cadrul ofertelor acestora.

Din acest motiv prin dobândirea statului juridic, va exista posibilitatea ca:

- proprietarii să poată accesa fonduri nerambursabile pentru modernizarea structurilor turistice create;
- să fie promovate prin afilierea la asociații regionale care promovează această formă de turism;
- să fie create noi locuri de muncă în alte zone ocupatoriale decât agricultura;
- să crească productivitatea în mediul rural concomitent cu creșterea PIB-ului regional.

În zona rurală există și oportunități de dezvoltare a afacerilor prin cultivarea și procesarea unor „produse agricole” pentru care există cerere pe piețele externe: ciuperci, melci, broaște, produse apicole și pentru care există condiții favorabile de creștere.

²¹ Bed&breakfast - Cazare și mic-dejun

Acțiuni care vor fi finantate

Măsura va consta în acțiuni pentru:

- încurajarea activităților meșteșugărești/artizanale;
- dezvoltarea turismului rural (inclusiv turism montan, turism pentru pescuit, turism ecvestru,cicloturism) și a agroturismului;
- dezvoltarea acvaculturii;
- dezvoltarea sericiculturii;
- dezvoltarea apiculturii;
- dezvoltarea fermelor de melci și broaste;
- cultivarea și procesarea ciupercilor;
- investitii noi și/sau modernizarea colectării, depozitării, procesării și marketingului fructelor de pădure, a plantelor medicinale și aromatice;
- înființarea unor centre teritoriale de colectare a produselor agricole;
- diseminarea informațiilor europene necesare mediului rural.

F.2. Date privind situația la nivel local

Scurt istoric

Cea mai veche atestare a comunei Bilca este actul de danie din 23 mai 1436 prin care urmașii lui Alexandru cel Bun și Ștefan dăruiesc o „Braniște“ lui Stan Babici și fratilor săi, care va face parte din așezarea „Vicovelor“. Din această așezare se va desprinde comuna Bilca ca așezare de sine stătătoare, fiind până atunci domeniul mănăstirii Putna.

În secolul al XVIII-lea, satul Bilca apartinea de (parohia) Vicovu de Jos, numindu-se Vicovu de Jos pe Bilca sau Cotul de peste apă. Din anul 1810, este mentionat cu numele de Bilca. Condicile matricole încep de la 1807.

Așezare geografica

Comuna Bilca este așezată pe malul stâng al râului Suceava, nu departe de versantul de răsărit al Carpaților și se situează, aproximativ, la jumătatea distanței dintre orașul Rădăuți și Mănăstirea Putna, având o suprafață de 2266 ha și o populație de 3972 de locuitori.

Comuna este situată în partea de nord a județului Suceava la o distanță de 8 km de Vicovul de Sus și la 20 km de Rădăuți, pe drumul județean 178 C.

Comuna Bilca are o lungime de 10 km și o lățime de 2,5 km. Se învecinează la est cu Frătăuții Noi, legătura făcându-se pe DJ 209 G, la vest cu Vicovu de Sus, iar la sud cu Vicovu de Jos, de care este despărțită de râul Suceava, legăturile dintre acestea făcându-se tot pe DJ 209 G. La nord se află granita României cu Ucraina. Calea de acces către municipiul reședintă de județ se face printr-o serie de drumuri județene, apoi pe E85.

Distanțele fată de principalele localități din țară sunt :

Suceava -reședintă de județ- 53,8 km
București - 488 km
Timișoara - vamă - 639 km
Constanta - port vamă - 565 km
Giurgiu - port vamă - 552 km

Cadrul natural

Comuna se află la o altitudine de 420 m, având o climă cu caracter continental, cu o temperatură medie anuală de cca 6 grade Celsius, temperatura din timpul verii ajungând până la 35 grade Celsius, iar iernile durează aproape 4-5 luni. Vegetația, de tip central-european este abundantă și diversă, îmbinând flora de codru cu cea de podis și de luncă.

Fauna este bogată și variată, tipică zonei subcarpatice din nord-estul țării.

Reteaua hidrografică

Comuna Bilca este străbătă de râurile Suceava și Bilcuta, acestea fiind îndiguite pe o lungime de 4, respectiv 1 km prin diguri de protecție cu o înălțime de 3, respectiv 2 metri construite din beton sau taluzate.

Conform Administrației Naționale „Apele Române”, Direcția Apelor Siret, comuna Bilca se află într-o dintre principalele zone din Bazinul Hidrografic Siret supuse fenomenelor frecvente de inundații.

Utilități și servicii

În comuna Bilca reteaua de drumuri are un total de 56 km din care 10 km de drumuri județene și 46 km drumuri comunale. Acestea se clasează în felul următor :

- 10 km DJ 178 C asfaltat;
- 16 km DC modernizate (beton+asfalt);
- 30 km drum nemodernizate.

În ceea ce privește domeniul poștă și telecomunicații, în comună există un singur oficiu poștal.

Infrastructura localității Bilca este dezvoltată la un nivel mediu, pînă în prezent fiind rezolvate problemele referitoare la:

- conductă de apă potabilă - aceasta este disponibilă pe 70% din teritoriul comunei pe o lungime de 25 km + 13,09 Km canalizare;
- alimentare cu energie electrică printr-o rețea cu o lungime de 50 km ;
- rețea de iluminat public (30 km) ;
- serviciu de telefonie fixă și televiziune prin cablu(Vodafone, telekom, paulselectronics Vicovu de Jos) care asigură întreaga zonă.

Comuna Bilca dispune de un sistem de canalizare unitar care să asigure preluarea, transportul și epurarea apelor uzate ce rezultă din gospodării, de la dotările social-culturale și de la societățile comerciale existente în comună.

Colectarea apelor uzate în zonele greu accesibile se face în bazine neecologice, fiind uneori executată în condiții improprii, conducând în final la infestarea straturilor freatici, existente, de unde se realizează de fapt alimentarea cu apă.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

În localitatea Bilca este necesară extinderea și modernizarea canalizări capabile să preia apele uzate de la consumatori și să le conduce într-o statie de epurare prin care să se asigure o calitate corespunzătoare a apelor epurate în concordanță cu cerintele normelor în vigoare la descărcarea în emisar.

Serviciul de colectarea al deșeurilor este asigurat de Serviciul de Salubritate al comunei Bilca prin colectare selectivă, depozitarea făcându-se la S.C. Rotmac Marginea.

Populația

Populația totală stabilă a comunei Bilca era de 3977 de locuitori la 1 iulie 2020, aflându-se într-o ușoară creștere față de anul 2019 când numărul de locuitori era de 3933.

În comună există 1387 de gospodării și 4 apartamente a către 76 mp, suprafața locuibilă fiecare.

Planul Urbanistic General al comunei Bilca prevede următoarea împărțire pe zone functionale a comunei:

Zonă de locuințe	276.4 ha
Zonă instituții publice și servicii	15.68 ha
Zonă unități agricole și industriale	7.72 ha
Zonă spații verzi, sport și agrement	17.55 ha
Căi de comunicare rutieră	12.4 ha
Zonă gospodarie comunală și cimitire	4.44 ha
Zonă construcții aferente lucrărilor edilitare	0.46 ha
Alte zone (teren arabil, neproductiv, ape etc)	589.88 ha
total teritoriu intravilan existent	927.44 ha

Mișcarea naturală

Dinamica variată a natalității este influențată de situația socio-economică din zonă. Rata natalității a crescut de la 7,9 la mia de locuitori în 2018, la 11,5 la mia de locuitori în 2019, apoi a scăzut la 10,2 la mia de locuitori în 2020.

Mortalitatea înregistrează valori mai mari față de natalitate, rata acesteia fiind de 13,4 la mia de locuitori în 2018, crescând la 14,3 în 2019 și apoi ajungând la 15,1 în 2020.

Mortalitatea infantilă este inexistentă. În 2019 s-a înregistrat un singur caz.

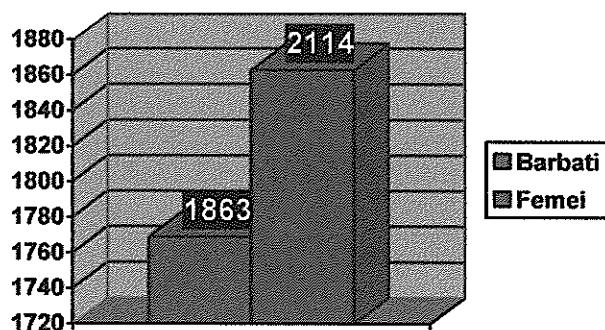
Sporul natural reprezintă diferența dintre numărul nou născutilor și numărul decedatilor, acesta fiind negativ în comuna Bilca, lucru care duce către o scădere treptată a populației.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Structuri geodemografice

Structura populației pe sexe evidențiază o pondere mai mare a femeilor în totalul populației.

Structura populației pe sexe la 1 iulie 2020

În ceea ce privește **structura populației pe grupe de vârste** este relevant tabelul de mai jos :

Recensământul din 2002	
Populație stabilă – Total, din care :	3457
0 – 9 ani	488
10 -19 ani	538
20 – 34 ani	783
35 – 59 ani	314
60 – 74 ani	578
> 74 ani	222

Copiii cu vîrstă cuprinsă între 0 – 9 ani dețin o pondere scăzută din totalul populației stabile, fapt care, pe termen lung, ar putea duce la o tendință de îmbătrânire a populației.

Datele de la recensământul din 2002 prezintă **structura populației după starea civilă legală** după cum urmează :

- Persoane necăsătorite – 1406
- Persoane căsătorite – 1661
- Persoane divorțate – 66
- Persoane văduve – 324

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

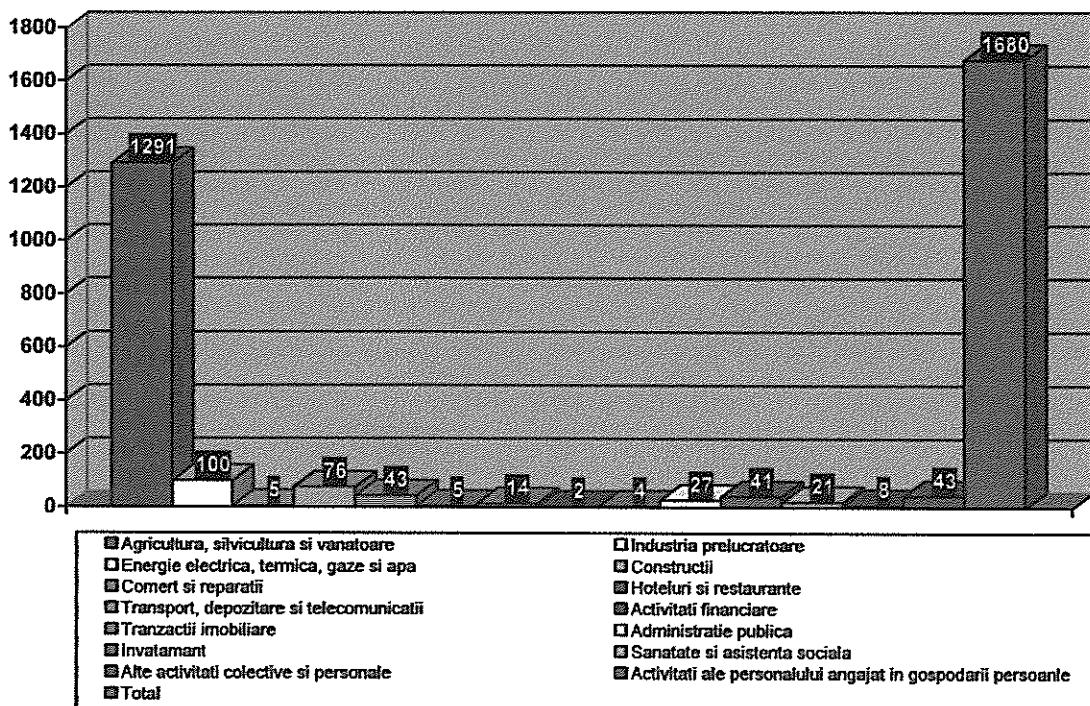
În ceea ce privește **minoritățile** (181 rromi²²), acestea au o pondere nesemnificativă din punct de vedere statistic în totalul populației.

Forța de muncă

Populația activă cuprinde întreaga populație cu vârste între 15 și 65 de ani, indiferent dacă lucrează sau nu. Conform datelor statistice înregistrate la Recensământul Populației din 2002, populația activă a comunei Bilca este de 1720.

Graficul de mai jos ilustrează situația **populației ocupate** pe sectoare economice în anul 2002.

Populația ocupată pe sectoare de activitate în 2002

Populația ocupată reprezintă sectorul de populație care lucrează într-un domeniu de activitate, indiferent de forma de proprietate sau de remunerare. Numărul total al acestei categorii era în 2002 de 1680, diferența pînă la 1720 (populația activă) reprezentând **populația activă neocupată**. Pe domenii de activitate domină net populația ocupată pe domeniul de agricultură, silvicultură și vânătoare (76%).

²² Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Suceava.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Populația inactivă este segmentul ce conține populația care nu este aptă de muncă. La Recensământul Populației din 2002 populația inactivă se ridică la un număr de 1737 persoane, din care :

- elevi/studenți = 544 ;
- pensionari = 513 ;
- casnice = 256 ;
- întreținute de alte persoane = 395 ;
- întreținute de stat sau de alte organizații private = 18 ;
- cu altă situație economică = 11.

Pentru anii 2018, 2019, 2020, Direcția Județeană de Statistică Suceava prezintă situația salariaților din comuna Bilca astfel :

Indicator	2018	2019	2020
Număr mediu salariați, total din care :	157	161	160
- industria prelucrătoare	31	24	18
- energie electrică și termică, gaze și apă	3	3	3
- construcții	43	44	36
- comerț	18	15	16
- transport, comunicații, poștă, depozitare	4	1	-
- administrație publică	13	16	20
- invățământ	33	32	33
- sănătate și asistență socială	9	22	23

Prin comparație cu populația înregistrată ca aptă de muncă la nivel de comună, datele evidențiază lipsa locurilor de muncă și gradul ridicat al șomajului în comună, aceasta cauzând un trend ascendent al fenomenului de migrație a forței de muncă.

Sănătate și asistență socială

Numărul instituțiilor sanitare înregistrate în 2020 era de:

- 2 Cabinete medicale individuale – S.C. Promed ;
- S.C. Soriende.
- 1 Punct farmaceutic – S.C. „Farmed.Cris” .

Personalul medical activ în anul 2005 era format din :

- medici de familie – sector public - 1 ;
- farmaciști – sector privat - 2 ;
- personal mediu sanitar – sector public – 2 ;
- personal sanitar mediu – sector privat – 4.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

În comuna Bilca există 58 de persoane cu handicap, reprezentând 0.65% din populația totală a localității, iar numărul persoanelor care intră sub incidența legii nr. 416/2001, privind venitul minim garantat este de 42.

Educație și cultură

Populația școlară din învățământul preuniversitar, pe cicluri de învățământ, în anul școlar 2020 - 2021 se prezenta astfel în comună:

- preșcolar – 92 persoane;
- primar – 143 persoane;
- gimnazial – 123 persoane.

La nivelul comunei se desfășoară activități didactice în 6 instituții de învățământ din care :

- 2 școală dedicată învățământului primar;
- 1 școală pentru elevii din clasele I – VIII;
- 3 grădinițe.

Personalul didactic pe cicluri de învățământ se prezenta în anul 2020 după cum urmează:

- în învățământul preșcolar – 5 educatori;
- în învățământul primar – 7 invataitori;
- în învățământul gimnazial – 14 profesori.

Numărul mediu de elevi dintr-o clasă este de 16.

În domeniul formării profesionale, în comuna Bilca se desfășoară cursuri de asistență socială și cursuri pentru fermieri.

Un element important atât pentru comunitatea din Bilca, cât și pentru autoritățile locale este reprezentat de faptul că această comună este înfrățită cu comuna Vert Saint Denis din Franța. Această înfrățire a creat un cadru favorabil pentru schimburi culturale.

În anul 1818 a fost adusă în Bilca Biserică din Lemn, aflată și astăzi în cimitirul satului.

În comună mai există două alte biserici:

- Biserica Penticostală;
- Biserica Baptistă.

Casa Muzeu Bilca, din zona etnografică Rădăuți, este reprezentativă pentru așezările din zonă. Interioarele sunt amenajate cu mobilier tradițional: polițe, laițe, blidare, țesăturile de interior (scoarțe, lăicere, grindărașe) înfrumusețând pereții din căsuță și din casa mare. Obiectele din lemn și ceramică, de uz casnic, completează inventarul casei. Gospodaria Bilca este completată cu șura și grajdul amenajate cu piese din inventarul gospodăresc.

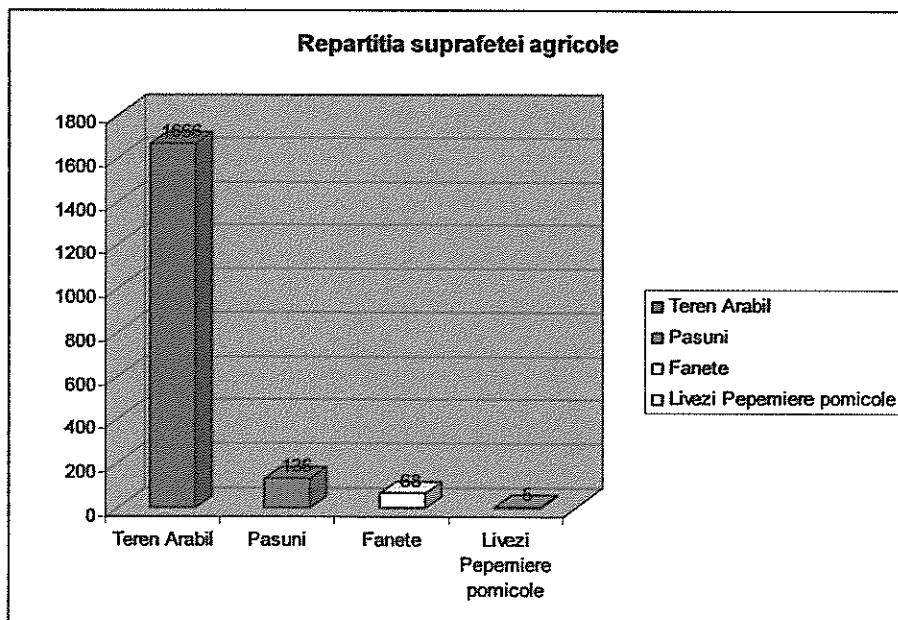
Sărbători locale: În fiecare an, pe data de 15 august, în comuna Bilca are loc manifestarea tradițională *La hram, de Sfânta Marie*, care cuprinde activități religioase tradiționale, dar și un program artistic. Deasemenea în comuna există un ansamblu folcloric numit „Dansul Babelor de la Bilca”.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Comuna Bilca dispune de o bibliotecă ce adăpostește un număr de 7628 de volume și de un cămin cultural.

Economia

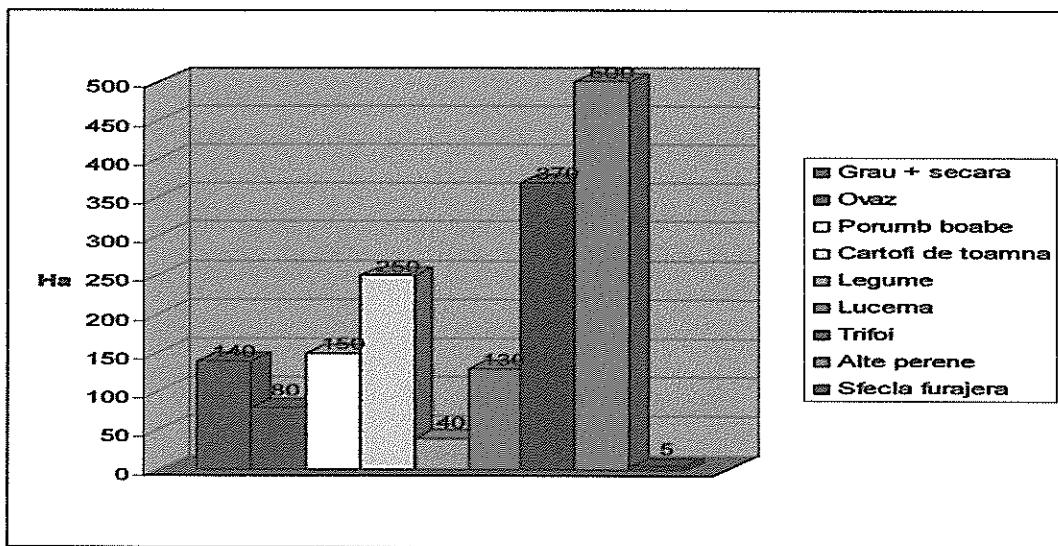
Analizând repartizarea fondului funciar pe categorii de folosință și graficul populației ocupate pe sectoare de activitate se observă că principala îndeletnicire a locuitorilor este agricultura, terenul arabil având o mărime de 1666 ha dintr-un total de 1875 ha, suprafață agricolă. Suprafața de teren agricol ocupată de pașuni este de 136 ha, iar cea folosită pentru plantarea fânețelor este de 68 ha. Livezile și pepenierile pomicole ocupă doar 5 ha de teren agricol.

Densitatea agricolă este dată de raportul dintre numărul de locuitori și suprafața agricolă, oglindind posibilitățile de satisfacere a populației locale cu produse agricole. Densitatea medie agricolă pe zonă este de 1, 93 locuitori la hectar.

Suprafața terenului agricol este ocupată de următoarele culturi după cum urmează :

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

În comuna Bilca se folosește sistemul de rotație la culturile de:

- grâu și secără ;
- cartofi ;
- porumb boabe ;
- plante nutreț.

Pesticidele și fertilizatorii se folosesc pentru anumite culturi, pe suprafețe variate, după cum urmează :

Tip cultură	Suprafață (Ha)
Grâu și secără	80
Porumb boabe	70
Cartofi de toamnă	250
Alte perene	200

La nivel de comună situația efectivelor de animale înregistrată în anul 2020 este următoarea:

- bovine : 350 ;
- ovine : 1000;
- cabaline : 75;
- porcine : 650 ;
- păsări : 7600.

În ceea ce privește exploatarea produselor animaliere trebuie precizat că în comună există o fermă de bovine cu un număr de 40 de capete, o unitate de prelucrare a cărnii (S.C. Bicarus) și o unitate de producție sucuri naturale I.I.Sandu Ciprian.

Agenții economici de pe teritoriul comunei sunt orientați spre activități diverse, precum:

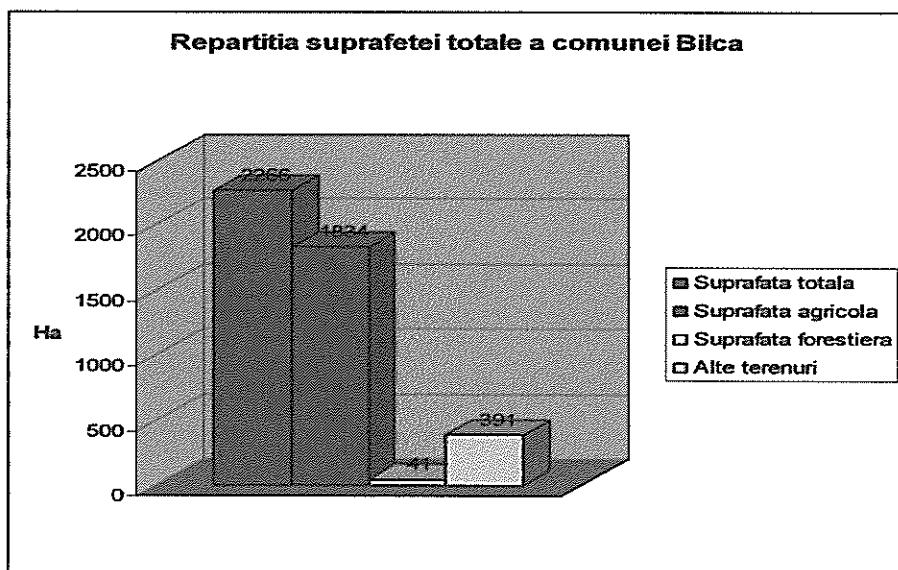
- producție – secții meșteșugărești (mobilier, tâmplărie, hamuri, curele) ;

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

- construcții – 3 ;
- comerț – 17 firme ;
- prelucrare lemn – 4 societăți comerciale ;
- panificație – 1 societate comercială
- prelucrare carne – 1 societăți comerciale

Județul Suceava ocupă primul loc în România la suprafață împădurită²³, lucru care reclamă un climat propice dezvoltării unei infrastructuri de valorificare energetică a deșeului lemnos, dat fiind nivelul ridicat al activităților de exploatare a lemnului din zona Bilca.

Pe lângă agricultură, ce constituie principala activitate economică desfășurată în această zonă, o poziție importantă în activitățile economice desfășurate de localnici o prezintă prelucrarea lemnului. Sursa principală de lemn o constituie pădurile de la Putna și Brodina. Principala problemă a acestei activități o constituie imposibilitatea de a usca rapid cheresteaua, lucru care se reflectă într-o reducere a profitului întreprinderilor de tăiere a lemnului, care sunt nevoie să vândă lemn verde, limitând astfel activitatea societăților cu prelucrarea finită a lemnului (mobilă, tâmplărie, etc.) care trebuie să aștepte ca lemnul să se usuce.²⁴

Suprafața împădurită din comuna Bilca reprezintă 3,5% din suprafața totală de 2266 ha a comunei²⁵.

²³ Conform Studiului preliminar de evaluare a potențialului local pentru dezvoltarea filierei lemn – energie, comunele Bilca și Vicovul de Sus, întocmit de Agenția locală pentru gestionarea eficientă a problematicii energiei și mediului – Iași.

²⁴ Idem 2.

²⁵ Conform Studiului preliminar de evaluare a potențialului local pentru dezvoltarea filierei lemn – energie, comunele Bilca și Vicovul de Sus, întocmit de Agenția locală pentru gestionarea eficientă a problematicii energiei și mediului – Iași.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Turism

În comuna Bilca există câteva obiective turistice cu importanță istorico-culturală și religioasă :

- Biserica „Adormirea Maicii Domnului” - Biserica de lemn construită în 1752
- Casa Muzeu *George Muntean* (eminescolog, născut în Bilca în 1932);
- Piua de sumane, sec. XIX ;
- Casa Memorială *Traian Brăileanu* (născut în 1882, Ministru al Educatiei Nationale, Cultelor și Artelor în guvernarea național-legionară 1940-1941).

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

G. Analiza SWOT

Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> localizarea comunei în zona de graniță România – Ucraina, devenită graniță UE; așezarea comunei în zona subcarpatică; forța de muncă instruită disponibilă; existența infrastructurii pentru prelucrarea primară a lemnului; existența a două întreprideri care se ocupă de prelucrarea produselor animaliere și a unei ferme de bovine; existența unor ateliere meșteșugărești tradiționale (mobilier, hamuri, curele); suprafața agricolă mare (80,9%); număr mare de ovine; existența unui acord de înfrățire între comuna Bilca și comuna Vert Saint Denis din Franța; existența unui climat propice dezvoltării unei infrastructuri de valorificare energetică a deșeului lemnos; 	<ul style="list-style-type: none"> comuna Bilca este situată într-o zonă supusă fenomenelor frecvente de inundații; management necorespunzător al deșeurilor; dezvoltarea medie a sistemului de alimentare cu apă; existența redusă sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate; grad mediu de modernizare a rețelei de drumuri; lipsea spațiilor verzi (4,83mp/loc); spor natural negativ; spor migratoriu negativ; rata șomajului ridicată; dotare ineficientă a cabinetelor medicale; grad de uzură a clădirilor unităților de învățământ; dotare insuficientă a unităților de învățământ; rețea de drumuri forestiere slab dezvoltată; suprafață forestiera mică (3,5%)

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> România a devenit stat membru al Uniunii Europene; Mediul legal și instituțional din România se va îmbunătăți; Existența unui cadru favorabil dezvoltării²⁶ și a unor noi surse de susținere a investițiilor, Fondurile 	<ul style="list-style-type: none"> Expunere mai mare la competiția pe piețe globalizate; Utilizarea fondurilor disponibile sau potențiale de la nivel local, fără o programare pe termen lung, integrată; Imaginea de ansamblu a României ca o economie bazată pe sectoare cu o valoare

²⁶ Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020, privind infrastructura și mediul, sprijinirea afacerilor, turismul, dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Oportunități	Amenințări
<p>Structurale și de Coeziune;</p> <ul style="list-style-type: none"> • La nivel național se manifestă un interes sporit pentru produsele traditionale și naturale²⁷. • Interes crescut la nivel național pentru conservarea biodiversității. • Prin Axa 3 a PNDR se vor finanța activitățile privind pregătirea și informarea populației rurale (dobândirea de aptitudini de afaceri, training în domeniul turistic etc) implicate în activități de diversificare a economiei rurale; • Posibilitatea asocierii intercomunitare, conform Legii 215/2001 modificată și completată, în vederea atingerii unor obiective de dezvoltare; • Conform Planului Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală 2014-2020, Axa 4 (Leader), parteneriatul public-privat va juca un rol esențial în dezvoltarea locală a comunităților rurale; • La nivel european se urmărește identificare și valorificarea surselor alternative de energie (biomasă agricolă și forestieră); • Planul Național de Rezilientă și Reconstructie 2021-2027, îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, prevede îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale ca motor al stimulării activităților economice; 	<p>adăugată redusă²⁸;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența unor conflicte de interes între diferitele niveluri decizionale (național, județean, local) bazate pe orientări politice; • Disparația micilor producători din cauza nealinierii acestora la standardele europene; • Riscul migrării masive a populației și creșterea ratei somajului; • Scăderea încrederii cetățenilor față de instituțiile publice²⁹; • Tendința de îmbătrânire a populației; • Exploatarea ilegală a resurselor forestiere; • Dezvoltarea spațiului rural fără a lua în considerare posibilele efecte asupra mediului și biodiversității; • Un management ineficient al domeniului forestier, ar putea duce la micșorarea suprafetei împădurite, dat fiind numărul mare al societăților comerciale care se ocupă de prelucrare lemnului; • Despăduririle excesive pot conduce pe termen lung la fenomenul de alunecări de teren;

²⁷ Conform Planului National Strategic pentru Dezvoltare Rurala 2014-2020

²⁸ Planul Național de Dezvoltare 2014 - 2020

²⁹ În cadrul țărilor UE aceasta este o problemă întâlnită la scară largă, cauzată de slaba mediatizare a modului în care sunt cheltuite fondurile europene;

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none">• Interesul manifestat pentru valorificarea meșteșugurilor tradiționale;• Continuarea procesului de restructurare și dezvoltare a fermelor, în special a celor de semi-subzistență, precum și creșterea competitivității produselor agricole și silvice;• Reorganizarea și modernizarea sectoarelor de procesare a produselor agricole și silvice;• Documentele strategice pentru dezvoltare rurală, atât cele europene, cât și cele naționale, propun diferitele forme de turism ca principala activitate alternativă de dezvoltare a economiei rurale.• Situată în regiunea de graniță româno-ucraineană, comuna Bilca poate accesa fonduri puse la dispozitie prin programe europene de cooperare transfrontalieră;	

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Analiza SWOT este componenta cheie a Dezvoltării Strategice:	
Pe plan intern	Pe plan extern
Se pot construi pe baza punctelor tari (Strengths - S)	Se pot exploata oportunitățile (Opportunities - O)
Se pot corecta punctele slabe (Weaknesses - W)	Se pot evita amenințările (Threats - T)

În urma identificării punctelor tari și a punctelor slabe, a oportunităților și amenințărilor, ne propunem să recomandăm direcții de dezvoltare locală pentru comuna Bilca pe baza următoarelor tipuri de analiză:

SO (Puncte tari - Oportunități): utilizarea avantajelor pentru a profita la maxim de oportunități

WO (Puncte slabe - Oportunități): corectarea slăbiciunilor pentru a profita la maxim de oportunități

ST (Puncte tari - Amenințări): utilizarea avantajelor pentru a evita amenințările

WT (Puncte slabe - Amenințări): minimizarea slăbiciunilor și evitarea amenințărilor

H. Direcții Generale de Dezvoltare și Planul de Acțiuni

Directiile de dezvoltare

Analiza resurselor și a problemelor cu care se confruntă comuna Bilca, necesitățile și prioritățile de dezvoltare, conduc la identificarea unor direcții de dezvoltare menite să constituie cadrul necesar dinamizării și direcționării evoluției economico-sociale în perioada 2021-2027.

Obiectivul General al Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Bilca 2021 – 2027 este revitalizarea rurală.

1. Dezvoltarea și renovarea comunei Bilca

1.1. Infrastructura de transport

Obiective urmărite:

- Dezvoltarea infrastructurii de circulație și transport în comuna Bilca;
- Creșterea calității vieții locuitorilor comunei Bilca;
- Reabilitarea rețelei de drumuri din comuna Bilca în vederea creșterii accesibilității și a atraktivității zonei pentru investiții.
- Construirea și reabilitarea podurilor și podetelor
- Construirea și extinderea aparărilor de mal

Proiecte propuse:

- Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale a străzilor și aleilor pietonale ;
- Crearea și/sau modernizarea drumurilor forestiere și agricole;
- Amenajarea de rigole și podețe de descărcare pe sectoarele de străzi în vederea colectării apelor pluviale;
- Modernizarea drumurilor comunale clasate;
- Construirea și reabilitarea podurilor și podetelor;
- Construirea și extinderea apărărilor de mal.

Recomandări:

- Realizarea studiilor de fezabilitate pentru acțiunile propuse. Menționăm că cheltuielile reprezentând plata inginerilor și consultanților, a studiilor de fezabilitate, achiziționarea de patente și licențe care *nu depășesc 12% din totalul cheltuielilor eligibile*, pot fi finanțate de Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, conform Programului Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR), Axa 3.
- Programul Național pentru Dezvoltare Rurală prevede că în domeniul alimentării cu apă potabilă este necesară prezentaște studiilor hidrologice sau hidrogeologice care să confirme existența sursei de apă în cantitate suficientă pentru investiții noi și extindere, iar pentru **modernizări ale sistemului de alimentare cu apă** existența sursei de apă se justifică doar prin memoriu justificativ.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală – Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Axa 3 – Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Dezvoltarea și renovarea satelor, precum și Axa 1 – Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier, Măsura 125 – Infrastructura necesară dezvoltării și adaptării agriculturii și silviculturii
- Planul național de reconstrucție și reziliență

Rezultate scontate:

- Creșterea atractivității zonei în sensul atragerii de investiții;
- Îmbunătățirea condițiilor de viață;
- Creșterea mobilității persoanelor;
- Îmbunătățirea siguranței traficului;
- Scurtarea/diminuarea timpului de deplasare

1.2. Sănătate și asistență socială

Obiective urmărite:

- Asigurarea accesului populației la servicii medicale de calitate
- Creșterea calității serviciilor de asistență socială

Proiecte propuse:

- Dotarea și echiparea cabinetelor medicale;
- Realizarea unui sistem de îngrijire la domiciliu pentru persoanele dezavantajate (persoane în vîrstă sau cu dizabilități), în contextul în care un studiu diagnostic în domeniul social relevă acest aspect ;
- Derularea unor programe / campanii de educare și informare a populației privind starea generală de sănătate și comportamentul adecvat pentru prevenție.
- Construire, modernizare și dotare dispensar uman.

Recomandări:

- Recomandăm analizarea posibilității de înființare a Serviciului Social în subordinea Consiliului Local Bilca care, având în vedere strategia serviciilor sociale și de sănătate la nivel local, să implementeze proiecte în domeniul asistenței sociale;

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională (Programul Operațional Regional);
- Fonduri europene gestionate direct de Comisia Europeană;
- Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European (Programul Operațional Sectorial - Dezvoltarea Resurselor Umane);
- Fonduri guvernamentale;
- Planul național de reconstrucție și reziliență

Rezultate scontate:

- Îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor serviciilor sociale și de sănătate

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Creșterea accesului la servicii sociale și de sănătate la standarde europene;
- Asigurarea asistentei de sănătate pentru toate persoanele vârstnice și cu dizabilități;
- Informare activă a populației cu privire la problemele locale de sănătate publică;

1.3. Educatie și cultură

Obiective urmărite:

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educationale;
- Promovarea și dezvoltarea activităților meșteșugărești și de artizanat;
- Creșterea nivelului de cunoaștere și utilizare a tehnologiilor de informație și comunicare.

Proiecte propuse:

- Reabilitarea clădirilor unităților de învățământ primar și gimnazial;
- Dotarea unităților de învățământ cu mobilier și echipamente IT ;
- Realizarea unui Club al Meșteșugurilor traditionale pentru tineri în cadrul Căminului Cultural care să aibă ca scop revitalizarea meșteșugurilor vechi precum confectionarea coșurilor din răchită sau a curelelor și hamurilor;
- Extinderea accesului la tehnologiile moderne informationale și de comunicatii pentru unitățile școlare și extrașcolare;

Recomandări:

- Recomandăm realizarea unui studiu de evaluare a situației la nivel local, având în vedere că pentru accesarea fondurilor europene puse la dispozitie prin Programul Operational Regional pentru reabilitarea clădirilor, trebuie făcută dovada existenței unui grad de deteriorare de cel puțin 20%;
- Realizarea studiilor de fezabilitate pentru proiectele de reabilitare;

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European (Programul Operational Regional);
- Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European (Programul Operational Sectorial - Dezvoltarea Resurselor Umane);
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală - Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, - Dezvoltarea și renovarea satelor
- Proiectul pentru Învățământul Rural
- Programul Cultura 2021 - 2027, finanțat de Comisia Europeană

Rezultate scontate:

- Crearea unor condiții educationale la standarde moderne
- Conservarea moștenirii traditionale în comuna Bilca

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

1.4. Amenajarea edilitară și utilități publice

Obiective urmărite:

- Dezvoltarea durabilă a comunei Bilca;
- Atingerea unui grad ridicat de rationalitate în amenajarea teritoriului;
- Creșterea confortului rural.

Proiecte propuse:

- Realizarea de alei pietonale;
- Amenajarea spațiilor de agrement și terenuri de joacă pentru copii;
- Amenajarea și dotarea „Parcului prieteniei,,;
- Amenajarea unei piete agro-alimentare cu condiții specifice de desfacere a produselor.
- Construirea și dotarea căminului cultural din comuna Bilca.
- Modernizarea și dotarea grădinițelor comunei Bilca³⁰
- Realizarea unui studiu privind identificarea soluțiilor optime din punct de vedere tehnic, economic și ecologic pentru asigurarea încălzirii populației.

Recomandări:

- Realizarea studiilor de fezabilitate pentru acțiunile propuse. Mentionăm că cheltuielile reprezentând plata arhitectilor, inginerilor și consultantilor, a studiilor de fezabilitate, achiziționarea de patente și licente care nu depășesc 12% din totalul cheltuielilor eligibile, sunt finanțate de Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, conform Programului Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 3.
- Proiectele trebuie să se încadreze în prevederile Planului Urbanistic General și ale Planului Urbanistic Zonal
- Conform Programului Național pentru Dezvoltare Rurală, beneficiarul acestor proiecte trebuie să elaboreze studiul tehnic în cel mult 6 luni de la aprobarea proiectului.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală – Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Măsura 322 - Dezvoltarea și renovarea satelor

Rezultate scontate:

- Protejarea patrimoniului cultural local astfel încât să contribuie în mod pozitiv la oportunitățile sociale și de recreere disponibile populației rurale;
- Consolidarea infrastructurii reacreationale;

³⁰ Proiectele marcate în italic se referă la amenajarea centrului civic al comunei și pot obține finanțare doar dacă sunt realizate în mod integrat, prin combinarea cu un proiect ce priveste infrastructura de transport sau alimentarea cu apă și canalizarea

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Conservarea și extinderea infrastructurii culturale;

2. Mediu

2.1. Alimentare cu apă și canalizare

Obiective urmărite:

- Crearea de noi oportunități de creștere economică durabilă și de creștere a calității vietii prin implementarea directivelor europene privind calitatea apei și administrarea integrată a resurselor de apă;

Proiecte propuse:

- Extinderea și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă;
- Extinderea rețelei de canalizare în comuna Bilca;
- Modernizarea stației de epurare în comuna Bilca;
- Organizarea de campanii de conștientizare cu ajutorul voluntarilor în vederea creșterii receptivității cu privire la importanța gestionării durabile a apei;

Recomandări:

- Realizarea studiilor de fezabilitate pentru acțiunile propuse. Mentionăm că cheltuielile reprezentând plata arhitectilor, inginerilor și consultantilor, a studiilor de fezabilitate, achiziționarea de patente și licente care nu depășesc 12% din totalul cheltuielilor eligibile, sunt finanțate de Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, conform Programului Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 3.
- Programul Național pentru Dezvoltare Rurală prevede ca în domeniul alimentării cu apă potabilă este necesară prezentarea studiilor hidrologice sau hidrogeologice care să confirme existența sursei de apă în cantitate suficientă pentru investiții noi și extindere, iar pentru modernizări ale sistemului de alimentare cu apă existența sursei de apă se justifică doar prin memoriu justificativ.
- Proiecte eligibile sub această măsură a Programului Național pentru Dezvoltare Rurală sunt doar acele care rezolvă evacuarea substanelor retinute în rețea de canalizare și/sau evacuarea nămolului rezultat din stăriile de tratare a apei.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală - Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, - Dezvoltarea și renovarea satelor;
- Programe guvernamentale sau resurse de la bugetul local;
- Fondul de Coeziune (Programul Operational Sectorial - Mediu);
- Programul de Reziliență - Coeziune Economică și Socială, Schema de Granturi pentru Sectorul Public pentru Proiecte de Investiții în Domeniul Protecției Mediului, prioritatea Gospodărirea apelor și a apelor uzate

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

Observatie!

Consiliul Local al comunei Bilca a obținut finanțare în cadrul programului Măsurii 322 - Coeziune Economică și Socială, Schema de Granturi pentru Sectorul Public pentru Proiecte Pregătitoare în Domeniul Protectiei Mediului, prioritatea Gospodărirea apelor și a apelor uzate, pentru extinderea și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă.

Rezultate scontate:

- Răcordarea întregii localități la retelele de canalizare și alimentare cu apă potabilă;
- Modernizarea sistemului de epurare și a sistemului de tratarea a apei potabile moderne;
- Diminuarea poluării și creșterea confortului rural;
- Creșterea numărului de noi investiții.

2.2. Deșeuri

Obiective urmărite:

- Creșterea calității mediului;
- Dezvoltarea unui management integrat al deșeurilor;
- Valorificarea deșeurilor rezultate din activități forestiere pentru producerea de energie regenerabilă;
- Asigurarea accesului la servicii publice de salubritate de calitate corespunzătoare.

Proiecte propuse:

- Modernizarea sistemului de colectare selectivă și transport al deșeurilor;
- Dezvoltarea unui program de educatie și informare a cetătenilor cu privire la gestionarea deșeurilor;
- Dezvoltarea sistemelor pentru producerea de energie regenerabilă din deșeurile forestiere (rumeguș) și agricole (gunoiul de grajd);

Recomandări

- Realizarea studiilor de fezabilitate privind posibilitatea construirii unei statii de transfer al deșeurilor și realizarea unui sistem de colectare selectivă și transport, avand in vedere ca Planul Local de Acțiune pentru Mediu Suceava 2005 prevede realizarea unei statii de transfer al deșeurilor în localitatea Rădăuți.
- Conform Programului Național de Dezvoltare Rurală, investițiile care promovează producerea de energie regenerabilă din deșeurile agricole și forestiere au ca beneficiari eligibili producătorii agricoli (persoane fizice și juridice) și microîntreprinderile din mediul rural aşa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei 361/2003 și în Ordonanta nr 27 din 26 ianuarie 2006 privind înființarea și dezvoltarea IMM-urilor (1-9 angajați, până la 2 milioane de euro cifra de afaceri).

Surse de finanțare posibile:

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Coeziune Economică și Socială, Schema de Granturi pentru Sectorul Public pentru Proiecte de Investitii în Domeniul Protectiei Mediului, prioritarea Gestiunea Deșeurilor;
- Fondul European pentru Dezvoltare Regională (Programul Operational Sectorial - Mediu);
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală - Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Măsura 312 - Crearea și dezvoltarea afacerilor și Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier, Măsura 121 - Modernizarea explorațiilor agricole

Rezultate scontate:

- Mediu de o mai buna calitate;
- Creșterea cantității de deșeuri gestionate în sistem standardizat;
- Minimizarea cantității de deșeuri rezultate din procesele de productie economice și de la consumatori;
- Creșterea gradului de conștientizare a populației cu privire la problemele de mediu;

2.3. Cadrul natural

Obiective urmărite:

- Asigurarea unui mediu sănătos și sigur pentru locuitorii comunei Bilca

Proiecte propuse:

- Consolidarea malurilor și digurilor râurilor Suceava și Bilcuta împotriva posibilelor inundații;
- Acțiuni de prevenire a eroziunii solului.

Recomandări:

- Programul Național pentru Dezvoltarea Rurală prevede acordarea de plăți compensatorii pentru fermierii care pun în aplicare măsuri de prevenire a degradării și eroziunii solului.
- În cazul în care la nivel județean sau regional s-a elaborat un Master Plan, acesta trebuie să contină informații referitoare și la aceste aspecte; recomandăm deci verificarea acestui aspect.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală - Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 2 - Îmbunătățirea calității mediului și a zonelor rurale, Măsura 214-4.1 - Conservarea solului și protectia împotriva eroziunii și Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier, Măsura 125 - Infrastructura necesară dezvoltării și adaptării agriculturii și silviculturii;

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

Rezultate scontate:

- Reducerea suprafetelor afectate de degradarea solului;
- Scăderea riscului de inundații;

Observație!

Prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală se vor aloca fonduri pentru proiecte integrate, fiind astfel eligibile investițiile ce realizează cel puțin un obiectiv privind îmbunătățirea infrastructurii (de transport sau alimentare cu apă și canalizare) și cel puțin un obiectiv privind amenajarea centrului civic.

3. Dezvoltarea și diversificarea economiei comunei Bilca

3.1. Sectorul agricol

Obiective urmărite:

- Valorificare a potentialului agricol local prin asigurarea unui management eficient al exploatațiilor agricole;
- Asigurarea unui grad ridicat de informare a populației rurale cu privire la oportunitățile existente și cerințele ce trebuie respectate în sectorul agricol;
- Atragerea tinerilor în activitățile agricole din sectorul vegetal și zootehnic;
- Modernizarea sectoarelor de procesare și comercializare a produselor agricole;
- Sprijinirea înființării grupurilor de producători agricoli;

Proiecte propuse:

- Înființarea unui Serviciu de Consiliere Agricolă și Silvică în subordinea Consiliului Local care să întreprindă acțiuni de informare a persoanelor fizice și juridice din sectorul agricol cu privire la oportunitățile de investiții și facilitățile disponibile;
- Formare profesională pentru producători agricoli și pentru tineri privind tehnologii de producție agricolă și de procesare, practici de producție agricolă compatibile cu normele de mediu.
- Realizarea unui centru de colectare și prelucrarea a laptei în comuna Bilca

Recomandări:

- Serviciul de Consiliere Agricolă și Silvică ar putea disemina informații de interes public cum ar fi:
 - Prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală se acordă sprijin finanțier pentru instalarea/Menținerea tinerilor în mediul rural. Astfel, persoanele care au

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

mai putin de 40 de ani, au abilitățile și competențele ocupacionale adecvate, detin pentru prima dată proprietăți agricole ca directori ai acestora, solicită sprijin nu mai tarziu de 12 luni de la instalarea pe proprietatea agricolă și prezintă un plan de afaceri pentru dezvoltarea activităților lor agricole, pot primi ajutor finanțiar.

- Prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală se acordă sprijin pentru agricultorii care se pensionează timpuriu. Sprijinul prevăzut poate fi obținut de aceștia dacă: au minim 55 de ani sau maxim 10 ani mai putin decât vîrstă normală de pensionare, transferă proprietatea agricolă tinerilor agricultori cu o vîrstă sub 40 de ani și care detin pentru prima dată o proprietate agricolă.
- Fermierii și muncitorii agricoli pot primi sprijin finanțiar pentru investiții tangibile și intangibile din sectorul vegetal și din sectorul de creștere a animalelor - ferme (achiziționare de echipament nou, construcții și modernizări de clădiri anexe, achiziționarea de mijloace de transport specializate, plată ingineri, arhitecti, studii de fezabilitate, soft-uri pentru computere, cheltuieli de prelucrare și marketing a produselor agricole). Sprijinul poate fi acordat în baza unui plan de afaceri.
- Recomandăm realizarea unui studiu privind oportunitatea realizării unui centru de colectare și prelucrare a laptei în comuna Bilca, care să acopere și aria asociatiei de dezvoltare intercomunitară³¹. Prin PNDR se finantează acțiuni de reabilitare a plantatiilor pomicole și de procesare a produselor animaliere.
- Acțiunile de formare profesională și consultanță se pot desfășura în cadrul Centrului de Dezvoltare Rurală propus ca acțiune sub Direcția de dezvoltare nr. 4 - Cooperare instituțională și cooperare.

Observație!

Beneficiarii eligibili pentru aceste măsuri sunt producătorii agricoli, persoane fizice și juridice din sectorul privat. Întrucât autoritățile locale nu sunt eligibile pentru acordarea de fonduri în vederea realizării acestor investiții, acestea trebuie să joace un rol esențial în stimularea spiritului întreprinzător al persoanelor din comună. Serviciul de Consultanță Agricolă și Silvică propus pentru înființare ar putea fi motorul pentru dezvoltare economică în acest sector.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală – Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier

Rezultate scontate:

- Apariția de noi firme private;
- Stabilizarea tinerilor în comuna Bilca;

³¹ Propusa la Direcția de dezvoltare nr. 4 - Capacitatea instituțională și cooperare

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Număr mare de producători agricoli care beneficiază de sprijin finanțier.

3.2. Sectorul silvic

Obiective urmărite:

- Asigurarea unui management durabil al exploatațiilor forestiere;
- Asigurarea unui grad ridicat de informare a populației rurale cu privire la oportunitățile existente și cerințele ce trebuie respectate în sectorul silvic;
- Restructurarea și modernizarea sectoarelor de procesare și comercializare a produselor silvice;
- Sprijinirea înființării grupurilor de producători din sectorul silvic.

Proiecte propuse:

- Înființarea unui Serviciu de Consiliere Agricolă și Silvică în subordinea Consiliului Local care să întreprindă acțiuni de informare a persoanelor fizice și juridice implicate în sectorul silvic cu privire la oportunitățile de investiții și facilitățile disponibile;
- Lucrări de fertilizare și de îngrijire a terenurilor forestiere pentru ridicarea potentialului calitativ al acestora;
- Centru de prelucrare primară a lemnului- realizarea unei asocieri între persoanele autorizate să desfășoare acțiuni de prelucrare primară a lemnului;

Recomandări

- Serviciul de Consiliere Agricolă și Silvică ar putea disemina informații de interes public cum ar fi:
 - Prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală se acordă sprijin finanțier pentru întreprinzătorii din sectorul silvic pentru investiții legate de prelucrarea, depozitarea și marketingul produselor forestiere, lucrări de îmbunătățire a terenurilor împădurite (mașini, utilaje, echipamente, instalatii, plată ingineri, arhitecti, studii de fezabilitate, soft-uri pentru computere, etc)
- Acțiunile de formare profesională și consultantă se pot desfășura în cadrul Centrului de Dezvoltare Rurală propus ca acțiune sub Direcția de dezvoltare nr. 4 - Cooperare instituțională și cooperare.
- În ceea ce privește Centrul de prelucrarea primară a lemnului, este important de subliniat faptul că prin PNDR se alocă sprijin finanțier pentru înființarea de grupuri de producători, dacă grupul a fost recunoscut de către MAPDR înainte de 31 decembrie 2013.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală - Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

Observatie!

Beneficiarii eligibili pentru unele măsuri propuse sunt doar persoanele fizice autorizate și juridice din sectorul privat. Întrucât autoritățile locale nu sunt eligibile pentru acordarea de fonduri în vederea realizării acestor investitii, acestea trebuie să joace un rol esențial în stimularea spiritului întreprinzător al persoanelor din comună. Serviciul de Consultanță Agricolă și Silvică propus pentru înființare ar putea fi motorul pentru dezvoltare economică în acest sector.

Rezultate scontate:

- Venituri mai mari realizate din sectorul silvic la veniturile totale ale comunei;
- Productivitate mărită a companiilor din domeniul forestier;
- Număr mărit de angajați în sectorul forestier

3.3. Turism

Obiective urmărite:

- Diversificarea economiei locale către activități non-agricole;
- Valorificarea potentialului turistic al comunei Bilca;
- Creșterea atractivității comunei Bilca;

Proiecte propuse:

- Includerea comunei Bilca în circuite turistice - turism de tranzit (prin valoificarea localizării comunei în apropierea unor obiective turistice importante);
- Amenajarea și dotarea unei platforme de campare, inclusiv utilitățile specifice (grupuri sanitare, apă curentă, iluminat etc.);
- transformarea sărbătorii anuale locale “La hram, de Sfânta Mărie” într-o sărbătoare județeană, în vederea creșterii atraktivității comunei;
- Înființarea unui Centru de Informare turistică în centrul civic al comunei Bilca;

Recomandări:

- Recomandăm inițierea procedurilor pentru includerea comunei Bilca și a obiectivelor sale turistice în circuitele turistice județene.
- Recomandăm să se ia în calcul realizarea unei strategii de branding turistic realizată în colaborare cu autoritățile locale din comunele alăturate, unde există obiective turistice sau potential turistic nevalorificat.³²
- Recomandăm realizarea unei campanii de promovare turistică a comunei în general, și a sărbătorii traditionale “La hram, de Sfânta Mărie”, în special, pentru stimularea participării populației județului la aceasta. Promovarea sărbătorii se poate face prin

³² Vezi propunerea realizării unei asociații de dezvoltare intercomunitară de la Direcția de dezvoltare nr. 4 - Capacitate instituțională și cooperare

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

anunțarea consiliilor locale ale localitătilor din județ și prin afișe, fluturași promotionali, campanii radio.

- Centrul de Dezvoltare Rurală propus ca acțiune sub Direcția de dezvoltare nr. 4 - Capacitate instituțională și cooperare, va avea rolul de a informa întreprinzătorii din comuna cu privire la oportunitățile de investiții și fonduri disponibile. Prin PNDR se alocă sprijin finanțier pentru persoanele fizice și juridice care doresc să realizeze investiții în activități turistice (construcții și reabilitări de facilități de cazare, investiții infrastructură de recreere și divertisment aferentă spațiilor de cazare, achiziții echipamente electrocasnice, mobilier, activități de promovare și informare turistică - pliante, panouri, organizare de acțiuni de promovare, investiții de dezvoltare a serviciilor turistice - utilități, centre de echitație, asigurare mijloace de transport pentru turiști, etc). Mai mult decât atât, prin PNDR se susțin inițiativele întreprinzătorilor locali în domeniul agroturistic (realizare de facilități de cazare în case traditionale, dezvoltarea de activități traditionale în scopuri turistice).

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală - Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Măsura 313 - Încurajarea activităților turistice
- Fondul European pentru Dezvoltare Regională - Programul Operational Regional, Axa 4 - Dezvoltarea turismului regional și local

Rezultate scontate:

- noi locuri de muncă;
- venituri din turism;
- Crearea unei infrastructuri turistice în comuna Bilca.

4. Capacitate instituțională și cooperare

Obiective urmărite:

- Creșterea eficienței managementului sectorului public;
- Creșterea calității serviciilor furnizate de administrația publică locală în relația cu cetățeanul;
- Dezvoltarea sistemului informational la nivelul autorităților locale;
- Îmbunătățirea accesului populației la serviciile publice prin utilizarea tehnologiei informației și a comunicării;
- Valorificarea pozitiei geografice a comunei Bilca la granita UE;
- Stimularea relațiilor de cooperare cu Ucraina și state din UE;
- Valorificarea diversității culturale și etnice;

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

Proiecte propuse:

- Realizarea unei asociatii de dezvoltare intercomunitară în colaborare cu localitățile învecinate (de exemplu Vicovu de Sus, Vicovu de Jos, Gălănești, Frătăuții Noi și Vechi);
- Realizarea unui Centru de Dezvoltare Rurală, în parteneriat cu așezările rurale vecine, care să aibă rolul de a găzdui acțiuni de formare profesională și consultantă cu privire la oportunitățile de dezvoltare (turistică, agricolă, silvică, etc), dar și acțiuni de informare cu privire la normele și măsurile ce vor fi puse în aplicare la nivelul asociației intercomunitare (norme legate de managementul deșeurilor, alimentare cu apă, etc.) și la nivel local
- Campanii de încurajare a populației rurale de a se implica în procesul de dezvoltare a comunei prin constituirea în Grupuri de Acțiune Locală;
- Revitalizarea relațiilor cu Vert Saint Denis din Franța;
- Studiu privind posibilitatea realizării unui drum care să realizeze conexiunea între Rădăuți și Ucraina care să treacă și prin comuna Bilca.

Recomandări:

- Recomandăm ca autoritățile administrației publice locale să ia în considerare planurile și Direcțiile privind amenajarea teritoriului, în demersul de realizare a planului de acțiuni și în programarea temporală a proiectelor de investiții.
- Înțând cont de caracteristicile și de potențialele de dezvoltare comune ale comunei Bilca și a localităților învecinate, recomandăm evaluarea posibilității realizării unei asociatii de dezvoltare comunitară cu localitățile (Vicovu de Sus, Vicovu de Jos, Gălănești, Frătăuții Noi și Vechi) în concordanță cu art. 11 al Legii 286 din 6 iulie 2006 pentru modificarea și completarea

Legii administrației publice locale nr. 215/2001. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se constituie, în condițiile legii, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional, ori al furnizării în comun a unor servicii publice. Zonele astfel constituite cu acordul expres al consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale componente au ca scop dezvoltarea infrastructurilor și a obiectivelor de dezvoltare de interes comun. Autoritățile deliberative și executive de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale componente își păstrează autonomia locală, în condițiile legii.

Planul Național de Dezvoltare 2021 - 2027 sustine realizarea de structuri de forma asociațiilor de dezvoltare intercomunitară.

Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est sustine prin prevederile sale proiecte care vizează crearea de servicii care să deservească atât populația urbană cât și populația din zonele rurale adiacente.

În contextul în care o astfel de asociație se constituie, recomandăm realizarea unui studiu sau a unei strategii de dezvoltare a întregii zone.

- Întrucât pentru accesarea fondurilor puse la dispozitie prin Axa LEADER a PNDR, este necesară constituirea de Grupuri de Acțiune Locală (GAL), recomandăm informarea populației cu privire la această posibilitate. De asemenea recomandăm desemnarea unei

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

persoane din Primăria Bilca care să reprezinte Consiliul Local Bilca în cadrul GALurilor ce se vor constitui în comună.

- Recomandăm realizarea unui studiu privind înființarea Centrului de Dezvoltare Rurală, care să funcționeze ca sediu pentru acțiuni de instruire profesională și consultantă pentru întreprinzătorii din domeniul agricol, silvic și turistic sau reorientarea funcțională a unei clădiri deja existente în vederea dezvoltării acestor activități de instruire și planning;
- Recomandăm studierea posibilității unei cooperări cu autoritățile locale din Franța, Vert Saint Denis în vederea deschiderii unui centru de comercializare a produselor traditionale realizate în comuna Bilca (coșuri din răchita, curele, produse din piele) în localitatea din Franța.
- Înănd cont de faptul că infrastructura de transport este principalul element care contribuie la dezvoltarea economică prin asigurarea accesibilității și comunicării, sugerăm să se ia în calcul posibilitatea unei cooperări între autoritățile locale din România și Ucraina pentru realizarea unui drum de legătură între Rădăuți, Budeneț și Vijnița, care să treaca prin Bilca. (

Observație!

În cadrul Centrului pentru Dezvoltare Rurală se vor desfășura activități de formare profesională și informare pentru toate persoanele interesate din domeniul agricol, forestier și turistic. Activitățile Centrului privind sectorul agricol și forestier pot fi gestionate de Serviciul de Consultantă Agricolă și Silvică ce va funcționa în subordinea Consiliului Local Bilca. Pentru celelalte activități ale Centrului (turism, informare pentru cetăteni în alte domenii), acesta va avea un personal propriu, specializat pe domeniile în cauză.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European (Programul Operational Regional și Programul Operational Sectorial - Dezvoltarea Resurselor Umane);
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală - Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 4 - Leader;
- Programul "Economie bazată pe cunoaștere" - Ministerul Comunicatiilor și tehnologiei Informatiei;
- Fonduri de la Comisia Europeană.
- Programul de cooperare ENPI (Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat) România-Ucraina-Moldova;
- Programul Operational de Cooperare transnațională pentru Sud Estul Europei;
- Programul "Europa pentru cetăteni", finanțat de Comisia Europeană;

Rezultate scontate:

- Îmbunătățirea calității serviciilor publice;
- Creșterea gradului de transparentă în administrația locală;
- Dezvoltarea de parteneriate și intensificarea schimburilor culturale și economice cu parteneri din țările UE și alte state;

PLANUL DE ACHIUNI

Domeniu	Proiecte	Parteneriat / Responsabil	Pași	termen de realizare a proiectului
I. Dezvoltarea și renovarea comunei Bilca				Eșalonat în perioada 2021 - 2027
	1.1. Infrastructura de transport	Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale și a străzilor	Consiliul Local Bilca	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea studiilor de fezabilitate, - Realizarea proiectului tehnic, - Elaborarea aplicatiilor în vederea obținerii finanțărilor, - Implementarea proiectelor
		Crearea și/sau modernizarea drumurilor forestiere și agricole	Consiliul Local Bilca	2021-2027
		Amenajarea de rigole și podete de descărcare pe sectoarele de străzi în vederea colectării apelor pluviale	Consiliul Local Bilca	2021 - 2027, în funcție de acțiunile de reabilitare și modernizare a drumurilor comunale și a străzilor
	1.2. Sănătate și asistență socială domeniul social relevă acest aspect	Construirea și dotarea cabinetelor Medicale	Consiliul Local Bilca	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea Serviciului Social în subordinea Consiliului Local Bilca; -Realizarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice (acolo unde este cazul); - Elaborarea aplicatiilor în vederea obținerii finanțărilor; - Implementarea proiectelor
		Realizarea unui sistem de îngrijire la domiciliu pentru persoanele dezavantajate (persoane în vârstă sau cu dizabilități), în contextul în care un studiu diagnostic în	Consiliul Local Bilca	
		Derularea unor programe/campanii de educare și informare a populației Bilca privind starea generală de sănătate și comportamentul adecvat pentru preventie	Consiliul Local Bilca	Permanent
	1.3.	Reabilitarea clădirilor unităților de	Consiliul Local	<ul style="list-style-type: none"> - Realizarea studiilor de
				2021 - 2027

		învățământ primar și gimnazial	Bilca		
		Dotarea unitătilor de învățământ cu mobilier și echipamente școlare	Consiliul Local Bilca		2021 - 2027
	Educatie și cultură	Realizarea unui Club al Meșteșugurilor traditionale pentru tineri în cadrul unuia dintre Căminele Culturale care să aibă ca scop revitalizarea meșteșugurilor vechi precum confectionarea coșurilor din răchită sau a curelelor și hamurilor	Consiliul Local Bilca	fezabilitate (incluzând evaluări privind gradul de deteriorare a clădirilor) și a proiectelor tehnice (acolo unde este cazul); - Identificarea de parteneri și realizarea unor acorduri de parteneriat; - Elaborarea aplicatiilor în vederea obținerii finanțărilor;	2021 - 2027
		Extinderea accesului la tehnologiile moderne informationale și de comunicatii pentru unitătile școlare și extrașcolare	Consiliul Local Bilca, Ministerul Comunicatiilor și tehnologiei Informatiei, Inspectoratul Școlar Județean Suceava	- Implementarea proiectelor;	2021 - 2027
		Realizarea de alei pietonale;	Consiliul Local Bilca	-Realizarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice (acolo unde este cazul);	2021 - 2027
		Amenajarea spațiilor de agrement pentru copii	Consiliul Local Bilca	- Elaborarea aplicatiilor în vederea obținerii finanțărilor;	2021 - 2027
		Modernizarea „Parcului prieteniei,” și amenajarea traseului pt. biciclete	Consiliul Local Bilca	- Implementarea proiectelor	2021 - 2027
		Amenajarea unei piete agro-alimentare cu condiții specifice de desfacere a produselor	Consiliul Local Bilca		2021 - 2027
		Construire și dotarea căminului cultural din comuna Bilca	Consiliul Local Bilca		2021 - 2027
		Modernizarea și dotarea grădinițelor comunei Bilca	Consiliul Local Bilca		2021 - 2027
		Realizarea unui studiu privind identificarea soluțiilor optime din punct de vedere tehnic, economic și	Consiliul Local Bilca		2021 - 2027
1.4.	Amenajare edilitară și utilități publice				

		ecologic pentru asigurarea încălzirii populatiei. Realizarea retelei de gaz metan			
2. Mediul		Extinderea și reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă	Consiliul Local Bilca	- Asigurarea că investițiile în acest domeniu necesare comunei Bilca vor fi incluse în masterplanul județean privind managementul integrat al resurselor de apă;	2021-2027 ⁱ
		Extinderea retelei de canalizare în comuna Bilca	Consiliul Local Bilca	- Studiu privind posibilitatea și oportunitatea realizării unui sistem integrat de alimentare cu apă potabilă și de canalizare pentru întreaga zona ce intră sub incidenta asociatiei de dezvoltare intercomunitară;	2021-2027 ⁱⁱ
		Modernizarea statiei de epurare în comuna Bilca	Consiliul Local Bilca	- Identificarea de soluții (prin realizarea de SF-uri) privind reabilitarea sau extinderea retelelor de apă potabilă și de canalizare;	2021-2027 ⁱⁱⁱ
	2.1. Alimentare cu apă și canalizare	Organizarea de campanii de conștientizare și dezvoltare a voluntariatului în vederea creșterii receptivității cu privire la importanța gestionării durabile a apei	Consiliul Local Bilca	<u>Observație:</u> S-a depus fișă de aplicatie pentru obținerea fondurilor pentru elaborarea SF-ului privind extinderea și reabilitarea retelei de apă potabilă în cadrul Programului PHARE - CES 2005; - Realizarea proiectelor tehnice (acolo unde este cazul); - Elaborarea aplicatiilor în vederea obținerii	Permanent

				finanțărilor; - Implementarea proiectelor;	
3. Dezvoltarea și diversificarea economiei comunei Bilca	2.2. Deșeuri	Modernizarea și dotarea sistem de colectare selectivă și transport al deșeurilor	Consiliul Local Bilca, Consiliul Județean Suceava	- Realizarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice; - Elaborarea aplicatiilor; - Implementarea proiectelor;	2021 - 2027 ^{IV}
		Dezvoltarea unui program de educatie și informare a cetătenilor cu privire la gestionarea deșeurilor	Consiliul Local Bilca, Agenția pentru Protecția Mediului Suceava		Permanent
		Dezvoltarea sistemelor pentru producerea de energie regenerabilă din deșeurile forestiere (rumeguș) și agricole (gunoiul de grăjd)	Consiliul Local Bilca, întreprinzători locali		2021 - 2027
	2.3. Cadrul natural	Construirea de diguri pe râurile Suceava și Bilcuta împotriva posibilelor inundații	Consiliul Local Bilca	- Realizarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice;	2021 - 2027
		Acțiuni de prevenire a eroziunii solului	Consiliul Local Bilca	- Elaborarea aplicatiilor; - Implementarea proiectelor;	2021 - 2027
	3.1. Sectorul agricol	Înființarea unui Serviciu de Consiliere Agricolă și Silvică în subordinea Consiliului Local care să întreprindă acțiuni de informare a persoanelor fizice și juridice din sectorul agricol cu privire la oportunitățile de investiții și facilități disponibile	Consiliul Local Bilca, Centrul Județean de Consultată Agricolă	- Înființarea Serviciului de Consiliere Agricolă și Silvică în subordinea Consiliului Local Bilca; - Informarea populației rurale, identificarea întreprinzătorilor dorinți de a realiza aplicații pentru obținerea finanțărilor;	2021 - 2027
		Formare profesională pentru producători agricoli și pentru tineri privind tehnologii de producție agricolă și de procesare, practici de producție agricolă compatibile cu normele de mediu	Consiliul Local Bilca, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Suceava, Agenția Națională pentru	- Realizarea de parteneriate cu AJOFM, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Suceava, Agenția Națională pentru	2021 - 2027

			pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii	Întreprinderi Mici și Mijlocii, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Întreprinzători locali (unde este cazul); - Elaborarea aplicatiilor; - Implementarea proiectelor;	
		Realizarea unui centru de colectare și prelucrare a laptelui în comuna Bilca.	Consiliul Local Bilca, companii private locale		2021 - 2027
3.2. Sectorul silvic		Înființarea unui Serviciu de Consiliere Agricolă și Silvică în subordinea Consiliului Local care să întreprindă acțiuni de informare a persoanelor fizice și juridice implicate în sectorul silvic cu privire la oportunitățile de investiții și facilitățile disponibile	Consiliul Local Bilca, Ministerul Comunicațiilor și tehnologiei Informației	- Înființarea Serviciului de Consiliere Agricolă și Silvică în subordinea Consiliului Local Bilca; - Informarea populației rurale, identificarea întreprinzătorilor dorinți de a realiza aplicații pentru obținerea finanțărilor;	2021 - 2027
		Lucrări de fertilizare și de îngrijire a terenurilor forestiere pentru ridicarea potențialului calitativ al acestora	Consiliul Local Bilca	- Realizarea de parteneriate între Consiliul Local și firme private locale sau între firme private locale; - Elaborarea aplicatiilor; - Implementarea proiectelor;	2021 - 2027
		Centru de prelucrare primară a lemnului - realizarea unei asocieri între persoanele autorizate să desfășoare acțiuni de prelucrare primară a lemnului			2021 - 2027
3.3. Turismul		Includerea comunei Bilca în circuite turistice - turism de tranzit;	Consiliul Local Bilca	-Realizarea unei strategii de branding în sectorul turistic;	2021 - 2027
		transformarea sărbătorii anuale locale "La hram, de Sfânta Mărie" într-o sărbătoare județeană, în vederea creșterii atraktivității comunei;	Consiliul Local Bilca	- Informarea populației rurale, identificarea întreprinzătorilor dorinți de a realiza aplicații pentru obținerea finanțărilor (pentru acțiunile care nu au ca beneficiar eligibil Consiliul Local Bilca);	2021 -2027, anual
		Amenajarea și dotarea unei platforme de campare, inclusiv	Consiliul Local Bilca	- Realizarea studiilor de	2021-2027

		utilitătile specifice (grupuri sanitare, apă curentă, iluminat etc.)		fezabilitate și a proiectelor tehnice;	
		Înființarea unui Centru de Informare turistică în centrul civic al comunei Bilca	Consiliul Local Bilca	- Elaborarea aplicatiilor; - Implementarea proiectelor;	2021 - 2027
4. Capacitate instituțională și cooperare		Realizarea unei asociații de dezvoltare intercomunitară, în colaborare cu localitățile învecinate (Vicovu de Sus, Vicovu de Jos, Gălănești, Frătăuții Noi și Vechi)	Consiliul Local Bilca, Consiliul Local al orașului Vicovu de Sus și Consiliul Local al comunei Vicovu de Jos	- Înființarea asociației de dezvoltare intercomunitară în parteneriat cu Consiliile Locale ale localităților învecinate; - Realizarea unui studiu privind construcția Centrului de Dezvoltare Rurală sau reorientarea funcțională a unei clădiri deja existente din comuna Bilca;	2021 - 2027
		Realizarea unui Centru de Dezvoltare Rurală, în parteneriat cu așezările rurale vecine, care să aibă rolul de a gazdui acțiuni de formare profesională și consultanță cu privire la oportunitățile de dezvoltare (turistică, agricolă, silvică, etc), dar și acțiuni de informare cu privire la normele și măsurile ce vor fi puse în aplicare la nivelul asociației intercomunitare (norme legate de managementul deșeurilor, alimentare cu apă, etc) și la nivel local.	Consiliul Local Bilca, Consiliul Local al orașului Vicovu de Sus și Consiliul Local al comunei Vicovu de Jos	- Elaborarea aplicatiilor în vederea obținerii finanțărilor; - Implementarea proiectelor;	2021 - 2027
		Campanii de încurajare a populației rurale de a se implica în procesul de dezvoltare a comunei prin constituirea în Grupuri de Acțiune Locală	Consiliul Local Bilca		Permanent
		Revitalizarea relațiilor cu Vert Saint Denis din Franța;	Consiliul Local Bilca, autoritățile locale din Vert Saint Denis	- Revitalizarea relațiilor de cooperare; - Realizarea unei analize privind oportunitatea deschiderii unui centru de	2021 - 2027

			comercializare a produselor traditionale realizate în comuna Bilca (coșuri din răchita, curele, produse din piele) în Vert Saint Denis.	
	Studiu privind posibilitatea realizării unui drum care să realizeze conexiunea între Rădăuți și Ucraina care să treacă și prin comuna Bilca.	Consiliul Local Bilca, Consiliul Local Rădăuți, autoritățile locale ucrainene, Ministerul transporturilor, Constructiilor și turismului	<ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unei colaborări între autoritățile locale; - Realizarea studiului de fezabilitate și a proiectului tehnic; - Elaborarea aplicatiilor; - Implementarea proiectelor; 	2021 - 2027

ⁱ Conform Planului Local de Acțiune pentru Mediu Suceava, perioada de tranzitie obținută pentru lucrările ce tin de calitatea apei potabile este de până la 31 decembrie 2010 în cazul localităților cu sub 10 000 de locuitori, care au doar probleme de oxidabilitate și 31 decembrie 2015 pentru localitățile cu sub 10 000 locuitori care au probleme legate de turbiditatea apei, fier, nitrati, pesticide, cadmiu, etc.

ⁱⁱ Conform Planului Local de Acțiune pentru Mediu Suceava, perioada de tranzitie obținută pentru lucrările ce tin de realizarea unei rețele de colectare și a unei stații de epurare a apelor uzate pentru comuna Bilca este de până la 31 decembrie .

ⁱⁱⁱ Idem ii.

^{iv} Conform Planului Județean de Gestirea Deseurilor Suceava, extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor în mediul rural și urban prin realizarea stațiilor de transfer și a punctelor de colectare rurale se va face în perioada 2021 - 2027

I. Surse de finanțare accesibile

Îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare a comunei Bilca în perioada 2021 - 2027 va fi posibilă prin utilizarea la maximum a oportunităților de finanțare europene.

Aceasta presupune îndeplinirea mai multor condiții simultan:

- cunoașterea obiectivelor pe termen lung și Direcțiile de dezvoltare ale Comunității;
- cunoașterea oportunităților de finanțare și a condițiilor ce trebuie îndeplinite pentru valorificarea acestora;
- dezvoltarea de proiecte mature, conforme cu strategia de dezvoltare locală;
- evaluarea periodică și actualizarea tendintelor de dezvoltare.

Pentru o mai bună înțelegere a acestui capitol, recomandăm reluarea părții introductive a acestui document, referitor la cadrul european, național și regional pentru dezvoltare în perioada 2021 - 2027. Sursele financiare sunt multiple: resurse bugetare, fonduri comunitare, cofinanțări private, împrumuturi externe și interne.

În implementarea programelor și proiectelor ce se subsumează cadrului strategic al PND, va fi asigurată conformitatea cu legislatia și prevederile politicilor specifice în domenii orizontale precum ajutorul de stat, achizițiile publice, protecția mediului și egalitatea de șanse între femei și bărbați.

Ajutorul de stat. Reglementările comunitare privind ajutorul de stat pentru perioada 2021-2027, ce vor fi direct aplicabile și în România, ca stat membru al UE, sunt în prezent în curs de revizuire. Consiliul Concurenței este instituția responsabilă pentru aplicarea politiciei de concurență și ajutor de stat. Schemele de finanțare și sectiunile relevante ale cererilor de finanțare vor fi analizate de Consiliul Concurenței prin prisma respectării regulilor de ajutor de stat aplicabile în perioada 2021-2027.

Achizițiile publice. Noua legislație cadru și secundară în domeniul achizițiilor publice va fi finalizată în anul 2020 și va fi deplin armonizată cu acquis-ul comunitar. Începând cu anul 2021, toate licitațiile de achiziții publice, inclusiv cele din cadrul proiectelor finanțate din fonduri comunitare, vor respecta procedurile prevăzute în noua legislație.

Protecția mediului. Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA) este responsabil pentru politica națională din domeniul protecției mediului, precum și de realizarea strategiei și a reglementărilor specifice privind dezvoltarea și armonizarea acestor activități cu cadrul general al politicii guvernamentale. MMGA coordonează implementarea strategiei guvernamentale în domeniile de interes, reprezentând autoritatea de stat competență în domeniul protecției mediului. Reprezentanții autorităților de mediu (MMGA, Agentiile Regionale de Protecția Mediului) vor participa, unde este cazul, la comitetele de selecție a proiectelor care vor fi stabilite la nivel național și regional, precum și la comitetele de

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

monitorizare. Criteriile de selectie a proiectelor și indicatorii de program/proiect vor integra, unde este posibil, aspectele privind impactul asupra mediului.

Egalitatea de șanse între femei și bărbați. Instituția responsabilă pentru coordonarea politicilor naționale referitoare la egalitatea de șanse între femei și bărbați este Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES). Reprezentanții ANES vor participa, unde este cazul, la comitetele de selectie a proiectelor care vor fi stabilite la nivel național și regional, precum și la comitetele de monitorizare. Criteriile de selectie a proiectelor și indicatorii de program/proiect vor integra, unde este posibil, aspectele privind egalitatea de șanse.

În mod normal, sursele de finanțare prevăzute pentru atingerea obiectivelor Planului Național de Dezvoltare a României pentru perioada 2021 - 2027, și în special ale Planului Național Strategic de Dezvoltare Rurală 2021 - 2027 vor constitui primele opțiuni și pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare la nivelul comunei Bilca, respectiv contributia UE din Fondul European de Dezvoltare Rurală, Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și cofinanțarea națională publică (buget de stat, bugete locale, credite externe, alte surse publice) și privată aferentă.

În plus o atenție deosebită trebuie acordată alocărilor exclusiv din surse publice naționale și locale pentru programe de investiții pentru dezvoltare având obiective similare celor finanțate din fondurile comunitare sus-mentionate.

În continuare, vor fi prezentate fondurile aferente îndeplinirii obiectivelor fiecărui domeniu identificat în strategia de dezvoltare la nivel local.

1. Dezvoltarea și renovarea satelor comunei Bilca

1.1. Infrastructura de transport

Obiective urmărite:

- Dezvoltarea infrastructurii de circulație și transport în comuna Bilca;
- Creșterea calității vietii locuitorilor comunei Bilca;
- Reabilitarea rețelei de drumuri din comuna Bilca în vederea creșterii accesibilității și a atractivității zonei pentru investiții

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Măsura 322 - Dezvoltarea și renovarea satelor:

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- îmbunatatirea infrastructurii rurale prin investitii cu caracter public ca de exemplu: constructia și modernizarea drumurilor comunale, a străzilor, a drumurilor ce fac legătura cu unele zone de interes turistic;

precum și Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier, Măsura 125 - Infrastructura necesară dezvoltării și adaptării agriculturii și silviculturii:

- Construirea și/sau modernizarea drumurilor agricole de utilitate publică și/sau privată, inclusiv realizarea sistemelor de marcare, semnalizare și avertizare, orizontale și verticale ;
- Construirea și/sau consolidarea malurilor și digurilor pâraielor din zonele cu risc la inundații și afectate de inundații, inclusiv realizarea polderelor de mici dimensiuni;

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

1.2. Sănătate și asistență socială

Obiective urmărite:

- Asigurarea accesului populației la servicii medicale de calitate
- Creșterea calității serviciilor de asistență socială

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Complement al Programului Operational Regional - Axa Prioritară nr. 2 „Îmbunătățirea infrastructurii sociale regionale și locale”:

Reabilitarea /modernizarea /echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate:

- Reabilitarea, modernizarea și echiparea ambulatoriilor de specialitate și ambulatoriilor din spitale;
- Achiziționarea de echipamente

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Integrării Europene.

- Fonduri europene gestionate direct de Comisia Europeană

Detaliile privind programele prin care se alocă aceste fonduri sunt puse la dispozitie de către Comisie.

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Complement al Programului Operational Sectorial - Dezvoltarea Resurselor Umane - Axa Prioritară nr.6 „Promovarea incluziunii sociale”:

- Promovarea unor programe de modernizare a serviciilor sociale existente;
- Dezvoltarea și promovarea de servicii de consiliere și informare pentru grupurile vulnerabile, în scopul promovării incluziunii sociale;
- Crearea, dezvoltarea și furnizarea de servicii alternative și flexibile pentru îngrijirea copiilor sau altor membri dependenți de familie în timpul zilei;

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

1.3. Educatie și cultură

Obiective urmărite:

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educationale;
- Promovarea și dezvoltarea activităților meșteșugărești și de artizanat;
- Creșterea nivelului de cunoaștere și utilizare a tehnologiilor de informație și comunicare.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Complement al Programului Operational Regional - Axa Prioritară nr. 2 „Îmbunătățirea infrastructurii sociale regionale și locale” :

Reabilitarea /modernizarea/ dezvoltarea infrastructurii educationale:

- Reconstructia, extinderea și/sau consolidarea de clădiri (toate tipurile de infrastructură pentru educatie preuniversitară exceptând campusurile școlare);
- Constructia, reabilitarea/modernizarea, extinderea clădirilor localizate în cadrul campusurilor;
- Modernizarea utilităților generale și specifice;
- Dotări cu echipamente școlare, didactice și It.

- Programul Cultura 2021 - 2027, finantat de Comisia Europeană;

Comisia Europeană își propune să acorde actualul premiu anual al Uniunii Europene cu scopul recunoașterii publice a initiativelor exemplare și a celor mai bune practici ale indivizilor,

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

comunităților locale sau organizațiilor, care contribuie, la nivel european, la protejarea, conservarea, promovarea și valorificarea moștenirii culturale.

Licitatiile de proiect sunt organizate de mai multe ori pe an, Comisia Europeană, prin directoratul general de resort anunțând planificarea acestora.

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European (Programul Operational Sectorial - Dezvoltarea Resurselor Umane);

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Complement al Programului Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - Axa Prioritară 1: Educatia și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere

Obiectiv general: dezvoltarea sistemului de educatie și formare profesională initială

- Dezvoltarea de instrumente care să sustină abordării de tip „pe tot parcursul vietii” în educatie și formare ;
 - Furnizarea unei educatii de calitate pentru toti ;
 - Asigurarea calificărilor relevante pentru piata muncii ;
 - Flexibilizarea parcursurilor de învățare.
-
- Programul Național de Reabilitare a Așezămintelor Culturale din mediul rural și mic urban

Obiectivele de investitii finantate prin program sunt:

- reabilitarea și modernizarea așezămintelor culturale
 - dotarea așezămintelor culturale
-
- Proiectul pentru Învatământul Rural

Proiectul pentru Învatamant Rural asigură finanțare pentru acțiuni ce au ca obiectiv îmbunătățirea învățământului în mediul rural prin:

- profesori mai bine pregătiți;
- materiale didactice și carte școlară;
- condiții civilitate în școli: apă, căldură, instalatii sanitare, mobilier școlar.

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Dezvoltarea și renovarea satelor:

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- renovarea constructiilor cu valoare arhitecturală , culturală și istorică (ca de exemplu cele cu acoperiș de șindrilă , a căminelor culturale, bibliotecilor, bisericilor, grădinitelor, caselor memoriale, muzeelor, altor obiective cultural - istorice de interes);
- investitii în servicii culturale (echipament specific activității culturale desfășurate, instrumente muzicale traditionale, etc.)

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

1.4. Amenajarea edilitară și utilități publice

Obiective urmărite:

- Dezvoltarea durabilă a comunei Bilca;
- Atingerea unui grad ridicat de rationalitate în amenajarea teritoriului;
- Creșterea confortului rural.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale ,Dezvoltarea și renovarea satelor:

- amenajarea centrului civic al localității prin investitii cu caracter public ca de exemplu:
 - realizarea de alei pietonale;
 - construirea și amenajarea de piete comerciale, târguri, parcuri și locuri de parcare pentru mijloacele de transport;
 - renovarea constructiilor cu valoare arhitecturală , culturală și istorică (ca de exemplu cele cu acoperiș de șindrilă , a căminelor culturale, bibliotecilor, bisericilor, grădinitelor, caselor memoriale, muzeelor, altor obiective cultural - istorice de interes) ;
 - construirea și amenajarea locurilor de recreere (ca de exemplu terenuri de sport , locuri de joacă pentru copii);
 - amenajare indicatoare și panouri turistice;
 - servicii ale bibliotecilor și muzeelor;
 - investitii în servicii culturale (echipament specific activitatii culturale desfășurate, instrumente muzicale traditionale, etc.);
 - construirea, amenajarea și dotarea centrelor locale de informare turistică
 - realizarea, achizitionarea și distributia materialelor de promovare și informare turistică

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

2. Mediu

2.1. Alimentare cu apă și canalizare

Obiective urmărite:

- Crearea de noi oportunități de creștere economică durabilă și de creștere a calității vietii prin implementarea directivelor europene privind calitatea apei și administrarea integrată a resurselor de apă;

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Măsura 322 - Dezvoltarea și renovarea satelor;

- îmbunătățirea infrastructurii rurale prin investitii cu caracter public ca de exemplu: alimentarea cu apă, canalizare, statii de epurare;

- Programe guvernamentale sau resurse de la bugetul local:

- Fondul de Coeziune

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Complement al Programului Operational Sectorial - Mediu - Axa Prioritară nr. 1 „Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată”:

- Constructia/modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării;
- Constructia/reabilitarea statilor de tratare a apei potabile;
- Extinderea retelelor de distributie a apei potabile și a sistemelor de canalizare;
- Constructia/reabilitarea statilor de epurare a apelor uzate;
- Constructia/reabilitarea facilităților de epurare a nămolurilor;
- Contorizare, echipament de laborator, echipamente de detectare a pierderilor, etc.

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

- Coeziune Economică și Socială, Schema de Granturi pentru Sectorul Public pentru Proiecte de Investii în Domeniul Protectiei Mediului, prioritatea Gospodărirea apelor și a apelor uzate.

2.2. Deșeuri

Obiective urmărite:

- Creșterea calității mediului;
- Dezvoltarea unui management integrat al deșeurilor;
- Valorificarea deșeurilor rezultate din activități forestiere pentru producerea de energie regenerabilă;
- Asigurarea accesului la servicii publice de salubritate de calitate corespunzătoare;

Surse de finanțare posibile:

- Coeziune Economică și Socială, Schema de Granturi pentru Sectorul Public pentru Proiecte de Investiții în Domeniul Protecției Mediului, prioritatea Gestiunea Deșeurilor
- Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Complement al Programului Operational Sectorial - Mediu - Axa Prioritară nr. 2 „Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate”:

- Construcția unor noi depozite de deșeuri municipale;
 - Construcția facilităților de sortare, compostare și reciclare;
 - Achiziționarea și instalarea sistemelor de colectare selectivă;
 - Construirea unor facilități adecvate pentru deșeurile periculoase municipale și alte tipuri specifice de deșeuri;
 - Reabilitarea siturilor contaminate.
-
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Măsura 312 - Crearea și dezvoltarea afacerilor:

- constructia și modernizarea de micro-întreprinderi și achiziția de echipament specific pentru dezvoltarea sistemelor pentru producerea de energie regenerabilă (solară, rumeguș)

și Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier, Măsura 121 - Modernizarea exploatațiilor agricole:

- investitii care promovează producerea de biogaz din gunoiul de grăd, obținut din ferme pentru creșterea animalelor și păsărilor proprii sau colectat de la alte ferme

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

2.3. Cadrul natural

Obiective urmărite:

- Asigurarea unui mediu sănătos și sigur pentru locitorii comunei Bilca

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordantă cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 2 - Îmbunătățirea calității mediului și a zonelor rurale, Măsura 214-4.1 - Conservarea solului și protecția împotriva eroziunii:

- Acțiuni de reducere a suprafetelor afectate de degradarea solului

și Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier, Măsura 125 - Infrastructura necesară dezvoltării și adaptării agriculturii și silviculturii:

- Construirea și/sau consolidarea malurilor și digurilor pâraielor din zonele cu risc la inundații și afectate de inundații, inclusiv realizarea polderelor de mici dimensiuni.

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

3. Dezvoltarea și diversificarea economiei comunei Bilca

3.1. Sectorul agricol

Obiective urmărite:

- Valorificarea potentialului agricol local prin asigurarea unui management eficient al exploatațiilor agricole;
- Asigurarea unui grad ridicat de informare a populației rurale cu privire la oportunitățile existente și cerințele ce trebuie respectate în sectorul agricol;
- Atragerea tinerilor în activitățile agricole din sectorul vegetal și zootehnic;
- Restructurarea și modernizarea sectoarelor de procesare și comercializare a produselor agricole;
- Sprijinirea înființării grupurilor de producători agricoli.

Surse de finanțare posibile:

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier,

Măsura 111 - Formare profesională și acțiuni de informare pentru persoanele din sectorul agricol, alimentar și forestier

Formarea profesională privind:

- tehnologii de producție agricolă din sectorul vegetal și sectorul zootehnic, precum și al celor de procesare a produselor agricole în conformitate cu tehnologiile specifice;
- practici de producție agricolă compatibile cu protecția mediului și a conservării peisajelor naturale, precum și pregătire legată de conversia la agricultura biologică;
- reorientarea calitativă a producției;
- respectarea normelor de igienă, de bunăstare a animalelor și a sănătății plantelor;
- utilizarea sistemelor informationale, transfer de tehnologie și know-how.

Măsura 114 - Utilizarea serviciilor de consiliere agricolă de către producătorii agricoli și proprietarii de pădure

Informare și difuzare de cunoștințe din agricultură privind exigenta formării tehnice și economice ridicate cu referire la :

- cunoștințe specifice în domeniul noilor tehnologii ale informației;
- aplicarea și garantarea standardelor de calitate a produselor;
- rezultatul cercetărilor privind gestiunea durabilă a resurselor naturale;
- exigente de eco-conditionalitate și aplicare a metodelor de producție compatibile cu întreținerea și ameliorarea peisajelor și de protecție a mediului;
- exigentele reglementare în materie de gestiune a spațiului rural, bune conditii agricole și de mediu;
- informarea tinerilor în faza de instalare și/sau în faza transmiterii exploatației agricole sau silvice în familie;
- evaluarea performanțelor exploatațiilor în materie de evidență a gestiunii agricole și silvice;
- norme de securitate a muncii fondate pe legislația comunitară;
- informare în vederea respectării normelor de igienă, de bunăstare a animalelor și a sănătății plantelor;

Măsura 121 - Modernizarea exploatațiilor agricole

Ferme de producție vegetală

- Achiziția de echipament nou, necesar pentru modernizarea exploatațiilor din sectorul vegetal prin dotarea acestora cu : tractoare, combine, utilaje, mașini, instalații și echipamente agricole

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

inclusiv pentru calibrarea, sortarea, conditionarea și depozitarea produselor agricole obținute și prelucrate în cadrul fermei, instalatii de irigat, echipamente pentru procesarea resturilor vegetale;

- Reabilitarea plantatiilor pomicole, prin achizitionarea de material săditor, înfiintare de pepiniere pomicole, precum și lucrări executate de terti pentru destelenire, pregătirea solului, plantare și replantare, cu exceptia investițiilor prevazute ca se pot realiza în conformitate cu Regulamentul Consiliului (CE) nr. 2200/1996 privind organizarea comună a pietelor fructelor și legumelor;
- Constructii noi și/sau modernizarea clădirilor (birouri, spatii de sortare și depozitare, depozite de combustibil, remize pentru utilaje, împrejmuire, etc.) și utilitătilor (alimentare cu apă, energie electrică, energie termică, evacuarea deșeurilor, canalizare, etc.) în fermele vegetale;
- Construirea și/sau modernizarea serelor, inclusiv a centralelor termice și instalatiilor de irigat, asigurarea utilitătilor în vederea respectării condițiilor de protecție a mediului înconjurător;
- Costuri reprezentând plata arhitectilor, inginerilor și consultantilor, taxelor legale a studiilor de fezabilitate, achizitionarea de licente și patente, pentru pregătirea și/sau implementarea proiectului, direct legate de măsura care nu depășesc 12% din costul total eligibil al proiectului.
- Achizitionarea de mijloace de transport noi, specializate necesare ca rezultat al identificării lor în baza studiului de fezabilitate;
- Costuri privind achizitionarea de teren pentru constructii specifice, inclusiv sediu, în situația strămutării exploatației agricole, dar nu mai mult de 10% din valoarea proiectului;
- Soft-uri pentru computer, inclusiv costurile de instalare;

Ferme pentru creșterea animalelor și păsărilor

- Achizitionarea de animale (reproducători - masculi) cu înalt potential genetic, cu mentionarea originii (pedigree), precum și achizitionarea de material seminal de calitate;
- Dotarea cu tractoare, utilaje, mașini, instalatii și echipamente pentru efectuarea activităților din fermele de creștere a animalelor;
- Investitii care promovează producerea de biogaz din gunoiul de grăjd, obținut din ferme proprii sau colectat de la alte ferme;
- Constructii noi și/sau modernizarea clădirilor în fermele de creștere a animalelor și păsărilor, completarea cu alte constructii și utilități: padocuri, fânare, fose septice, bazine de purin, platforme de dejectii, statii de epurare, instalatii pentru producerea și dozarea furajelor complexe, săli de muls și de colectare a laptei, centrale termice, depozite de combustibil, instalatii de alimentare cu apă, retele de canalizare, instalatii electrice, împrejmuire, etc;
- Achizitionarea de mijloace de transport noi, specializate necesare ca rezultat al identificării lor în baza studiului de fezabilitate;
- Costuri privind achizitionarea de teren pentru constructii specifice, inclusiv sediu, în situația strămutării exploatației agricole;
- Soft-uri pentru computer, inclusiv costurile de instalare și montaj;
- Costuri reprezentând plata arhitectilor, inginerilor și consultantilor, taxelor legale a studiilor de fezabilitate, achizitionarea de licente și patente, pentru pregătirea și/sau implementarea proiectului, direct legate de măsură care nu depășesc 12% din costul total eligibil al proiectului.

Măsura 123 - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere

- constructii, instalatii, mașini și echipamente noi și/sau modernizarea și retehnologizarea capacitateilor existente pentru procesarea: (prelucrarea) produselor agricole, a centrelor de colectare, receptionare, răcire și stocare, sortarea, conditionarea, refrigerarea, congelarea, ambalarea, îmbutelierea și marketingul produselor agricole;
- achizitionarea de mijloace de transport noi, specializate (autoizoterme, autofrigorifice, vehicule pentru produse lichide sau pulvurulente, vehicule pentru transportul animalelor, etc.) necesare ca rezultat al identificării lor în baza studiului de fezabilitate;
- achizitia de tehnologii noi și inovații pentru etichetarea și ambalarea produselor de larg cosum, conform noilor cerinte de piață, precum și în domeniul logisticii;
- constructii și/sau echipamente pentru protectia mediului (tratarea, reciclarea și eliminarea produșilor reziduali și deșeurilor nocive, reducerea emisiilor de zgomot, de praf, economisirea energiei, re-dotarea instalatiilor frigorifice prin utilizarea de agenti frigorifici ecologici, statii pentru epurarea apelor reziduale, depozitarea deșeurilor);
- constructii și/sau echipamente pentru respectarea standardelor de mediu, igienă și calitate, precum și pentru rationalizarea și creșterea eficienței în prelucrare;

și Măsura 142 - Sprijinirea înființării grupurilor de producători

Acordarea sprijinului în cadrul acestei măsuri se realizează în scopul facilitării înființării și functionării administrative a grupurilor de producători pentru:

- adaptarea productiei și produselor membrilor grupului de producători la cerințele și exigentele pielei;
- asigurarea comercializării împreună a produselor, incluzând pregătirea de vânzare, centralizarea cantităților propuse spre vânzare și/sau aprovizionarea angrosiștilor;
- stabilirea unor reguli comune privind informația despre productie (cantitatea, calitatea și tipul ofertei), cu atenție deosebită acordată recoltării și disponibilității productiei pentru comercializare în cadrul grupului.

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

3.2. Sectorul silvic

Obiective urmărite:

- Asigurarea unui management durabil al exploatațiilor forestiere;
- Asigurarea unui grad ridicat de informare a populației rurale cu privire la oportunitățile existente și cerințele ce trebuie respectate în sectorul silvic;
- Restructurarea și modernizarea sectoarelor de procesare și comercializarea produselor silvice;
- Sprijinirea înființării grupurilor de producători din sectorul silvic.

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 1 - Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier.

Măsura 111 - Formare profesională și acțiuni de informare pentru persoanele din sectorul agricol, alimentar și forestier

Prin aceasta măsură se acordă sprijin pentru informarea, conștientizarea și difuzarea cunoștințelor din domeniul forestier în ceea ce privește drepturile și obligațiile proprietarilor de pădure și a administratorilor de pădure. De asemenea, activitățile de pregătire și informare se referă și la activitățile economice posibil de realizat cu produsele lemnioase - prelucrarea primară și cu produse nelemnioase ale pădurii

Măsura 114 - Utilizarea serviciilor de consiliere agricolă de către producătorii agricoli și proprietarii de pădure

Informare și difuzare de cunoștințe din sectorul silvic privind:

- utilizarea practicilor care asigură gestionarea durabilă a pădurilor;
- aplicarea proceselor de producție compatibile cu îmbunătățirea peisajului și o mai extinsă protecție a mediului;
- asigurarea standardelor de calitate;
- ultimele descoperiri rezultate din toate procesele tehnice și tehnologice;
- întocmirea de proiecte și de documentații specifice pentru măsurile de dezvoltare rurală aplicabile sectorului forestier;
- valorificarea în condiții de eficiență a produselor pădurii;
- evaluarea performanțelor propriei explorații;
- management și marketing;
- reorientarea calitativă a producției;
- revigorarea unor tradiții și meșteșuguri ce folosesc resurse locale.

Măsura 123 - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere

- construcția și/sau modernizarea clădirilor operationale pentru procesare și a birourilor;
- mașini, utilaje, echipamente, instalații pentru: prelucrarea, depozitarea și marketingul produselor forestiere precum și utilizarea/procesarea deșeurilor lemnioase;
- construcții și/sau echipamente pentru respectarea standardelor de mediu, igienă și calitate, precum și pentru rationalizarea și creșterea eficienței în prelucrare;
- realizarea lucrarilor pentru protecția mediului (reducerea emisiilor de zgomot, de praf, economisirea energiei etc.);

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- investitii în dezvoltarea de noi tehnologii de prelucrare;
- software pentru prelucrarea și valorificarea datelor, inclusiv costurile de instalare;
- achizitia de tehnologii noi și inovatii pentru etichetarea și ambalarea produselor forestiere, conform noilor cerinte de piață, precum și în domeniul logisticii;
- constructii și/sau echipamente pentru producerea de bio- combustibil din produse forestiere;
- achizitionarea de terenuri ce costă mai putin de 10% din cheltuielile eligibile pentru operatiunea respective.

și Măsura 142 - Sprijinirea înființării grupurilor de producători

Acordarea sprijinului în cadrul acestei măsuri se realizează în scopul facilitării înființării și functionării administrative a grupurilor de producători pentru:

- adaptarea productiei și produselor membrilor grupului de producători la cerintele și exigentele pietei;
- asigurarea comercializării împreună a produselor, incluzând pregătirea de vânzare, centralizarea cantitătilor propuse spre vânzare și/sau aprovizionarea angrosiștilor;
- stabilirea unor reguli comune privind informatia despre productie (cantitatea, calitatea și tipul ofertei), cu atentie deosebită acordată recoltării și disponibilității productiei pentru comercializare în cadrul grupului.

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

3.3. Turism

Obiective urmărite:

- Diversificare către activități non-agricole;
- Valorificarea potentialului turistic ridicat al comunei Bilca;
- Creșterea atractivității comunei Bilca;

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 3 - Îmbunătățirea calității vietii în zonele rurale și diversificarea economiei rurale, Măsura 313 - Încurajarea activităților turistice:

În cadrul măsurii se pot realiza multiple investitii la scară mică ca de exemplu:

- Constructia, modernizarea, extinderea și dotarea clădirilor și a utilitatilor conexe în vederea practicării turismului și agro-turismului în mediul rural :
 - cazare, cu respectarea limitelor de cazare stabilite prin fișa măsurii;
 - achizitia de echipamente electrocasnice, mobilier și facilități de servire publică;

- investitii în infrastructura de recreere și divertisment aferentă spațiilor de cazare (ca de exemplu campare, terenuri de sport,etc);
- Achiziție echipamente telecomunicații, software și hardware; echipament audio-video pentru divertisment;
- Promovare și informare turistică (plante, panouri, organizare de evenimente și acțiuni de promovare;
- Crearea și dezvoltarea serviciilor turistice:
- construcții speciale pentru utilități (centrale termice, echipamente filtrare purificare, aductiune apă, canalizare, etc);
- asigurare mijloace de transport pentru turiști capacitate definită conform legislației în vigoare, bărci și bărci cu motor;
- centre de echitație;
- hrănirea, adăpostirea și îngrijirea animalelor;
- padocuri și împrejmuiiri pentru animale;
- adăposturi pentru vehicule și unelte.
- alte lucrări pentru pregătirea terenurilor aferente activităților de recreere și distractie, cuprinzând alei și platforme, spații verzi, baruri, terase în aer liber;
- amenajarea stânilor în vederea practicării agroturismului.

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Prin Programul Operational Regional, Axa 4 - Dezvoltarea turismului regional și local

- Amenajare puncte (foișoare) de observare / filmare / fotografiere;
- Amenajarea și dotarea platformelor de campare, inclusiv utilitățile specifice (grupuri sanitare, apă curentă, iluminat etc.);
- Amenajarea de puncte de colectare a gunoiului menajer;
- Marcarea traseelor turistice;
- Amplasarea de panouri informative;

4. Capacitate instituțională și cooperare

Obiective urmărite:

- Creșterea eficienței managementului sectorului public;
- Creșterea calității serviciilor furnizate de administrația publică locală în relația cu cetățeanul;
- Dezvoltarea sistemului informational la nivelul autorităților locale;
- Îmbunătățirea accesului populației la serviciile publice prin utilizarea tehnologiei informației și a comunicării;
- Valorificarea pozitiei geografice a comunei Bilca la granita UE;
- Stimularea relațiilor de cooperare cu Ucraina și state din UE;

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

- Valorificarea diversității culturale și etnice;

Surse de finanțare posibile:

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Complement al Programului Operational Sectorial - Creșterea Competitivității Economice - Axa Prioritară nr. 3 „tehnologia informației și comunicatiilor pentru sectoarele privat și public”:

- Susținerea utilizării tehnologiei informației;
- Dezvoltarea și eficientizarea serviciilor publice electronice moderne de e-guvernare;
- Conectarea administrației publice la Internet;
- Suport acordat administrației locale pentru realizarea unor sisteme informative integrate;
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

Pentru accesarea acestor fonduri, proiectele trebuie să fie întocmite în concordanță cu Programul Național pentru Dezvoltare Rurală, Axa 4 - Leader:

- Îmbunătățirea implementării și calității proiectelor de dezvoltare rurală prin promovarea cooperării și schimbului de experiență între GAL-uri la nivel național și internațional cu privire la implementarea strategiilor și organizarea activităților GAL-urilor

Detaliile privind sesiunile de aplicatii vor fi puse la dispozitie de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

- Fonduri direct administrate de Comisia Europeană
- Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat România - Ucraina;

Acest instrument are ca acțiuni eligibile valorificarea potentialului turistic al zonelor de granită, în parteneriat, prin proiecte integrate, în oglindă sau concomitente.

Pentru mai multe detalii despre acest instrument, vă rugăm revedeti capitolul E - România în contextul cooperării teritoriale.

J. Dezvoltarea parteneriatelor

În etapa de programare, nivelul local/regional este implicat prin elaborarea Planurilor de dezvoltare regională care sunt centralizate la nivel național și prezentate serviciilor competente ale Comisiei Europene. Planurile de dezvoltare regională trebuie să cuprindă următoarele informații: descrierea regiunii vizate, precum și o prezentare a sumelor alocate acesteia din fondurile structurale ; descrierea strategiei de dezvoltare regională ; evaluarea impactului estimat al măsurilor de dezvoltare regională aplicate și a eficienței utilizării sumelor provenind din fondurile structurale; planificarea financiară eșalonată pe toată perioada cu evidențierea resurselor proprii ale statului membru, a celor provenind din fondurile structurale și din alte fonduri, conform sau în perspectiva aplicării principiului aditionalității³³.

Alături de principiul aditionalității și a principiului monitorizării, evaluării și controlului³⁴, principiul parteneriatului presupune o strânsă colaborare între Comisie și autoritățile naționale, regionale și locale, parteneri economici și sociali și alte organisme competente, în special prin implicarea acestora în toate fazele FS - de la elaborarea și aprobarea planurilor de dezvoltare la implementarea și monitorizarea acestora. Acest principiu subliniază gradul de descentralizare ce caracterizează întreaga politică de dezvoltare regională și aplicabilitatea subsidiarității.

Una dintre contribuțiile pe care parteneriatele o aduc măsurilor de programare și implementare în activitățile Fondurilor Structurale este îmbunătățirea guvernării locale.

În România, autoritățile locale au fost implicate în cadrul instituțional și partenerial pentru elaborarea PND 2021-2027, ce a fost stabilit prin HG nr. 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare.

Structurile parteneriale pentru elaborarea PND sunt:

- La nivel național: Comitetul Interinstituțional pentru elaborarea PND (CIP), compus din 80 de membri, reprezentanți la nivel de decizie ai ministerelor, altor instituții publice centrale, Agentiilor de Dezvoltare Regională (ADR), institute de cercetare și instituții de învățământ superior, reprezentanți ai partenerilor economici și sociali;
- La nivel regional: Comitetele Regionale pentru elaborarea Planurilor de Dezvoltare Regionale (CRP) - element de fundamentare pentru PND - includ, pe lângă reprezentanții

³³ Principiul aditionalității are în vedere completarea asistentei comunitare prin finanțare națională, astfel încât fondurile comunitare să nu înlocuiască fondurile naționale alocate pentru dezvoltarea unui anumit sector, ci să vină în completarea acestora.

³⁴ este elementul de noutate adus de reforma din 1999 în domeniul fondurilor structurale. Astfel, conform noului regulament, SM au atributii administrative și au obligația de a desemna o autoritate națională corespunzătoare fiecărui program al fondurilor structurale comitete de monitorizare.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 - 2027

ADR-urilor, reprezentanți ai Prefecturilor, Consiliilor Județene, serviciilor deconcentrate ale instituțiilor publice centrale, instituții de învățământ superior și institute de cercetări, precum și reprezentanți ai partenerilor economici și sociali din regiuni.

Structurile parteneriale create conform HG nr. 1115/2004 au devenit funcționale încă de la lansarea procesului de elaborare a PND 2021-2027, în luna mai 2004, consolidându-se pe parcursul desfășurării procesului de consultări tehnice la nivelul grupurilor de lucru tematice. Grupurile de lucru tematice la nivel național au fost organizate sub coordonarea Ministerului Finanțelor Publice și a instituțiilor desemnate ca viitoare Autorități de Management pentru programele operationale, conform HG nr. 497/2004.

Instituțiile implicate în elaborarea PND, în special cele având funcție de autoritate de management sau organism intermediar, au avut consultări cu parteneri din domeniul lor specific de activitate: asociații profesionale, organizații patronale și sindicale, autorități locale și centrale, servicii descentralizate, agențiile pentru dezvoltare regională, organizații nonguvernamentale, reprezentanți ai mediului academic și de cercetare științifică. Rezultatul consultărilor s-a concretizat în propunerile de îmbunătățire a strategiei PND și a tipurilor de activități care vor putea fi introduse în viitoarele programe operationale.

Așadar, implicarea autorităților locale în etapa de programare, este o dovadă a bunei guvernanțe și a descentralizării administrative, dar și o responsabilizare a acestora din perspective angajării pe termen mediu și lung.

Mai mult decât atât, Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală sustine prin Axa Strategică 4 - Leader, parteneriatele public-private, precum și constituirea actorilor relevanți din cadrul comunităților rurale în Grupuri de Acțiune Locală (GAL) care au drept scop dezvoltarea locală a comunităților rurale. Cooperarea permite o deschidere și un schimb foarte valoros de experiență. Este factorul de difuzare al cetățeniei europene (fiind de asemenea unul dintre obiectivele strategice ale Comunității europene) prin implementarea sa trans-națională, de aceea va reprezenta un element important în abordarea Leader în România.

În mod similar, în procesul de elaborare a unei strategii de dezvoltare la nivel local și mai ales în etapa de prioritizare a proiectelor ce sunt necesare, este nevoie de implicarea tuturor actorilor locali, regionali și naționali ce pot contribui la realizarea obiectivelor de dezvoltare.

Pentru fiecare dintre liniile de dezvoltare ale comunei Bilca sunt prezentate mai jos potențialii parteneri ce își pot aduce contribuția în implementarea strategiei de dezvoltare.

1. Dezvoltarea și renovarea satelor comunei Bilca

1.1. Infrastructura de transport

Parteneri:

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

- Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, prin AND
- Consiliul Județean Suceava

1.2. Sănătate și asistență socială

Parteneri:

- Ministerul Sănătății
- Direcția de Sănătate Publică Suceava
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava
- Casa de Asigurari de Sănătate Suceava
- Consiliul Județean Suceava

1.3. Educație și cultură

Parteneri:

- Ministerul Educației și Cercetării
- Ministerul Culturii și Cultelor
- Autoritatea Națională pentru Tineret
- Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale
- Inspectoratul Școlar Județean Suceava
- Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică

1.4. Amenajare edilitară și utilități publice

2. Mediu

2.1. Alimentare cu apă și canalizare

Parteneri:

- Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor
- Sistemul de Gospodărire a Apelor Suceava
- Agenția Dezvoltare Regională Nord-Est
- Asociația Română a Apelor
- Parteneriate cu comunitățile rurale limitrofe
- Consiliul Județean Suceava

2.2. Deșeuri

Parteneri:

- Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor
- Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est
- Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Suceava
- Parteneriate cu alte centre urbane sau cu comunitățile rurale învecinate
- Consiliul Județean Suceava

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

2.3. Cadrul natural

Parteneri:

- Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor
- Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est
- Agenția Județeană pentru Protecția Mediului Suceava

3. Dezvoltarea și diversificarea economiei comunei Bilca

3.1. Sectorul agricol

Parteneri :

- Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Suceava
- Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est
- Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii
- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Centrul Județean de Consultanță Agricolă Suceava
- Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
- Agenția Domeniilor Statului
- Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

3.2. Sectorul silvic

Parteneri :

- Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Suceava
- Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est
- Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii
- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Regia Națională a Pădurilor – ROMSILVA
- Directia Silvică Suceava

3.3. Turismul

Parteneri :

- Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est
- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului
- Ministerul Culturii și Cultelor
- Centrul Național de Învățământ Turistic
- Autoritatea Națională pentru Turism
- Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural

4. Capacitate instituțională și cooperare

Parteneri :

- Consiliile Locale ale localităților Vicovu de Sus și Vicovu de Jos

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

- Consiliul Județean Suceava
- Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor
- Direcția Județeană de Statistică Suceava
- Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului
- Autorități locale din Ucraina
- Consiliul Local Rădăuți
- Autoritățile locale din Vert Saint Denis, Franța
- Autoritatea Națională pentru Turism

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

K. Contacte utile

Nr. crt.	INSTITUTIA	Website/Adresă/Tel.
1.	Ministerul Intergrării Europene	www.mie.ro
2.	Ministerul Finanțelor Publice	www.mfinante.ro
3.	Ministerul Afacerilor Externe	www.mae.ro
4.	Ministerul Justiției	www.just.ro
5.	Ministerul Apărării	www.mapn.ro
6.	Ministerul Administrației și Internelor	www.mai.gov.ro
7.	Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei	www.mmssf.ro
8.	Ministerul Economiei și Comerțului	www.minind.ro
9.	Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale	www.mapan.ro
10.	Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului	www.mt.ro
11.	Ministerul Educației și Cercetării	www.edu.ro
12.	Ministerul Culturii și Cultelor	www.cultura.ro
13.	Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor	www.mmediu.ro
14.	Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației	www.mcti.ro
15.	Ministerul Sănătății Publice	www.ms.ro
16.	Institutul Național de Administrație	www.ina.gov.ro
17.	Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii	www.mimmc.ro
18.	Administrația Națională Apele Române	www.rowater.ro
19.	Asociația Română a Apei	wwwара.ro
20.	Agenția Națională a Funcționarilor Publici	www.anfp-map.ro
21.	Oficiul pentru Migrația Forței de Muncă	www.omfm.ro
22.	Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale	www.cnpas.ro

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

23.	Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale	www.anpcdefp.ro
24.	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului	www.copii.ro
25.	Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap	www.anph.ro
26.	Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei	www.anpf.ro
27.	Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați	www.anes.ro
28.	Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit	www.apdrp.ro
29.	Agenția Națională de Consultanță Agricolă (Centrul Județean de Consultanță Agricolă Suceava)	www.consultantaagricola.com
30.	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură	www.apia.org.ro
31.	Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor	www.istis.ro
32.	Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură	www.anpa.ro
33.	Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică	http://www.mct.ro/ancs_web/index.php
34.	Agenția Domeniilor Statului	www.domeniilestatului.ro
35.	Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor, România	http://istis.ro/
36.	Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare	www.anif.ro
37.	Agenția Națională pentru Ameliorare și Reproducție în Zootehnie	www.anarz.ro
38.	Compania Națională de Administrare a Fondului Piscicul	www.cnafp.ro
39.	Agenția Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor	www.ansv.ro
40.	Institutul de Bioresurse Alimentare	www.bioresurse.ro
41.	Regia Națională a Pădurilor - ROMSILVA	www.rosilva.ro

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

42.	Oficiul Național al Viei și Vinului	www.onvv.ro
43.	Direcția Selecție Vegetală și Inspecția Națională pentru Calitatea Semințelor	www.incs.ro
44.	Autoritatea Hipică Națională	București, str Antim, nr. 12, sector 5
45.	Agenția Națională pentru Sport	http://www.gov-sport.ro
46.	Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații	www.anrc.ro
47.	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice	www.anrmap.ro
48.	Autoritatea Națională pentru Tineret (Autoritatea pentru Tineret Suceava)	www.e-tineret.ro
49.	Autoritatea Națională pentru Turism	www.mturism.ro
50.	Asociația Națională de Turism Rural, Ecologic și Cultural	www.anfrec.ro
51.	Institutul Cultural Român	www.ict.ro
52.	Administrația Fondului pentru Mediu	www.afm.ro
53.	Garda Națională de Mediu	www.gnm.ro
54.	Agenția Națională pentru Locuințe	www.anl.ro
55.	Asociația Română a Apei	wwwара.ro
56.	Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri	www.fngcimm.ro
57.	Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România	www.uncjr.ro
58.	Comisia Europeană	www.ec.europa.eu
59.	Delegația Comisiei Europene în România	www.infoeuropa.ro
60.	Centrul Român de Informare de la Bruxelles	www.crib.mae.ro
61.	Reprezentanța Permanentă a României pe Lângă Uniunea Europeană	www.ue.mae.ro

Strategia de dezvoltare locală a comunei Bilca 2021 – 2027

62.	Consiliul Uniunii Europene	www.ue.eu.int
63.	Agenția de Dezvoltare Regională Nord Est	www.adrnordest.ro
64.	Prefectura Suceava	www.prefектурасуцеава.ру
65.	Consiliul Județean Suceava	www.cjsuceava.ro
66.	Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Suceava	www.ccisv.ro
67.	Agenția pentru Protecția Mediului Suceava	www.apmsv.ro
68.	Inspectoratul Școlar Județean Suceava	www.isj.sv.edu.ro
69.	Direcția de Sănătate Publică Suceava	www.dspsv.ro
70.	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava	www.dpcsv.ro
71.	Casa de Asigurări de Sănătate Suceava	www.cassv.ro
72.	Agenția Județeană pentru ocuparea Forței de Muncă Suceava	Site în construcție
73.	Inspectoratul Teritorial de Muncă Suceava	www.itm.suceava.astral.ro
74.	Direcția Generală a Finanțelor Publice Suceava Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Suceava	Str. Vasile Bumbac, nr.1 Suceava Telefon/Fax: 0230/210974
75.	Direcția Județeană de Statistică Suceava	www.suceava.insse.ro
76.	Direcția Silvică Suceava	www.silvasv.ro